

uni.systems

**UniSystems Συστήματα Πληροφορικής Ανώνυμη
Εμπορική Εταιρεία**

Ενοποιημένες και Εταιρικές Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις

για τη χρήση 2018

(από 1^η Ιανουαρίου έως 31^η Δεκεμβρίου 2018)

με βάση τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς

UNISYSTEMS A.E.E.

**Αρ.ΓΕΜΗ - 121831201000
πρώην ΑΡ.Μ.Α.Ε.1447/01ΝΤ/Β/86/331(08)**

Αλ. Πάντου 19-23, Καλλιθέα

Καλλιθέα

Μάρτιος 2019

Περιεχόμενα

ΕΚΘΕΣΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΟΡΚΩΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΛΟΓΙΣΤΗ	1
Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης	5
Κατάσταση αποτελεσμάτων	6
Κατάσταση συνολικών εισοδημάτων	7
Κατάσταση μεταβολών ιδίων κεφαλαίων	8
Κατάσταση ταμειακών ροών	10
Σημειώσεις επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων	11
1. Γενικές πληροφορίες	11
2. Αρχές σύνταξης των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων	12
3. Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου	28
4. Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και κρίσεις της Διοίκησης	32
5. Πληροφόρηση κατά τομέα	34
6. Ενσώματα πάγια	35
7. Άυλα περιουσιακά στοιχεία	38
8. Επενδύσεις σε ακίνητα	40
9. Επενδύσεις σε θυγατρικές και συγγενείς επιχειρήσεις	41
10. Διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία	42
11. Αναβαλλόμενη φορολογία	44
12. Αποθέματα	46
13. Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις	47
14. Απαιτήσεις / Υποχρεώσεις από συμβάσεις με πελάτες	48
15. Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	49
16. Μετοχικό κεφάλαιο	50
17. Λοιπά αποθεματικά και αδιανέμητα κέρδη	50
18. Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	51
19. Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	53
20. Δάνεια	53
21. Έξοδα ανά κατηγορία	55
22. Παροχές σε εργαζόμενους	56
23. Λοιπά έσοδα / (έξοδα)-Λοιπά κέρδη/ (ζημιές)	56
24. Χρηματοοικονομικά έσοδα / (έξοδα)	57
25. Φόρος εισοδήματος	57
26. Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες	59
27. Κέρδη ανά μετοχή	60
28. Ανειλημμένες υποχρεώσεις	60
29. Ενδεχόμενες υποχρεώσεις και απαιτήσεις	61
30. Υφιστάμενα εμπράγματα βάρη	61
31. Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη	61
32. Ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις	63
33. Γεγονότα μετά την ημερομηνία του Ισολογισμού	65

ΕΚΘΕΣΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΟΡΚΩΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΛΟΓΙΣΤΗ

Προς τους Μετόχους της Εταιρείας

Unisystems Συστήματα Πληροφορικής Ανώνυμη Εμπορική Εταιρεία

Έκθεση ελέγχου επί των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Γνώμη

Έχουμε ελέγξει τις εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας Unisystems Συστήματα Πληροφορικής Ανώνυμη Εμπορική Εταιρεία (Εταιρεία και Όμιλος), οι οποίες αποτελούνται από την εταιρική και ενοποιημένη κατάσταση χρηματοοικονομικής της 31^{ης} Δεκεμβρίου 2018, τις εταιρικές και ενοποιημένες καταστάσεις αποτελεσμάτων, συνολικών εισοδημάτων, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και τις σημειώσεις επί των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων που περιλαμβάνουν και περίληψη των σημαντικών λογιστικών πολιτικών.

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, την εταιρική και ενοποιημένη χρηματοοικονομική θέση της Εταιρείας και του Ομίλου κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2018, την εταιρική και ενοποιημένη χρηματοοικονομική τους επίδοση και τις εταιρικές και ενοποιημένες ταμειακές τους ροές, για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ), όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και συνάδουν με τις κανονιστικές απαιτήσεις του Κωδ. Ν. 2190/1920.

Βάση γνώμης

Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (ΔΠΕ), που έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία. Οι ευθύνες μας, σύμφωνα με τα πρότυπα αυτά περιγράφονται περαιτέρω στο τμήμα της έκθεσής μας «Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων». Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε αποκτήσει είναι επαρκή και κατάλληλα να παρέχουν βάση για τη γνώμη μας.

Ανεξαρτησία του Ελεγκτή

Καθ' όλη τη διάρκεια του διορισμού μας έχουμε παραμείνει ανεξάρτητοι από την Εταιρεία και τον Όμιλο, σύμφωνα με τον Κώδικα Δεοντολογίας για Επαγγελματίες Ελεγκτές του Συμβουλίου Διεθνών Προτύπων Δεοντολογίας Ελεγκτών (Κώδικας ΣΔΠΔΕ) που έχει ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, καθώς και τις απαιτήσεις δεοντολογίας του Ν. 4449/2017, που σχετίζονται με τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων στην Ελλάδα. Έχουμε εκπληρώσει τις δεοντολογικές μας υποχρεώσεις σύμφωνα με το Ν. 4449/2017 και τις απαιτήσεις του Κώδικα ΣΔΠΔΕ.

Άλλες Πληροφορίες

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου είναι υπεύθυνα για τις Άλλες Πληροφορίες. Οι Άλλες Πληροφορίες, είναι η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου (αλλά δεν περιλαμβάνουν τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις και την έκθεση ελέγχου επί αυτών), που λάβαμε πριν από την ημερομηνία της παρούσας έκθεσης ελεγκτή.

Η γνώμη μας επί των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων δεν καλύπτει τις Άλλες Πληροφορίες και, εκτός των όσων ρητά αναφέρουμε στην παρούσα παράγραφο της Έκθεσής μας δεν εκφράζουμε γνώμη ελέγχου ή άλλης διασφάλισης επί αυτών.

Σε σχέση με τον έλεγχό μας επί των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, η ευθύνη μας είναι να αναγνώσουμε τις Άλλες Πληροφορίες και με τον τρόπο αυτό να εξετάσουμε εάν οι Άλλες Πληροφορίες είναι ουσιωδώς ασυνεπείς με τις εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις ή τη γνώση που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχο ή αλλιώς φαίνεται να είναι ουσιωδώς εσφαλμένες.

Εξετάσαμε εάν η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου περιλαμβάνει τις γνωστοποιήσεις οι οποίες απαιτούνται από τον Κωδ. Ν. 2190/1920.

Με βάση τις εργασίες που εκτελέσαμε κατά τον έλεγχο μας, κατά τη γνώμη μας:

- Τα πληροφοριακά στοιχεία που περιλαμβάνονται στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου της χρήσης που έληξε την 31/12/2018 αντιστοιχούν στις εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις,
- Η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου έχει καταρτισθεί σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις των άρθρων 43α και 107Α του Κωδ. Ν. 2190/1920.

Επιπλέον με βάση τη γνώση και κατανόηση που αποκτήσαμε κατά το έλεγχό μας, για την Εταιρεία και τον Όμιλο Unisystems και το περιβάλλον τους, είμαστε υποχρεωμένοι να αναφέρουμε εάν έχουμε εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού της Συμβουλίου. Δεν έχουμε να αναφέρουμε τίποτα σχετικά με το θέμα αυτό.

Ευθύνες του Διοικητικού Συμβουλίου και των υπευθύνων για τη διακυβέρνηση επί των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, τις απαιτήσεις του Κωδ. Ν. 2190/1920, όπως και για εκείνες τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που το Διοικητικό Συμβούλιο καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Κατά την κατάρτιση των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, το Διοικητικό Συμβούλιο είναι υπεύθυνο για την αξιολόγηση της ικανότητας της Εταιρείας και του Ομίλου να συνεχίσουν τις δραστηριότητες τους, γνωστοποιώντας όπου συντρέχει τέτοια περίπτωση, τα θέματα που σχετίζονται με τη συνεχιζόμενη δραστηριότητα και τη χρήση της λογιστικής βάσης της συνεχιζόμενης δραστηριότητας, εκτός και εάν το Διοικητικό Συμβούλιο είτε προτίθεται να ρευστοποιήσει την Εταιρεία και τον Όμιλο ή να διακόψει τις δραστηριότητες τους ή δεν έχει άλλη ρεαλιστική εναλλακτική επιλογή από το να προχωρήσει σ' αυτές τις ενέργειες.

Οι υπεύθυνοι για τη διακυβέρνηση έχουν την ευθύνη εποπτείας της διαδικασίας χρηματοοικονομικής αναφοράς της Εταιρείας και του Ομίλου.

Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Οι στόχοι μας είναι να αποκτήσουμε εύλογη διασφάλιση για το κατά πόσο οι εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις, στο σύνολο τους, είναι απαλλαγμένες από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος και να εκδώσουμε έκθεση ελεγκτή, η οποία περιλαμβάνει τη γνώμη μας. Η εύλογη διασφάλιση συνιστά διασφάλιση υψηλού επιπέδου, αλλά δεν είναι εγγύηση ότι ο έλεγχος που διενεργείται σύμφωνα με τα ΔΠΕ, που έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, θα εντοπίζει πάντα ένα ουσιώδες σφάλμα, όταν αυτό υπάρχει. Σφάλματα δύναται να προκύψουν από απάτη ή από λάθος και θεωρούνται ουσιώδη όταν, μεμονωμένα ή αθροιστικά, θα μπορούσε εύλογα να αναμένεται ότι θα επηρέαζαν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών, που λαμβάνονται με βάση αυτές τις εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

Ως καθήκον του ελέγχου, σύμφωνα με τα ΔΠΕ που έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, ασκούμε επαγγελματική κρίση και διατηρούμε επαγγελματικό σκεπτικισμό καθ' όλη τη διάρκεια του ελέγχου. Επίσης:

- Εντοπίζουμε και αξιολογούμε τους κινδύνους ουσιώδους σφάλματος στις εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος, σχεδιάζοντας και διενεργώντας ελεγκτικές διαδικασίες που ανταποκρίνονται στους κινδύνους αυτούς και αποκτούμε ελεγκτικά τεκμήρια που είναι επαρκή και κατάλληλα για να παρέχουν βάση για την γνώμη μας. Ο κίνδυνος μη εντοπισμού ουσιώδους σφάλματος που οφείλεται σε απάτη είναι υψηλότερος από αυτόν που οφείλεται σε λάθος, καθώς η απάτη μπορεί να εμπεριέχει συμπαιγνία, πλαστογραφία, εσκεμμένες παραλείψεις, ψευδείς διαβεβαιώσεις ή παράκαμψη των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου.
- Κατανοούμε τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που σχετίζονται με τον έλεγχο, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την διατύπωση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου της Εταιρείας και του Ομίλου.
- Αξιολογούμε την καταλληλότητα των λογιστικών πολιτικών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και το εύλογο των λογιστικών εκτιμήσεων και των σχετικών γνωστοποιήσεων που έγιναν από το Διοικητικό Συμβούλιο.
- Αποφαινόμαστε για την καταλληλότητα της χρήσης από το Διοικητικό Συμβούλιο της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας και με βάση τα ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτήθηκαν για το εάν υπάρχει ουσιώδης αβεβαιότητα σχετικά με γεγονότα ή συνθήκες που μπορεί να υποδηλώνουν ουσιώδη αβεβαιότητα ως προς την ικανότητα της Εταιρείας και του Ομίλου να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους. Εάν συμπεράνουμε ότι υφίσταται ουσιώδης αβεβαιότητα, είμαστε υποχρεωμένοι στην έκθεση ελεγκτή να επιστήσουμε την προσοχή στις σχετικές γνωστοποιήσεις των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων ή εάν αυτές οι γνωστοποιήσεις είναι ανεπαρκείς να διαφοροποιήσουμε τη γνώμη μας. Τα συμπεράσματά μας βασίζονται σε ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτώνται μέχρι την ημερομηνία της έκθεσης ελεγκτή. Ωστόσο, μελλοντικά γεγονότα ή συνθήκες ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα η Εταιρεία και ο Όμιλος να παύσουν να λειτουργούν ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα.

- Αξιολογούμε τη συνολική παρουσίαση, τη δομή και το περιεχόμενο των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων των γνωστοποιήσεων, καθώς και το κατά πόσο οι εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις απεικονίζουν τις υποκείμενες συναλλαγές και τα γεγονότα με τρόπο που επιτυγχάνεται η εύλογη παρουσίαση.
- Συγκεντρώνουμε επαρκή και κατάλληλα ελεγκτικά τεκμήρια αναφορικά με την χρηματοοικονομική πληροφόρηση των οντοτήτων ή των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων εντός του Ομίλου για την έκφραση γνώμης επί των εταιρικών και των ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων. Είμαστε υπεύθυνοι για την καθοδήγηση, την επίβλεψη και την εκτέλεση του ελέγχου της Εταιρείας και του Ομίλου. Παραμένουμε αποκλειστικά υπεύθυνοι για την ελεγκτική μας γνώμη.

Μεταξύ άλλων θεμάτων, κοινοποιούμε στους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση, το σχεδιαζόμενο εύρος και το χρονοδιάγραμμα του ελέγχου, καθώς και σημαντικά ευρήματα του ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων όποιων σημαντικών ελλείψεων στις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου εντοπίζουμε κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας.

Έκθεση επί άλλων νομικών και κανονιστικών απαιτήσεων

Οι εργασίες που εκτελέσαμε σχετικά με την Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου αναφέρονται ανωτέρω, στην παράγραφο «Άλλες Πληροφορίες».

Αθήνα, 9 Μαΐου 2019

Ο Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής

ΠραϊςγουάτερχαουςΚούπερς

Ανώνυμη Ελεγκτική Εταιρεία

Λ. Κηφισίας 268

153 32 Χαλάνδρι

AM ΣΟΕΛ 113

Δημήτρης Σούρμπης

AM

ΣΟΕΛ

16891

Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης

ποσά σε χιλιάδες €

	Σημ.	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
		31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ					
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό					
Ενσώματα πάγια	6	7.027	7.935	7.026	7.934
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	7	829	1.427	825	1.427
Επενδύσεις σε ακίνητα	8	2.826	2.835	2.826	2.835
Επενδύσεις σε θυγατρικές και συγγενείς επιχειρήσεις	9	-	-	211	224
Απαιτήσεις από συμβάσεις με πελάτες	14	1.535	-	1.535	-
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	11	3.012	3.504	3.012	3.504
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	13	215	238	212	238
		15.444	15.939	15.647	16.162
Κυκλοφορούν ενεργητικό					
Αποθέματα	12	1.158	1.988	1.158	1.988
Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις	13	25.998	33.203	26.132	32.354
Απαιτήσεις από συμβάσεις με πελάτες	14	12.168	15.268	11.633	15.094
Διαθέσιμα προς πώληση					
Χρηματοοικονομικά στοιχεία	10	-	-	-	-
Τρέχουσες φορολογικές απαιτήσεις		394	1.460	394	1.447
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	15	7.797	6.442	6.946	5.987
		47.515	58.361	46.263	56.870
Σύνολο ενεργητικού		62.959	74.300	61.910	73.032
ΚΑΘΑΡΗ ΘΕΣΗ					
Καθαρή θέση αποδιδόμενη στους μετόχους					
Μετοχικό κεφάλαιο	16	4.410	4.410	4.410	4.410
Αποθεματικό υπέρ το άρτιο	16	9.329	9.329	9.329	9.329
Λοιπά αποθεματικά	17	3.821	3.448	3.874	3.645
Αδιανέμητα κέρδη		10.093	12.494	9.619	11.877
		27.653	29.681	27.232	29.261
Δικαιώματα μειοψηφίας		-	-	-	-
Σύνολο καθαρής θέσης		27.653	29.681	27.232	29.261
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ					
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις					
Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	18	3.761	3.466	3.761	3.466
Επιχορηγήσεις		-	44	-	43
Υποχρεώσεις από συμβάσεις με πελάτες	14	10.593	-	10.593	-
Προμηθευτές & λοιπές υποχρεώσεις	19	52	52	52	52
		14.406	3.562	14.406	3.561
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις					
Προμηθευτές & λοιπές υποχρεώσεις	19	17.973	15.829	17.451	15.200
Υποχρεώσεις από συμβάσεις με πελάτες	14	2.821	25.066	2.745	24.859
Τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις		48	14	21	3
Επιχορηγήσεις		46	148	44	148
Δάνεια	20	12	-	11	-
		20.900	41.057	20.272	40.210
Σύνολο υποχρεώσεων		35.306	44.619	34.678	43.773
Σύνολο καθαρής θέσης και υποχρεώσεων		62.959	74.300	61.910	73.032

Οι σημειώσεις στις σελίδες 11 έως 65 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Κατάσταση αποτελεσμάτων

ποσά σε χιλιάδες €

	Σημ.	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
		Από 1 ^η Ιανουαρίου έως		Από 1 ^η Ιανουαρίου έως	
		31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Πωλήσεις	5	90.205	84.000	88.377	82.841
Κόστος πωλήσεων	21	(79.216)	(70.580)	(77.676)	(69.723)
Μικτό κέρδος		10.989	13.420	10.701	13.118
Έξοδα διάθεσης	21	(5.739)	(6.005)	(5.565)	(5.828)
Έξοδα διοίκησης	21	(6.419)	(6.205)	(6.366)	(6.177)
Λοιπά έσοδα/(έξοδα)					
εκμετάλλευσης – καθαρά	23	2.747	563	2.755	563
Λοιπά κέρδη/(ζημιές) καθαρά	23	(748)	(1.078)	(773)	(1.253)
Κέρδη/(ζημιές) προ φόρων και χρηματοοικονομικών αποτελεσμάτων		826	695	752	423
Χρηματοοικονομικά έσοδα	24	41	82	42	82
Χρηματοοικονομικά (έξοδα)	24	(326)	(317)	(312)	(316)
Χρηματοοικονομικά έξοδα-καθαρά	24	(285)	(235)	(270)	(234)
Κέρδη/(ζημιές) προ φόρων		541	460	482	189
Φόρος εισοδήματος	25	(694)	(1.299)	(670)	(1.289)
Καθαρά κέρδη/(ζημιές) χρήσεως		(153)	(839)	(188)	(1.100)
Κέρδη/(ζημιές) ανά μετοχή που αναλογούν στους μετόχους της μητρικής για τη χρήση (εκφρασμένα σε € ανά μετοχή)					
Βασικά και απομειωμένα	27	(0,0146)	(0,0799)	(0,0179)	(0,1047)

Κατάσταση συνολικών εισοδημάτων

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	Από 1 ^η Ιανουαρίου έως		Από 1 ^η Ιανουαρίου έως	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
<i>ποσά σε χιλιάδες €</i>				
Καθαρά κέρδη/(ζημίες) χρήσεως	(153)	(839)	(188)	(1.100)
<u>Στοιχεία που δε θα ταξινομηθούν μελλοντικά στην κατάσταση αποτελεσμάτων:</u>				
Αναλογιστικά κέρδη / (ζημίες)	(96)	(238)	(96)	(238)
Συγκεντρωτικά Συνοδικά έσοδα / (ζημίες) χρήσεως μετά από φόρους	(249)	(1.077)	(284)	(1.338)
Κατανομημένα σε :				
Μετόχους της μητρικής	(249)	(1.077)	(284)	(1.338)
Δικαιώματα μειοψηφίας	-	-	-	-
	(249)	(1.077)	(284)	(1.338)

Κατάσταση μεταβολών ιδίων κεφαλαίων

		Μετοχικό κεφάλαιο & Υπέρ το άρτιο	Λοιπά αποθεματικά	Αδιανέμητα κέρδη	Σύνολο	Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων
Υπόλοιπο την 1^η Ιανουαρίου 2017	Σημ.	19.409	3.730	13.344	36.483	36.483
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα / (ζημιές) περιόδου μετά από φόρους		-	-	(1.077)	(1.077)	(1.077)
Σχηματισμός τακτικού αποθεματικού		-	-	-	-	-
Συναλ/κές διαφορές από μετ/πη θυγατρικών εξωτερικού		-	(52)	-	(52)	(52)
Μείωση μετοχικού κεφαλαίου	16	(5.670)	-	-	(5.670)	(5.670)
Πληρωμή μερίσματος		-	-	-	-	-
Λοιπά		-		(3)		(3)
Υπόλοιπο την 31^η Δεκεμβρίου 2017		13.739	3.678	12.264	29.681	29.681
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα / (ζημιές) περιόδου μετά από φόρους		-	-	(249)	(249)	(249)
Πρώτη εφαρμογή IFRS 9 για απομείωση απαιτήσεων (εμπορικών και RR)				(1.745)	(1.745)	(1.745)
Σχηματισμός τακτικού αποθεματικού		-	-	-	-	-
Συναλ/κές διαφορές από μετ/πη θυγατρικών εξωτερικού.		-	142	-	142	142
Μείωση μετοχικού κεφαλαίου	16	-	-	-	-	-
Πληρωμή μερίσματος		-	-	-	-	-
Λοιπά		-		(177)		(177)
Υπόλοιπο την 31^η Δεκεμβρίου 2018		13.739	3.821	10.093	27.653	27.653

Οι σημειώσεις στις σελίδες 11 έως 65 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ

ποσά σε χιλιάδες €

		Μετοχικό κεφάλαιο & Υπέρ το άρτιο	Λοιπά αποθεματικά	Αδιανέμητα κέρδη	Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων
Υπόλοιπο την 1 ^η Ιανουαρίου 2017	Σημ.	19.409	3.874	12.988	36.271
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα / (ζημιές) περιόδου μετά από φόρους		-	-	(1.338)	(1.338)
Μείωση μετοχικού κεφαλαίου	16	(5.670)	-	-	(5.670)
Λοιπά		-	-	(2)	(2)
Υπόλοιπο την 31^η Δεκεμβρίου 2017		13.739	3.874	11.648	29.261
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα / (ζημιές) περιόδου μετά από φόρους		-	-	(284)	(284)
Πρώτη εφαρμογή IFRS 9 για απομείωση απαιτήσεων (εμπορικών και RR)				(1.745)	(1.745)
Μείωση μετοχικού κεφαλαίου	16	-	-	-	-
Υπόλοιπο την 31^η Δεκεμβρίου 2018		13.739	3.874	9.619	27.232

Κατάσταση ταμειακών ροών

ποσά σε χιλιάδες €

Σημ.	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ		
	Από 1 ^η Ιανουαρίου έως		Από 1 ^η Ιανουαρίου έως		
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017	
Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες					
Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες	26	1.954	(2.279)	1.549	(2.128)
Καταβληθέντες τόκοι		(323)	(422)	(312)	(411)
Καταβληθείς/(μη καταβληθείς) φόροι εισοδήματος		(6)	(409)	(6)	(409)
Καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες		1.611	(3.110)	1231	(2.948)
Ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες					
Αγορές ενσώματων παγίων	6	(296)	(236)	(292)	(235)
Αγορές άυλων περιουσιακών στοιχείων	7	(26)	(826)	(26)	(826)
Πωλήσεις ενσώματων και άυλων παγίων		4	1	4	1
Απόκτηση θυγατρικών, συνδεδεμένων, κ/ξιών & λοιπών επενδύσεων ή & μεταβολή σε συμμετοχή αυτών		-	-	(12)	(55)
Τόκοι που εισπράχθηκαν	24	42	86	42	76
Καθαρές ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες		(262)	(975)	(284)	(1.039)
Ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες					
Είσπραξη επιχορηγήσεων παγίων		-	731	-	731
Μείωση μετοχικού κεφαλαίου	16	-	(1.131)	-	(1.131)
Αποπληρωμές Δανείων	20	12	(788)	12	(788)
Καθαρές ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες		12	(1.188)	12	(1.188)
Καθαρή αύξηση/(μείωση) στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα					
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα στην αρχή της χρήσης	15	6.442	11.756	5.987	11.162
Συναλλαγματικές διαφορές στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα		(6)	(41)	-	-
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα στο τέλος της χρήσης	15	7.797	6.442	6.946	5.987

Οι σημειώσεις στις σελίδες 11 έως 65 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Σημειώσεις επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων**1. Γενικές πληροφορίες**

Η Unisystems Συστήματα Πληροφορικής Α.Ε.Ε. (η «Εταιρεία») ιδρύθηκε στις 31 Δεκεμβρίου 1970 (εκ μετατροπής της ιδρυθείσης το 1964 εταιρίας περιορισμένης ευθύνης με την επωνυμία "Ηλεκτρονικοί Διερευνηταί Δοξιάδη - Κέντρον Μελετών και Υπολογισμών - Εταιρία Περιορισμένης Ευθύνης").

Η Εταιρεία και οι θυγατρικές της (η «Όμιλος») δραστηριοποιούνται στο χώρο της πληροφορικής και ειδικότερα στην παροχή ολοκληρωμένων μηχανογραφικών και δικτυακών υπηρεσιών και λύσεων που καλύπτουν εξοπλισμό και λογισμικό, και στην υλοποίηση έργων μεγάλης κλίμακας.

Ο Όμιλος δραστηριοποιείται στην Ελλάδα, Βέλγιο, Λουξεμβούργο, Ρουμανία και Ιταλία, καθώς και σε άλλες χώρες του εξωτερικού.

Η Εταιρεία είναι εγκατεστημένη στη Καλλιθέα επί της οδού Αλ. Πάντου 19-23, και η διεύθυνσή της στο διαδίκτυο (site) είναι www.unisystems.com.

Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνουν τις εταιρικές χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας και τις ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας και των θυγατρικών της (ο «Όμιλος») με ημερομηνία 31η Δεκεμβρίου 2018, σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς («ΔΠΧΑ»). Οι επωνυμίες των θυγατρικών αυτών εταιρειών παρατίθενται στη Σημείωση 2.2.

Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις του Ομίλου περιλαμβάνονται με τη μέθοδο της ολικής ενοποίησης στις ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Quest Συμμετοχών Α.Ε. με έδρα την Καλλιθέα Αθήνα, η οποία την 31.12.2018 συμμετείχε στην Εταιρεία με ποσοστό 100%.

Συνοπτικά, οι βασικές πληροφορίες για την Εταιρεία έχουν ως εξής:

Σύνθεση Διοικητικού Συμβουλίου

Ιωάννης Κ. Λουμάκης	Πρόεδρος & Διευθύνων Σύμβουλος	Εποπεύουσα αρχή Περιφέρεια Αττικής Π.Ε. Νοτίου Τομέα Αθηνών
Απόστολος Μ. Γεωργαντζής	Αντιπρόεδρος	Αρ.ΓΕΜΗ - 121831201000
Ευτυχία Σ. Κουτσουρέλη	Μέλος	πρώην ΑΡ.Μ.Α.Ε.1447/01ΝΤ/Β/86/331(08)
Θεόδωρος Δ. Φέσσας	Μέλος	Αριθμός Φορολογικού Μητρώου 094029552
Μάρκος Γ. Μπιτσάκος	Μέλος	

Η θητεία του Διοικητικού Συμβουλίου λήγει στις 30.09.2019.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας ενέκρινε τις ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις του Ομίλου και της Εταιρείας, της 48^{ης} εταιρικής χρήσης που έληξε την 31^η Δεκεμβρίου 2018, σε συνεδρίασή του στις 29/03/2019.

2. Αρχές σύνταξης των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Οι βασικές λογιστικές πολιτικές που εφαρμόστηκαν για την ετοιμασία αυτών των ενοποιημένων και εταιρικών χρηματοοικονομικών καταστάσεων παρουσιάζονται παρακάτω. Αυτές οι λογιστικές πολιτικές έχουν εφαρμοστεί με συνέπεια σε όλες τις χρήσεις που παρουσιάζονται, εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά.

2.1 Πλαίσιο κατάρτισης των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Οι παρούσες χρηματοοικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνουν τις εταιρικές χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Unisystems Συστήματα Πληροφορικής Α.Ε.Ε. (η «Εταιρεία») και τις ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας και των θυγατρικών της (ο «Όμιλος») με ημερομηνία 31^η Δεκεμβρίου 2018, σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς («ΔΠΧΑ»), όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Οι εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της «Unisystems Συστήματα Πληροφορικής Α.Ε.Ε.» της 31^{ης} Δεκεμβρίου 2018, που καλύπτουν την 48^η εταιρική χρήση από την 1^η Ιανουαρίου έως και την 31^η Δεκεμβρίου 2018, έχουν συνταχθεί από τη Διοίκηση με βάση την αρχή του ιστορικού κόστους, εκτός από τα χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση, τα χρηματοοικονομικά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων και τα παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία, τα οποία αποτιμώνται στην εύλογη αξία.

Οι λογιστικές αρχές που εφαρμόστηκαν για την κατάρτιση και παρουσίαση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων της Εταιρείας και του Ομίλου για την χρήση που έληξε την 31^η Δεκεμβρίου 2018 είναι συνεπείς με τις λογιστικές αρχές που εφαρμόστηκαν κατά την προηγούμενη χρήση (2017).

Η κατάρτιση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Δ.Π.Χ.Α. απαιτεί τη χρήση ορισμένων σημαντικών λογιστικών εκτιμήσεων και την άσκηση κρίσης από τη Διοίκηση στη διαδικασία εφαρμογής των λογιστικών αρχών. Επίσης απαιτείται η χρήση υπολογισμών και υποθέσεων που επηρεάζουν τα αναφερθέντα ποσά των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, τη γνωστοποίηση ενδεχόμενων απαιτήσεων και υποχρεώσεων κατά την ημερομηνία σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων και τα αναφερθέντα ποσά εισοδημάτων και εξόδων κατά τη διάρκεια του έτους υπό αναφορά. Παρά το γεγονός ότι αυτοί οι υπολογισμοί βασίζονται στην καλύτερη δυνατή γνώση της Διοίκησης σε σχέση με τις τρέχουσες συνθήκες και ενέργειες, τα πραγματικά αποτελέσματα μπορεί τελικά να διαφέρουν από αυτούς τους υπολογισμούς.

Οι περιοχές που απαιτούν έναν μεγαλύτερο βαθμό άσκησης κρίσης της Διοίκησης και είναι σημαντικές για τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις αναφέρονται στη Σημείωση 4.

Συνέχιση δραστηριότητας

Ο Όμιλος και η Εταιρεία εκπληρώνουν τις καθημερινές τους ανάγκες για κεφάλαιο κίνησης μέσω των δημιουργούμενων χρηματοροών και των σχετικών πόρων που έχουν στη διάθεση τους, περιλαμβανομένων και των τραπεζικών χορηγήσεων.

Οι τρέχουσες οικονομικές συνθήκες συνεχίζουν να δημιουργούν περιορισμούς στο επίπεδο ζήτησης για τα προϊόντα του Ομίλου και της Εταιρείας, καθώς και στη ρευστότητά τους για το προβλεπτό μέλλον.

Οι προβλέψεις του Ομίλου και της Εταιρείας λαμβάνοντας υπόψη τις πιθανές μεταβολές στην εμπορική τους απόδοση, δημιουργούν την εύλογη προσδοκία στη Διοίκηση ότι ο Όμιλος και η Εταιρεία διαθέτουν επαρκείς πόρους για να συνεχίσουν απρόσκοπτα την επιχειρηματική τους δραστηριότητα στο εγγύς μέλλον.

Ως εκ τούτου ο Όμιλος και η Εταιρεία συνεχίζουν να υιοθετούν την «αρχή της επιχειρηματικής συνέχειας των δραστηριοτήτων τους» κατά τη σύνταξη των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων της χρήσης που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2018.

Νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες: Συγκεκριμένα νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες έχουν εκδοθεί, τα οποία είναι υποχρεωτικά για λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την 1.1.2018 ή μεταγενέστερα. Η εκτίμηση του Ομίλου σχετικά με την επίδραση από την εφαρμογή αυτών των νέων προτύπων, τροποποιήσεων και διερμηνειών παρατίθεται παρακάτω.

Πρότυπα και Διερμηνείες υποχρεωτικά για την τρέχουσα οικονομική χρήση**ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά μέσα»**

Το ΔΠΧΑ 9 αντικαθιστά τις πρόνοιες του ΔΛΠ 39 που αφορούν στην ταξινόμηση και επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων και συμπεριλαμβάνει επίσης ένα μοντέλο αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών το οποίο αντικαθιστά το μοντέλο των πραγματοποιημένων πιστωτικών ζημιών που εφαρμόζονταν βάσει του ΔΛΠ 39. Επιπλέον, το ΔΠΧΑ 9 καθιερώνει μία προσέγγιση της λογιστικής αντιστάθμισης βασιζόμενη σε αρχές και αντιμετωπίζει ασυνέπειες και αδυναμίες στο προηγούμενο μοντέλο του ΔΛΠ 39. Η επίδραση από την εφαρμογή του προτύπου στον Όμιλο περιγράφεται στη σημείωση 3α – Μεταβολές στις λογιστικές πολιτικές.

ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από Συμβόλαια με Πελάτες»

Το ΔΠΧΑ 15 εκδόθηκε τον Μάιο του 2014. Σκοπός του προτύπου είναι να παρέχει ένα ενιαίο, κατανοητό μοντέλο αναγνώρισης των εσόδων από όλα τα συμβόλαια με πελάτες ώστε να βελτιώσει τη συγκρισιμότητα μεταξύ εταιρειών του ίδιου κλάδου, διαφορετικών κλάδων και διαφορετικών κεφαλαιαγορών. Περιλαμβάνει τις αρχές που πρέπει να εφαρμόσει μία οικονομική οντότητα για να προσδιορίσει την επιμέτρηση των εσόδων και τη χρονική στιγμή της αναγνώρισής τους. Η βασική αρχή είναι ότι μία οικονομική οντότητα αναγνωρίζει τα έσοδα με τρόπο που να απεικονίζει τη μεταβίβαση των αγαθών ή υπηρεσιών στους πελάτες στο ποσό το οποίο αναμένει να δικαιούται σε αντάλλαγμα για αυτά τα αγαθά ή τις υπηρεσίες. Δεν υπάρχει επίδραση από την εφαρμογή του προτύπου στον Όμιλο και την Εταιρεία.

ΔΛΠ 40 (Τροποποιήσεις) “Μεταφορές επενδυτικών ακινήτων”

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν ότι προκειμένου να μπορεί να πραγματοποιηθεί μεταφορά προς ή από τα επενδυτικά ακίνητα θα πρέπει να έχει πραγματοποιηθεί αλλαγή στη χρήση. Προκειμένου να θεωρηθεί ότι έχει επέλθει αλλαγή στην χρήση ενός ακινήτου, θα πρέπει να αξιολογηθεί κατά πόσο το ακίνητο πληροί τον ορισμό και η αλλαγή στη χρήση να μπορεί να τεκμηριωθεί.

Ε.Δ.Δ.Π.Χ.Α 22 “Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα και προκαταβολές”

Η Διερμηνεία παρέχει καθοδήγηση σχετικά με πως προσδιορίζεται η ημερομηνία της συναλλαγής όταν εφαρμόζεται το πρότυπο που αφορά τις συναλλαγές σε ξένο νόμισμα, ΔΛΠ 21. Η Διερμηνεία έχει εφαρμογή όταν μία οντότητα είτε καταβάλει, είτε εισπράττει προκαταβολικά τίμημα για συμβάσεις που εκφράζονται σε ξένο νόμισμα.

Ετήσιες βελτιώσεις σε ΔΠΧΑ 2014 (Κύκλος 2014 – 2016)**ΔΛΠ 28 “Συμμετοχές σε συγγενείς και κοινοπραξίες”**

Οι τροποποιήσεις παρέχουν διευκρινήσεις ως προς το ότι όταν οι οργανισμοί διαχείρισης επενδύσεων κεφαλαίων, τα αμοιβαία κεφάλαια, και οντότητες με παρόμοιες δραστηριότητες εφαρμόζουν την επιλογή να επιμετρούν τις συμμετοχές σε συγγενείς ή κοινοπραξίες σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων, αυτή η επιλογή θα πρέπει να γίνει ξεχωριστά για κάθε συγγενή ή κοινοπραξία κατά την αρχική αναγνώριση.

Πρότυπα και Διερμηνείες υποχρεωτικά για μεταγενέστερες περιόδους**ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις» (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019)**

Το ΔΠΧΑ 16 εκδόθηκε τον Ιανουάριο του 2016 και αντικαθιστά το ΔΛΠ 17. Σκοπός του προτύπου είναι να εξασφαλίσει ότι οι μισθωτές και οι εκμισθωτές παρέχουν χρήσιμη πληροφόρηση που παρουσιάζει εύλογα την ουσία των συναλλαγών που αφορούν μισθώσεις. Το ΔΠΧΑ 16 εισάγει ένα ενιαίο μοντέλο για το λογιστικό χειρισμό από την πλευρά του μισθωτή, το οποίο απαιτεί ο μισθωτής να αναγνωρίζει περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις για όλες τις συμβάσεις μισθώσεων με διάρκεια άνω των 12 μηνών, εκτός εάν το υποκείμενο περιουσιακό στοιχείο είναι μη σημαντικής αξίας. Σχετικά με το λογιστικό χειρισμό από την πλευρά του εκμισθωτή, το ΔΠΧΑ 16 ενσωματώνει ουσιαστικά τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 17. Επομένως, ο εκμισθωτής συνεχίζει να κατηγοριοποιεί τις συμβάσεις μισθώσεων σε λειτουργικές και χρηματοδοτικές μισθώσεις, και να ακολουθεί διαφορετικό λογιστικό χειρισμό για κάθε τύπο σύμβασης. Η αξιολόγηση της επίδρασης του προτύπου από τον Όμιλο δεν έχει ολοκληρωθεί, αλλά δεν αναμένεται να είναι σημαντική.

ΔΛΠ 28 (Τροποποιήσεις) “Μακροπρόθεσμες συμμετοχές σε συγγενείς και κοινοπραξίες” (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019)

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν ότι οι οντότητες πρέπει να λογιστικοποιούν τις μακροπρόθεσμες συμμετοχές τους σε μία συγγενή εταιρεία ή κοινοπραξία - στις οποίες δεν εφαρμόζεται η μέθοδος της καθαρής θέσης - με βάση το ΔΠΧΑ 9.

Ε.Δ.Δ.Π.Χ.Π 23 “Αβεβαιότητα σχετικά με τον χειρισμό θεμάτων φορολογίας εισοδήματος” (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019)

Η Διερμηνεία παρέχει επεξηγήσεις ως προς την αναγνώριση και επιμέτρηση του τρέχοντος και αναβαλλόμενου φόρου εισοδήματος όταν υπάρχει αβεβαιότητα σχετικά με την φορολογική αντιμετώπιση κάποιων στοιχείων. Το Ε.Δ.Δ.Π.Χ.Π 23 έχει εφαρμογή σε όλες τις πτυχές της λογιστικοποίησης του φόρου εισοδήματος όταν υπάρχει τέτοια αβεβαιότητα, συμπεριλαμβανομένου του φορολογητέου κέρδους/ζημιάς, της φορολογικής βάσης των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, τα φορολογικά κέρδη και φορολογικές ζημιές και τους φορολογικούς συντελεστές.

ΔΛΠ 19 (Τροποποιήσεις) “Τροποποίηση προγράμματος, περικοπή ή διακανονισμός” (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019)

Οι τροποποιήσεις καθορίζουν τον τρόπο με τον οποίο οι οντότητες πρέπει να προσδιορίζουν τα συνταξιοδοτικά έξοδα όταν λαμβάνουν χώρα αλλαγές σε συνταξιοδοτικά προγράμματα καθορισμένων παροχών. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση .

ΔΠΧΑ 3 (Τροποποιήσεις) “Ορισμός συνένωσης επιχειρήσεων” (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2020)

Ο νέος ορισμός εστιάζει στην έννοια της απόδοσης μιας επιχείρησης με τη μορφή παροχής αγαθών και υπηρεσιών στους πελάτες σε αντίθεση με τον προηγούμενο ορισμό ο οποίος εστίαζε στις αποδόσεις με τη μορφή μερισμάτων, χαμηλότερου κόστους ή άλλου οικονομικού οφέλους σε επενδυτές και λοιπά μέρη. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΛΠ 1 και ΔΛΠ 8 (Τροποποιήσεις) “Ορισμός του ουσιώδους” (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2020)

Οι τροποποιήσεις αποσαφηνίζουν τον ορισμό του ουσιώδους και πώς πρέπει να χρησιμοποιείται, συμπληρώνοντας τον ορισμό με οδηγίες οι οποίες παρέχονταν έως τώρα σε άλλα σημεία των ΔΠΧΑ. Επιπλέον, έχουν βελτιωθεί οι διευκρινίσεις που συνοδεύουν τον ορισμό. Τέλος, οι τροποποιήσεις διασφαλίζουν ότι ο ορισμός του ουσιώδους εφαρμόζεται με συνέπεια σε όλα τα ΔΠΧΑ. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ετήσιες βελτιώσεις σε ΔΠΧΑ (Κύκλος 2015 – 2017) (εφαρμόζονται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019)

Οι τροποποιήσεις που παρατίθενται παρακάτω περιλαμβάνουν αλλαγές σε τέσσερα ΔΠΧΑ. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΠΧΑ 3 “Συνενώσεις επιχειρήσεων”

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν πως μία οντότητα επαναμετρά το ποσοστό που κατείχε προηγούμενως σε μία από κοινού ελεγχόμενη δραστηριότητα όταν αποκτά τον έλεγχο της επιχείρησης αυτής.

ΔΠΧΑ 11 "Από κοινού συμφωνίες"

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν πως μία οντότητα δεν επαναμετρά το ποσοστό που κατείχε προηγουμένως σε μία από κοινού ελεγχόμενη δραστηριότητα όταν αποκτά από κοινού έλεγχο στην επιχείρηση αυτή.

ΔΛΠ 12 "Φόροι εισοδήματος"

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν πως μία οντότητα λογιστικοποιεί όλες τις επιπτώσεις στο φόρο εισοδήματος από πληρωμές μερισμάτων με τον ίδιο τρόπο.

IAS 23 "Κόστος δανεισμού"

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν πως μία οντότητα χειρίζεται ως μέρος του γενικού δανεισμού οποιοδήποτε δάνειο αναλήφθηκε ειδικά για την ανάπτυξη ενός περιουσιακού στοιχείου όταν το στοιχείο αυτό είναι έτοιμο για τη χρήση την οποία προορίζεται ή την πώλησή του.

2.2 Ενοποίηση Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

(α) Θυγατρικές εταιρείες

Θυγατρικές είναι οι εταιρείες στις οποίες ο Όμιλος, άμεσα ή έμμεσα, ελέγχει την οικονομική και λειτουργική τους πολιτική. Οι θυγατρικές εταιρείες ενοποιούνται πλήρως (ολική ενοποίηση) από την ημερομηνία κατά την οποία αποκτάται ο έλεγχος επ' αυτών και παύουν να ενοποιούνται από την ημερομηνία που τέτοιος έλεγχος δεν υφίσταται.

Οι εξαγορές θυγατρικών εταιρειών λογίζονται βάσει της μεθόδου εξαγοράς. Το κόστος κτήσης μιας θυγατρικής υπολογίζεται στην εύλογη αξία των στοιχείων ενεργητικού που μεταφέρονται, των μετοχών που εκδόθηκαν και των υποχρεώσεων που αναλήφθηκαν κατά την ημερομηνία της εξαγοράς, πλέον τυχόν κόστος που συνδέεται άμεσα με την εξαγορά. Τα αναγνωρίσιμα περιουσιακά στοιχεία, υποχρεώσεις και ενδεχόμενες υποχρεώσεις που αποκτώνται σε μία επιχειρηματική συνένωση επιμετρούνται κατά την εξαγορά στις εύλογες αξίες τους, ανεξαρτήτως του ποσοστού συμμετοχής. Το πλεόνασμα του κόστους εξαγοράς πέραν της εύλογης αξίας των αναγνωρίσιμων καθαρών περιουσιακών στοιχείων που αποκτήθηκαν, καταχωρείται ως υπεραξία. Αν το συνολικό κόστος της εξαγοράς είναι μικρότερο από το μερίδιο του Ομίλου στην εύλογη αξία των καθαρών περιουσιακών στοιχείων που αποκτήθηκαν, η διαφορά καταχωρείται άμεσα στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων.

Συναλλαγές, υπόλοιπα και μη πραγματοποιημένα κέρδη που προκύπτουν μεταξύ των εταιρειών του Ομίλου απαλείφονται κατά την ενοποίηση. Οι μη πραγματοποιημένες ζημιές, επίσης απαλείφονται, εκτός εάν η συναλλαγή παρουσιάζει ενδείξεις απομείωσης, του μεταβιβασθέντος περιουσιακού στοιχείου. Οι λογιστικές αρχές των θυγατρικών εταιρειών έχουν αναπροσαρμοσθεί ώστε να είναι ομοιόμορφες με αυτές που έχουν υιοθετηθεί από τον Όμιλο.

Η Εταιρεία καταχωρεί τις επενδύσεις σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις στις ατομικές χρηματοοικονομικές καταστάσεις σε κόστος κτήσεως μείον τυχόν ζημία απομείωσης.

Οι θυγατρικές εταιρείες που ενοποιούνται στον Όμιλο είναι: **α)** η Unisystems Cyprus S.A. η οποία ενσωματώνει τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της θυγατρικής της: Unisystems Information Technology Systems SRL, **β)** η Unisystems Netherlands B.V. η οποία ενσωματώνει τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της θυγατρικής της Unisystems Turkish Information Technologies Inc. και **γ)** η Unisystems Luxembourg S.a.r.l..

(β) Από κοινού συμφωνίες

Βάσει του ΔΠΧΑ 11 οι επενδύσεις σε από κοινού συμφωνίες ταξινομούνται είτε ως από κοινού δραστηριότητες είτε ως κοινοπραξίες και η ταξινόμηση εξαρτάται από τα συμβατικά δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του κάθε επενδυτή. Ο Όμιλος αξιολόγησε τη φύση των επενδύσεων του σε από κοινού συμφωνίες και αποφάσισε ότι αποτελούν κοινοπραξίες. Η Εταιρεία συμμετέχει την 31.12.2018 στις Κοινοπραξίες:

- Κοινοπραξία "Unisystems Συστήματα Πληροφορικής Α.Ε. - SingularLogic Α.Ε.", Αθήνα, με αναληφθέν έργο τη «Μηχανογράφηση της Κεντρικής Υπηρεσίας του Ποινικού Μητρώου του Υπουργείου Δικαιοσύνης». Η Κοινοπραξία ευρίσκεται σε διαδικασία εκκαθάρισης.

- Κοινοπραξία "Unisystems Συστήματα Πληροφορικής Α.Ε. - SingularLogic Α.Ε.", Αθήνα, με αναληφθέν έργο τη «Μηχανογράφηση της Υπηρεσίας του Ποινικού Μητρώου των Εισαγγελιών Πρωτοδικών έξι πόλεων». Η Κοινοπραξία ευρίσκεται σε διαδικασία εκκαθάρισης.
- Κοινοπραξία Ολοκληρωμένων έργων Πληροφορικής ALTEC-INFO QUEST-INTRACOM IT SERVICES-PC SYSTEMS με δ.τ. "Κ.Ο.Ε.Π. "(Κοινοπραξία Ολυμπιακών Έργων Πληροφορικής) και αναληφθέν έργο τη Μηχανογράφηση του Οργανισμού Αθήνα 2004. Η Κοινοπραξία ευρίσκεται σε διαδικασία εκκαθάρισης.
- Κοινοπραξία "Unisystems Συστήματα Πληροφορικής Α.Ε. - SPACE HELLAS" με αναληφθέν έργο την «Προμήθεια Εξοπλισμού και Λογισμικού Συστημάτων για την Ανάπτυξη του Πληροφοριακού Συστήματος Κτηματογράφησης της Κτηματολόγιο Α.Ε.»

Επισημαίνεται ότι, οι ανωτέρω Κοινοπραξίες:

- α) Έχουν συσταθεί, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, για φορολογικούς σκοπούς και καμία συμμετοχική σχέση δεν υφίσταται μεταξύ της Εταιρείας και Κοινοπραξιών αυτών.
- β) Έχουν όλα τα χαρακτηριστικά των από κοινού συμφωνιών όπως σχετικά προβλέπεται από το Διεθνές Πρότυπο Χρηματοοικονομικής Αναφοράς 11 .
- γ) Η Εταιρεία, μέσω σχετικής τιμολογήσεως, έχει καταχωρήσει στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις την αναλογία της καθαρής αμοιβής της (αναλογούντα έσοδα μείον έξοδα) επί των ανωτέρω αναφερόμενων έργων που έχουν εκτελεστεί από τις Κοινοπραξίες μέχρι την 31.12.2018.

Για τους ανωτέρω αναφερόμενους λόγους, οι Κοινοπραξίες αυτές δεν περιλήφθηκαν στην ενοποίηση.

(γ) Συγγενείς επιχειρήσεις

Συγγενείς είναι οι επιχειρήσεις, στις οποίες ο Όμιλος έχει ουσιαστική επιρροή, αλλά όχι έλεγχο, το οποίο γενικά ισχύει όταν τα ποσοστά συμμετοχής κυμαίνονται μεταξύ 20% και 50% των δικαιωμάτων ψήφου. Οι επενδύσεις σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις λογιστικοποιούνται με την μέθοδο της καθαρής θέσης και αρχικά αναγνωρίζονται στο κόστος κτήσεως. Ο λογαριασμός των επενδύσεων σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις περιλαμβάνει και την υπεραξία που προέκυψε κατά την εξαγορά (μειωμένη με τυχόν ζημιές απομείωσης).

Το μερίδιο του Ομίλου στα κέρδη ή τις ζημιές των συγγενών επιχειρήσεων μετά την εξαγορά αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα, ενώ το μερίδιο των μεταβολών των αποθεματικών μετά την εξαγορά, αναγνωρίζεται στα αποθεματικά. Οι συσσωρευμένες μεταβολές μετά την εξαγορά επηρεάζουν τη λογιστική αξία των επενδύσεων σε συγγενείς επιχειρήσεις με αντίστοιχη προσαρμογή στην τρέχουσα αξία της επένδυσης. Στην περίπτωση που το μερίδιο του Ομίλου επί των ζημιών μιας συνδεδεμένης υπερβεί την αξία της επένδυσης στη συνδεδεμένη, δεν αναγνωρίζονται επιπλέον ζημιές, εκτός εάν έχουν γίνει πληρωμές ή έχουν αναληφθεί περαιτέρω δεσμεύσεις για λογαριασμό της συνδεδεμένης.

Ο Όμιλος αξιολογεί σε κάθε ημερομηνία αναφοράς αν υπάρχει αντικειμενική ένδειξη ότι οι επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις έχουν απομειωθεί. Εφόσον υφίσταται η ένδειξη, ο Όμιλος υπολογίζει το ποσό της απομείωσης ως τη διαφορά ανάμεσα στην ανακτήσιμη αξία των επενδύσεων σε συγγενείς επιχειρήσεις και της λογιστικής αξίας και αναγνωρίζει το ποσό στα αποτελέσματα

Μη πραγματοποιημένα κέρδη από συναλλαγές μεταξύ του Ομίλου και των συγγενών επιχειρήσεων απαλείφονται κατά το ποσοστό συμμετοχής του Ομίλου στις συνδεδεμένες επιχειρήσεις. Οι λογιστικές αρχές των συνδεδεμένων επιχειρήσεων έχουν τροποποιηθεί ώστε να είναι ομοιόμορφες με αυτές που έχουν υιοθετηθεί από τον Όμιλο.

2.3 Συναλλαγματικές μετατροπές

(α) Λειτουργικό νόμισμα και νόμισμα παρουσίας

Τα στοιχεία των χρηματοοικονομικών καταστάσεων των εταιρειών του Ομίλου υπολογίζονται χρησιμοποιώντας το νόμισμα του πρωτεύοντος οικονομικού περιβάλλοντος, στο οποίο κάθε εταιρεία λειτουργεί («λειτουργικό νόμισμα»). Οι εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται σε χιλιάδες Ευρώ, που είναι το λειτουργικό νόμισμα αποτίμησης και το νόμισμα αναφοράς της μητρικής Εταιρείας, καθώς και των εταιρειών του Ομίλου.

(β) Συναλλαγές και υπόλοιπα

Οι συναλλαγές σε ξένα νομίσματα μετατρέπονται στο λειτουργικό νόμισμα βάσει των ισοτιμιών που ισχύουν κατά την ημερομηνία της κάθε συναλλαγής. Κέρδη και ζημιές από συναλλαγματικές διαφορές οι οποίες προκύπτουν από την εξόφληση τέτοιων συναλλαγών και από την μετατροπή των χρηματικών στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων που είναι σε ξένο νόμισμα με τις συναλλαγματικές ισοτιμίες που ισχύουν κατά την ημερομηνία ισολογισμού, καταχωρούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων. Τα κέρδη ή ζημιές από συναλλαγματικές διαφορές που σχετίζονται με ταμειακά διαθέσιμα ή δανειακές υποχρεώσεις παρουσιάζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων, στα «Χρηματοοικονομικά έσοδα/(έξοδα)-καθαρά». Όλα τα λοιπά κέρδη ή ζημιές από συναλλαγματικές διαφορές παρουσιάζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων, στα «Λοιπά κέρδη/(ζημιές) - καθαρά».

Οι συναλλαγματικές διαφορές από μη νομισματικά στοιχεία που αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους, θεωρούνται ως τμήμα της εύλογης αξίας και συνεπώς καταχωρούνται όπου και οι διαφορές της εύλογης αξίας.

(γ) Εταιρίες του Ομίλου

Η μετατροπή των χρηματοοικονομικών καταστάσεων των εταιριών του Ομίλου (καμία εκ των οποίων δεν έχει νόμισμα υπερπληθωριστικής οικονομίας), οι οποίες έχουν διαφορετικό λειτουργικό νόμισμα από το νόμισμα παρουσίασης του Ομίλου γίνεται ως εξής:

- Τα περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις για κάθε κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης, μετατρέπονται με τις ισοτιμίες που ισχύουν κατά την ημερομηνία της εκάστοτε κατάστασης χρηματοοικονομικής θέσης,
- Τα έσοδα και τα έξοδα μετατρέπονται με τις μέσες ισοτιμίες της εκάστοτε περιόδου (εκτός εάν η μέση ισοτιμία δεν είναι λογική προσέγγιση της συσσωρευμένης επίδρασης των ισοτιμιών που ίσχυαν κατά τις ημερομηνίες των συναλλαγών, στην οποία περίπτωση τα έσοδα και έξοδα μετατρέπονται με τις ισοτιμίες που ίσχυαν τις ημερομηνίες των συναλλαγών) και
- Οι προκύπτουσες συναλλαγματικές διαφορές καταχωρούνται στα λοιπά συνολικά εισοδήματα.

Η υπεραξία και οι προσαρμογές σε εύλογες αξίες που προκύπτουν από την εξαγορά επιχειρήσεων στο εξωτερικό, αντιμετωπίζονται ως περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις της επιχείρησης εξωτερικού και μετατρέπονται με τις ισοτιμίες της ημερομηνίας αναφοράς. Οι συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν αναγνωρίζονται στα λοιπά συνολικά εισοδήματα.

2.4 Ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία

Τα ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία παρουσιάζονται στο κόστος κτήσης μείον συσσωρευμένες αποσβέσεις και τυχόν ζημία απομείωσης. Το κόστος κτήσης περιλαμβάνει και τις δαπάνες που σχετίζονται άμεσα με την απόκτηση στοιχείων ακινήτων και εξοπλισμού.

Μεταγενέστερες δαπάνες είτε περιλαμβάνονται στη λογιστική αξία των ενσώματων παγίων ή όταν κριθεί πιο κατάλληλο αναγνωρίζονται ως ξεχωριστό πάγιο, μόνο όταν θεωρείται πιθανόν πως θα προκύψουν μελλοντικά οικονομικά οφέλη στον Όμιλο μεγαλύτερα από αυτά που αρχικά αναμένονταν σύμφωνα με την αρχική απόδοση του στοιχείου παγίου ενεργητικού και υπό την προϋπόθεση ότι το κόστος τους μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα. Η λογιστική αξία του αντικατασταθέντος παγίου διαγράφεται.

Το κόστος επισκευών και συντηρήσεων καταχωρείται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων όταν πραγματοποιείται.

Τα γήπεδα-οικόπεδα δεν αποσβένονται. Οι αποσβέσεις των άλλων στοιχείων των ενσώματων παγίων υπολογίζονται με την σταθερή μέθοδο με ισόποσες ετήσιες επιβαρύνσεις στο διάστημα της αναμενόμενης ωφέλιμης ζωής του στοιχείου, έτσι ώστε να διαγραφεί το κόστος στην υπολειμματική του αξία.

Η εκτιμώμενη διάρκεια ωφέλιμης ζωής των στοιχείων του παγίου ενεργητικού έχει ως ακολούθως:

Κτίρια και βελτιώσεις μισθωμένων εγκαταστάσεων	50	Έτη
Μηχανήματα - τεχνικές εγκαταστάσεις και λοιπός μηχανολογικός εξοπλισμός	1-7	Έτη

Μεταφορικά μέσα	5-8	Έτη
Έπιπλα και εξοπλισμός	1-7	Έτη

Η υπολειμματική αξία και η ωφέλιμη ζωή των ενσώματων παγίων υπόκεινται σε επανεξέταση σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού αν αυτό θεωρηθεί αναγκαίο. Όταν οι λογιστικές αξίες των ενσώματων παγίων υπερβαίνουν την ανακτήσιμη αξία τους, η διαφορά (απομείωση) καταχωρείται άμεσα, ως έξοδο, στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων.

Κατά την πώληση ενσώματων παγίων, οι διαφορές μεταξύ του τιμήματος που λαμβάνεται και της λογιστικής τους αξίας καταχωρούνται, ως κέρδη ή ζημιές στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων.

2.5 Άυλα περιουσιακά στοιχεία

(α) Υπεραξία

Η υπεραξία αντιπροσωπεύει τη διαφορά μεταξύ του κόστους εξαγοράς και της εύλογης αξίας του μεριδίου της καθαρής θέσης της θυγατρικής/ συνδεδεμένης επιχείρησης κατά την ημερομηνία της εξαγοράς της. Η υπεραξία από εξαγορές θυγατρικών εταιρειών αναγνωρίζεται στις ασώματες ακινητοποιήσεις. Η υπεραξία από εξαγορές συνδεδεμένων επιχειρήσεων αναγνωρίζεται στον λογαριασμό των συμμετοχών σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις. Η υπεραξία ελέγχεται ετησίως για απομείωση και αναγνωρίζεται στο κόστος, μείον τις τυχόν ζημιές απομείωσης οι οποίες καταχωρούνται ως έξοδα στα αποτελέσματα όταν προκύπτουν και δεν αντισταθμίζονται. Κέρδη και ζημιές από την πώληση μιας επιχείρησης περιλαμβάνουν τη λογιστική αξία της υπεραξίας που αντιστοιχεί στην επιχείρηση που πουλήθηκε.

Για σκοπούς ελέγχου της υπεραξίας για απομείωση, η υπεραξία κατανέμεται σε μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών. Ζημιά απομείωσης αναγνωρίζεται όταν η ανακτήσιμη αξία είναι μικρότερη από την αναπόσβεστη λογιστική αξία. Τα κέρδη και οι ζημιές από πώληση εταιρείας συμπεριλαμβάνουν την υπεραξία της εταιρείας που πωλήθηκε. Οι ζημιές απομείωσης καταχωρούνται ως έξοδα στα αποτελέσματα όταν προκύπτουν και δεν αντισταθμίζονται.

(β) Παραχωρήσεις και δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας

Οι παραχωρήσεις και τα δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας, αποτιμώνται στο κόστος κτήσεως μείον αποσβέσεις και τυχόν ζημιά απομείωσης. Οι αποσβέσεις διενεργούνται με την σταθερή μέθοδο κατά την διάρκεια της ωφέλιμης ζωής των στοιχείων αυτών, η οποία κυμαίνεται από 3 έως 5 έτη.

(γ) Λογισμικά προγράμματα

Οι άδειες λογισμικού αποτιμώνται στο κόστος κτήσεως μείον συσσωρευμένες αποσβέσεις, μείον οποιαδήποτε συσσωρευμένη ζημιά απομείωσης. Οι αποσβέσεις διενεργούνται με την μέθοδο της σταθερής απόσβεσης κατά την διάρκεια της ωφέλιμης ζωής των στοιχείων αυτών, η οποία κυμαίνεται από 3 έως 5 έτη ή και ετησίως, ανάλογα με την ανανέωση της άδειας.

Δαπάνες που σχετίζονται με τη συντήρηση λογισμικών προγραμμάτων αναγνωρίζονται ως έξοδα όταν πραγματοποιούνται. Οι δαπάνες που πραγματοποιούνται για την ανάπτυξη συγκεκριμένων λογισμικών προγραμμάτων τα οποία ελέγχονται από τον Όμιλο (ιδιοπαραγόμενο λογισμικό) αναγνωρίζονται ως μέρος των άυλων περιουσιακών στοιχείων, όταν πληρούνται τα παρακάτω κριτήρια:

- Είναι τεχνικά εφικτό να ολοκληρωθεί το λογισμικό, ώστε να είναι διαθέσιμο για χρήση
- Η διοίκηση της επιχείρησης σκοπεύει να ολοκληρώσει το λογισμικό και να το χρησιμοποιήσει ή να το πουλήσει
- Υπάρχει η δυνατότητα να χρησιμοποιηθεί ή να πωληθεί το λογισμικό
- Αναμένεται να προκύψουν μελλοντικά οικονομικά οφέλη από το λογισμικό
- Υπάρχουν επαρκείς τεχνικοί, χρηματοοικονομικοί και άλλοι πόροι για να ολοκληρωθεί η ανάπτυξη του λογισμικού και για να χρησιμοποιηθεί ή να πουληθεί το λογισμικό
- Οι δαπάνες που σχετίζονται με την ανάπτυξη του λογισμικού μπορούν να επιμετρηθούν αξιόπιστα

Άμεσα σχετιζόμενα κόστη τα οποία κεφαλαιοποιούνται ως μέρος του λογισμικού περιλαμβάνουν αμοιβές προσωπικού για την ανάπτυξη του λογισμικού και αναλογία γενικών εξόδων.

Άλλες δαπάνες ανάπτυξης που δεν πληρούν τα παραπάνω κριτήρια καταχωρούνται απευθείας στα αποτελέσματα. Δαπάνες ανάπτυξης που είχαν προηγουμένως αναγνωριστεί ως έξοδα στα αποτελέσματα δεν αναγνωρίζονται σαν περιουσιακό στοιχείο σε επόμενη περίοδο.

Το ιδιοπαράχθέν λογισμικό που έχει αναγνωριστεί σαν άυλο περιουσιακό στοιχείο αποσβένεται κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής του, η οποία κυμαίνεται από 3 έως 5 χρόνια.

2.6 Απομείωση αξίας μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Τα περιουσιακά στοιχεία που έχουν απροσδιόριστη ωφέλιμη ζωή, για παράδειγμα η υπεραξία, δεν αποσβένονται αλλά υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης ετησίως. Τα περιουσιακά στοιχεία που αποσβένονται υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης της αξίας τους όταν υπάρχουν γεγονότα ή ενδείξεις ότι η λογιστική αξία τους δεν θα ανακτηθεί. Η ανακτήσιμη αξία είναι η μεγαλύτερη μεταξύ της καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας των περιουσιακών στοιχείων, μειωμένης κατά το απαιτούμενο κόστος πώλησης, και της αξίας λόγω χρήσης. Για τη διενέργεια του υπολογισμού της απομείωσης, τα περιουσιακά στοιχεία κατηγοριοποιούνται στο χαμηλότερο δυνατό επίπεδο ώστε να συνδεθούν με ξεχωριστές αναγνωρίσιμες ταμειακές ροές (μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών). Οι ζημιές απομείωσης καταχωρούνται ως έξοδα στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων στο έτος που προκύπτουν. Τα απομειωμένα περιουσιακά στοιχεία (πλην υπεραξίας) επανεξετάζονται σε κάθε ημερομηνία συντάξεως χρηματοοικονομικών καταστάσεων για τυχόν αναστροφή της ζημίας απομειώσεως.

2.7 Περιουσιακά στοιχεία μη κυκλοφορούντος ενεργητικού (ή ομάδες στοιχείων) που κατέχονται προς πώληση

Τα περιουσιακά στοιχεία μη κυκλοφορούντος ενεργητικού ταξινομούνται ως στοιχεία που κατέχονται προς πώληση, όταν η λογιστική τους αξία πρόκειται να ανακτηθεί κυρίως μέσω της πώλησης και η πώληση θεωρείται εξαιρετικά πιθανή. Αυτά αποτιμώνται στη χαμηλότερη αξία μεταξύ της λογιστικής αξίας και της εύλογης αξίας μείον έξοδα πώλησης.

2.8 Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία

Χρηματοοικονομικό μέσο είναι κάθε σύμβαση που δημιουργεί ταυτόχρονα ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο για μια οικονομική οντότητα και μια χρηματοοικονομική υποχρέωση ή ένα συμμετοχικό τίτλο για μια άλλη οικονομική οντότητα.

Αρχική αναγνώριση και μεταγενέστερη επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Από την 1 Ιανουαρίου 2018, τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία κατατάσσονται, κατά την αρχική αναγνώριση, ως μεταγενέστερα επιμετρούμενα στο αποσβεσμένο κόστος, στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων ή στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων. Η κατάταξη των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων κατά την αρχική αναγνώριση βασίζεται στις συμβατικές ταμειακές ροές των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και στο επιχειρηματικό μοντέλο εντός του οποίου διακατέχεται το χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο.

Με εξαίρεση τις απαιτήσεις από πελάτες, ο Όμιλος αρχικά αποτιμά ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο στην εύλογη αξία του συν το κόστος συναλλαγής, στην περίπτωση ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου που δεν αποτιμάται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων. Οι απαιτήσεις από πελάτες αρχικά αποτιμώνται στην αξία συναλλαγής όπως ορίζεται από το ΔΠΧΑ 15.

Για να ταξινομηθεί και να αποτιμηθεί ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο στο αποσβεσμένο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων, πρέπει να δημιουργούνται ταμειακές ροές που αποτελούν «αποκλειστικά πληρωμές κεφαλαίου και τόκων» επί του ανεξόφλητου υπολοίπου κεφαλαίου. Η αξιολόγηση αυτή είναι γνωστή ως SPPI (“solely payments of principal and interest”) κριτήριο και γίνεται σε επίπεδο μεμονωμένου χρηματοοικονομικού μέσου.

Μετά την αρχική αναγνώριση, τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία κατατάσσονται σε τρεις κατηγορίες: - στο αποσβεσμένο κόστος

- στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων

- στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων

Ο Όμιλος και η Εταιρεία δεν διαθέτουν περιουσιακά στοιχεία που να αποτιμώνται σε εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων κατά την 31 Δεκεμβρίου 2018.

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία τα οποία ταξινομούνται ως αποτιμώμενα στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία με τα κέρδη ή ζημιές από την αποτίμηση αυτών να αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Τα κέρδη και οι ζημιές που προκύπτουν από τις μεταβολές στην εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που ταξινομούνται στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων, αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων στη γραμμή «Κέρδη / (ζημιές) από συμμετοχές και λοιπά χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία - Απομειώσεις».

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που καταχωρούνται στο αποσβεσμένο κόστος, αποτιμώνται μεταγενέστερα βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου (EIR) και υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης της αξίας τους. Τα κέρδη και οι ζημιές αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα όταν το περιουσιακό στοιχείο παύει να αναγνωρίζεται, τροποποιείται ή απομειώνεται.

Για επενδύσεις οι οποίες διαπραγματεύονται σε ενεργό αγορά, η εύλογη αξία υπολογίζεται με βάση τις τιμές προσφοράς της αγοράς. Για επενδύσεις για τις οποίες δεν υπάρχει ενεργός αγορά, η εύλογη αξία προσδιορίζεται μέσω τεχνικών αποτίμησης, εκτός εάν το εύρος των ορθολογικών εκτιμήσεων της εύλογης αξίας είναι σημαντικά μεγάλο και οι πιθανότητες των διάφορων εκτιμήσεων δεν μπορούν εύλογα να αξιολογηθούν, οπότε δεν επιτρέπεται η αποτίμηση αυτών των επενδύσεων στην εύλογη αξία. Η αγορά ή πώληση χρηματοοικονομικών στοιχείων που απαιτούν την παράδοση των περιουσιακών στοιχείων μέσα σε ένα χρονικό πλαίσιο που προβλέπεται από κανονισμό ή παραδοχή της αγοράς, αναγνωρίζεται κατά την ημερομηνία διακανονισμού (δηλαδή την ημερομηνία που το περιουσιακό στοιχείο μεταφέρεται ή παραδίδεται στον Όμιλο ή την Εταιρεία).

Απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Ο Όμιλος και η Εταιρεία αξιολογούν σε κάθε ημερομηνία κατάρτισης χρηματοοικονομικών καταστάσεων τα δεδομένα αναφορικά με το κατά πόσον η αξία ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου ή μίας ομάδας χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων έχει απομειωθεί ως ακολούθως:

Ο Όμιλος και η Εταιρεία αναγνωρίζουν πρόβλεψη ζημιάς έναντι αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών για όλα τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που δεν αποτιμούνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων. Οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές βασίζονται στη διαφορά ανάμεσα σε όλες τις συμβατικές ταμειακές ροές που είναι απαιτητές σύμφωνα με τη σύμβαση και όλες τις ταμειακές ροές που ο Όμιλος ή η Εταιρεία προσδοκούν να εισπράξουν, προεξοφλημένες με βάση το κατά προσέγγιση αρχικό πραγματικό επιτόκιο.

Οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές αναγνωρίζονται σε δύο στάδια. Εάν ο πιστωτικός κίνδυνος ενός χρηματοοικονομικού μέσου δεν έχει αυξηθεί σημαντικά από την αρχική αναγνώριση, η οικονομική οντότητα επιμετρά την πρόβλεψη ζημιάς για το εν λόγω χρηματοοικονομικό μέσο σε ποσό ίσο με τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές των επόμενων 12 μηνών. Εάν ο πιστωτικός κίνδυνος του χρηματοοικονομικού μέσου έχει αυξηθεί σημαντικά από την αρχική αναγνώριση, η οικονομική οντότητα επιμετρά την πρόβλεψη ζημιάς για ένα χρηματοοικονομικό μέσο σε ποσό ίσο με τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ' όλη τη διάρκεια ζωής, ανεξάρτητα από το πότε προέκυψε η αθέτηση.

Για τις απαιτήσεις από πελάτες και τα συμβατικά περιουσιακά στοιχεία, ο Όμιλος και η Εταιρεία εφαρμόζουν την απλοποιημένη προσέγγιση για τον υπολογισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών. Επομένως, σε κάθε ημερομηνία αναφοράς, ο Όμιλος και η Εταιρεία επιμετρούν την πρόβλεψη ζημιάς για ένα χρηματοοικονομικό μέσο σε ποσό ίσο με τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ' όλη τη διάρκεια ζωής χωρίς να παρακολουθούν τις μεταβολές στον πιστωτικό κίνδυνο.

Αποαναγνώριση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο (ή ένα μέρος ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου ή μέρος μίας ομάδας παρόμοιων χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων) αποαναγνωρίζεται όταν:

- τα δικαιώματα για την εισροή ταμειακών πόρων έχουν εκπνεύσει,
- ο Όμιλος ή η Εταιρεία διατηρεί το δικαίωμα στην εισροή ταμειακών ροών από το συγκεκριμένο περιουσιακό στοιχείο αλλά έχει αναλάβει ταυτόχρονα την υποχρέωση να τα καταβάλλει σε τρίτους πλήρως χωρίς σημαντική καθυστέρηση, υπό τη μορφή μίας σύμβασης μεταβίβασης, ή ο Όμιλος ή η Εταιρεία έχει μεταβιβάσει το δικαίωμα εισροής ταμειακών ροών από το συγκεκριμένο περιουσιακό στοιχείο ενώ παράλληλα, είτε (α) έχει μεταβιβάσει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη από αυτό είτε (β) δεν έχει μεταβιβάσει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη, αλλά έχει μεταβιβάσει τον έλεγχο του συγκεκριμένου στοιχείου.

Όταν ο Όμιλος ή η Εταιρεία μεταβιβάζει τα δικαιώματα εισροής ταμειακών ροών από ένα περιουσιακό στοιχείο ή συνάπτει σύμβαση μεταβίβασης, αξιολογεί την έκταση κατά την οποία διατηρεί τους κινδύνους και τα οφέλη της κυριότητας του περιουσιακού στοιχείου. Όταν ο Όμιλος ούτε μεταβιβάζει ούτε διατηρεί ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη του μεταβιβασθέντος περιουσιακού στοιχείου και διατηρεί τον έλεγχο του συγκεκριμένου στοιχείου, τότε το στοιχείο αναγνωρίζεται στο βαθμό της συνεχιζόμενης συμμετοχής του Ομίλου στο περιουσιακό στοιχείο αυτό. Στην περίπτωση αυτή, ο Όμιλος αναγνωρίζει παράλληλα και μια συνδεδεμένη υποχρέωση. Το μεταβιβασθέν περιουσιακό στοιχείο και η συνδεδεμένη υποχρέωση επιμετρώνται σε βάση που αντανακλά τα δικαιώματα και τις δεσμεύσεις που έχει διατηρήσει ο Όμιλος ή η Εταιρεία.

Η συνεχιζόμενη συμμετοχή που λαμβάνει τη μορφή της εγγύησης του μεταβιβασθέντος περιουσιακού στοιχείου αναγνωρίζεται στην χαμηλότερη αξία μεταξύ της λογιστικής αξίας του περιουσιακού στοιχείου και του μέγιστου ποσού του ληφθέντος ανταλλάγματος που ο Όμιλος θα μπορούσε να υποχρεωθεί να επιστρέψει. Αρχική αναγνώριση και μεταγενέστερη επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων.

Όλες οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις αρχικά αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους μείον το κόστος συναλλαγών, στην περίπτωση των δανείων και των πληρωτέων υποχρεώσεων.

Αποαναγνώριση χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων

Μια χρηματοοικονομική υποχρέωση διαγράφεται όταν η δέσμευση που απορρέει από την υποχρέωση, ακυρώνεται ή εκπνέει. Όταν μία υφιστάμενη χρηματοοικονομική υποχρέωση αντικαθίσταται από μία άλλη από τον ίδιο δανειστή αλλά με ουσιαστικά διαφορετικούς όρους, ή οι όροι μίας υφιστάμενης υποχρέωσης τροποποιούνται σημαντικά, αυτή η ανταλλαγή ή τροποποίηση αντιμετωπίζεται ως αποαναγνώριση της αρχικής υποχρέωσης και αναγνώριση μίας νέας υποχρέωσης. Η διαφορά στις αντίστοιχες λογιστικές αξίες αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Συμψηφισμός χρηματοοικονομικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων

Οι χρηματοοικονομικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται και το καθαρό ποσό απεικονίζεται στην κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης μόνο όταν ο Όμιλος ή η Εταιρεία έχει νομικά το δικαίωμα αυτό και προτίθεται να τα συμψηφίσει σε καθαρή βάση μεταξύ τους ή να απαιτήσει το περιουσιακό στοιχείο και να διακανονήσει την υποχρέωση ταυτόχρονα. Το νόμιμο δικαίωμα δεν πρέπει να εξαρτάται από μελλοντικά γεγονότα και πρέπει να μπορεί να εκτελεσθεί κατά τη συνήθη πορεία των εργασιών και σε περίπτωση αθέτησης, αφερεγγυότητας ή πτώχευσης της εταιρείας ή του αντισυμβαλλομένου.

2.9 Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα

Τα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα περιλαμβάνουν προθεσμιακές νομισματικές συμβάσεις (forward currency agreements). Τα παράγωγα αναγνωρίζονται αρχικά στον ισολογισμό στην εύλογη αξία κατά την ημερομηνία σύναψης του συμβολαίου, και ακολούθως επαναποτιμώνται στην εύλογη αξία τους. Όταν η εύλογη αξία είναι θετική, τα παράγωγα περιλαμβάνονται στο ενεργητικό, ενώ όταν η εύλογη αξία είναι αρνητική περιλαμβάνονται στις υποχρεώσεις.

Ο Όμιλος χρησιμοποιεί παράγωγα χρηματοοικονομικά για τη διαχείριση του κινδύνου που συνδέεται με τις επιχειρηματικές του δραστηριότητες. Στην περίπτωση που τα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα δεν πληρούν τα κριτήρια της λογιστικής αντιστάθμισης, οι μεταβολές στην εύλογη αξία τους καταχωρούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων.

Το κέρδος ή ζημία που προκύπτει από τη χρήση παράγωγων χρηματοοικονομικών μέσων καταχωρείται στα αποτελέσματα, στο κονδύλι «Λοιπά κέρδη/ζημίες».

Ο Όμιλος δε διατηρεί ανοιχτή θέση παράγωγου χρηματοοικονομικού μέσου κατά την 31 Δεκεμβρίου 2018.

2.10 Αποθέματα

Τα αποθέματα αποτιμώνται στην χαμηλότερη αξία μεταξύ της αξίας κτήσεως και της καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας. Καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία είναι η εκτιμώμενη τιμή πώλησης σε κανονική επιχειρηματική διαδικασία, μειωμένη κατά το κόστος ολοκλήρωσης και κατά τα έξοδα διάθεσης.

Η αξία κτήσεως των αποθεμάτων υπολογίζεται με βάση τη μέθοδο του μέσου σταθμικού όρου. Χρηματοοικονομικά έξοδα δεν περιλαμβάνονται στο κόστος κτήσεως των αποθεμάτων.

2.11 Εμπορικές απαιτήσεις

Οι απαιτήσεις από πελάτες καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία τους και μεταγενέστερα αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου, αφαιρουμένων και των ζημιών απομείωσης. Οι ζημιές απομείωσης αναγνωρίζονται όταν υπάρχει αντικειμενική ένδειξη ότι ο Όμιλος δεν είναι σε θέση να εισπράξει όλα τα ποσά που οφείλονται με βάση τους συμβατικούς όρους. Το ποσό της πρόβλεψης είναι η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας των απαιτήσεων και της παρούσας αξίας των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών, προεξοφλουμένων με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Το ποσό της πρόβλεψης καταχωρείται ως έξοδο στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων στην κατηγορία των εξόδων διάθεσης. Όταν μία απαίτηση από πελάτη είναι ανεπίδεκτη εισπράξεως, διαγράφεται με τη χρησιμοποίηση της ανωτέρω προβλέψεως.

2.12 Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα περιλαμβάνουν τα μετρητά, τις καταθέσεις όψεως και τους τραπεζικούς λογαριασμούς υπερανάληψης, καθώς και τις βραχυπρόθεσμες μέχρι τρεις μήνες επενδύσεις υψηλής ρευστοποίησης και χαμηλού ρίσκου. Οι τυχόν τραπεζικές υπεραναλήψεις περιλαμβάνονται στο λογαριασμό δάνεια των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων.

2.13 Μετοχικό κεφάλαιο

Οι κοινές μετοχές περιλαμβάνονται στο μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας.

Άμεσα έξοδα για την έκδοση μετοχών, εμφανίζονται μετά την αφαίρεση του σχετικού φόρου εισοδήματος, σε μείωση του προϊόντος της έκδοσης. Άμεσα έξοδα που σχετίζονται με την έκδοση μετοχών για την απόκτηση επιχειρήσεων περιλαμβάνονται στο κόστος κτήσεως της επιχειρήσεως που αποκτάται.

Το κόστος κτήσης ιδίων μετοχών εμφανίζεται αφαιρετικά από τα ίδια κεφάλαια της Εταιρείας, μέχρι οι ίδιες μετοχές πωληθούν, ακυρωθούν ή επανεκδοθούν. Κάθε κέρδος ή ζημιά από πώληση ιδίων μετοχών καθαρό από άμεσα για την συναλλαγή λοιπά έξοδα και φόρους, εμφανίζεται ως αποθεματικό στα ίδια κεφάλαια.

2.14 Εμπορικές Υποχρεώσεις

Οι εμπορικές υποχρεώσεις περιλαμβάνουν τις υποχρεώσεις πληρωμής προϊόντων και υπηρεσιών που αποκτήθηκαν κατά τις συνήθεις δραστηριότητες του ομίλου από τους προμηθευτές. Οι εμπορικές υποχρεώσεις καταχωρούνται ως βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις όταν η πληρωμή τους πρέπει να πραγματοποιηθεί μέσα στον επόμενο χρόνο. Αν η πληρωμή τους μπορεί να γίνει και πέραν του έτους, τότε καταχωρούνται στις μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις.

Οι εμπορικές υποχρεώσεις αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία και αποτιμώνται μεταγενέστερα σύμφωνα με τη μέθοδο του αναπόσβεστου κόστους με τη χρήση του πραγματικού επιτοκίου.

2.15 Δανεισμός

Τα δάνεια καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία τους, μειωμένα με τα τυχόν άμεσα έξοδα για την πραγματοποίηση της συναλλαγής. Στη συνέχεια αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος. Τυχόν διαφορά μεταξύ του εισπραχθέντος ποσού (καθαρό από σχετικά έξοδα) και της αξίας εξόφλησης αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα κατά την διάρκεια του δανεισμού βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου.

Τα δάνεια ταξινομούνται ως βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις εκτός εάν ο Όμιλος έχει το δικαίωμα να αναβάλλει την εξόφληση της υποχρέωσης για τουλάχιστον 12 μήνες από την ημερομηνία του ισολογισμού.

2.16 Κόστη Δανεισμού

Τα γενικά κόστη δανεισμού καθώς και τα κόστη δανεισμού που έχουν αναληφθεί ειδικά για την απόκτηση, κατασκευή ή παραγωγή ενός περιουσιακού στοιχείου που πληροί τις προϋποθέσεις, κεφαλαιοποιούνται, ως τμήμα του κόστους του στοιχείου αυτού, για το χρονικό διάστημα που απαιτείται μέχρι το συγκεκριμένο περιουσιακό στοιχείο να είναι έτοιμο για χρήση ή πώληση. Περιουσιακό στοιχείο που πληροί τις προϋποθέσεις είναι ένα περιουσιακό στοιχείο για το οποίο απαιτείται εκτεταμένη χρονική περίοδος, προκειμένου να είναι έτοιμο για τη χρήση για την οποία προσδιορίζεται ή την πώληση.

Όλα τα υπόλοιπα κόστη δανεισμού καταχωρούνται στα αποτελέσματα με την πραγματοποίησή τους.

2.17 Τρέχων και αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος

Η επιβάρυνση της χρήσης με φόρους εισοδήματος αποτελείται από τους τρέχοντες και τους αναβαλλόμενους φόρους, δηλαδή τους φόρους ή τις φορολογικές ελαφρύνσεις που σχετίζονται με τα οικονομικά οφέλη που προκύπτουν στη χρήση αλλά έχουν ήδη καταλογιστεί ή θα καταλογιστούν από τις φορολογικές αρχές σε διαφορετικές χρήσεις.

Οι τρέχοντες φόροι εισοδήματος περιλαμβάνουν τις υποχρεώσεις προς τις φορολογικές αρχές που σχετίζονται με τους πληρωτέους φόρους επί του φορολογητέου εισοδήματος της χρήσης και τους τυχόν πρόσθετους φόρους εισοδήματος που αφορούν προηγούμενες χρήσεις.

Οι τρέχοντες φόροι υπολογίζονται σύμφωνα με τους φορολογικούς συντελεστές και τους φορολογικούς νόμους που ισχύουν στις διαχειριστικές χρήσεις με τις οποίες σχετίζονται, βασιζόμενοι στο φορολογητέο κέρδος της χρήσης.

Ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος προσδιορίζεται με την μέθοδο της υποχρέωσης που προκύπτει από τις προσωρινές διαφορές μεταξύ της λογιστικής αξίας και της φορολογικής βάσης των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων. Δεν λογίζεται αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος εάν προκύπτει από την αρχική αναγνώριση στοιχείου ενεργητικού ή παθητικού σε συναλλαγή, εκτός επιχειρηματικής συνένωσης, η οποία όταν έγινε δεν επηρέασε ούτε το λογιστικό ούτε το φορολογικό κέρδος ή ζημία.

Ο αναβαλλόμενος φόρος προσδιορίζεται με βάση τους φορολογικούς συντελεστές (και φορολογικούς νόμους) που έχουν θεσπιστεί ή ουσιαστικά θεσπιστεί κατά την ημερομηνία ισολογισμού και αναμένεται να είναι σε ισχύ όταν η αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση θα ανακτηθεί ή η αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση θα τακτοποιηθεί.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται στην έκταση στην οποία θα υπάρξει μελλοντικό φορολογητέο κέρδος για την χρησιμοποίηση της προσωρινής διαφοράς που δημιουργεί την αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση.

Ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος αναγνωρίζεται και για τις εκπεστέες προσωρινές διαφορές που προκύπτουν από επενδύσεις σε θυγατρικές και συνδεδεμένες επιχειρήσεις, με εξαίρεση την περίπτωση που η αναστροφή των προσωρινών διαφορών ελέγχεται από τον Όμιλο και είναι πιθανό ότι οι προσωρινές διαφορές δεν θα αναστραφούν στο προβλεπτό μέλλον.

Ο αναβαλλόμενος φόρος καταχωρείται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων, αν οι συναλλαγές και τα οικονομικά γεγονότα που αφορούν αυτή τη φορολογική επίδραση καταχωρούνται επίσης στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων. Ο αναβαλλόμενος φόρος καταχωρείται απευθείας στην Καθαρή Θέση, αν οι συναλλαγές και τα οικονομικά γεγονότα που αφορούν αυτή τη φορολογική επίδραση καταχωρούνται επίσης στην Καθαρή Θέση.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται όταν υπάρχει νόμιμο εκτελεστό δικαίωμα να συμψηφίζονται οι τρέχουσες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις και όταν οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις σχετίζονται με φόρους εισοδήματος που επιβάλλονται από την ίδια φορολογική αρχή.

2.18 Παροχές στο προσωπικό

(α) Βραχυπρόθεσμες παροχές

Οι βραχυπρόθεσμες παροχές προς τους εργαζομένους (εκτός από παροχές λήξης της εργασιακής σχέσης) σε χρήμα και σε είδος καταχωρούνται, ως έξοδο, όταν καθίστανται δεδουλευμένες. Τυχόν ανεξόφλητο ποσό καταχωρείται ως υποχρέωση, ενώ σε περίπτωση που το ποσό που ήδη καταβλήθηκε υπερβαίνει το ποσό των παροχών, η επιχείρηση καταχωρεί το υπερβάλλον ποσό ως στοιχείο του ενεργητικού της (προπληρωθέν έξοδο), μόνο κατά την έκταση που η προπληρωμή θα οδηγήσει σε μείωση μελλοντικών πληρωμών ή σε επιστροφή.

(β) Παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία

Οι παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία περιλαμβάνουν τόσο προγράμματα καθορισμένων εισφορών, όσο και πρόγραμμα καθορισμένων παροχών.

➤ Πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών

Με βάση το πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών, η υποχρέωση της επιχείρησης (νομική) περιορίζεται στο ποσό που έχει συμφωνηθεί να συνεισφέρει στον φορέα (ασφαλιστικό ταμείο) που διαχειρίζεται τις εισφορές και χορηγεί τις παροχές

(συντάξεις, ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, κτλ), με συνέπεια να μην ανακύπτει περαιτέρω υποχρέωση του Ομίλου σε περίπτωση που το Κρατικό Ταμείο αδυνατεί να καταβάλει σύνταξη στους ασφαλιζόμενους

Το δεδουλευμένο κόστος των προγραμμάτων καθορισμένων εισφορών καταχωρείται, ως έξοδο, στη χρήση που αφορά.

➤ Πρόγραμμα καθορισμένων παροχών

Η υποχρέωση που καταχωρείται στον ισολογισμό για τα προγράμματα καθορισμένων παροχών είναι η παρούσα αξία της δέσμευσης για την καθορισμένη παροχή μείον την εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος. Η δέσμευση της καθορισμένης παροχής υπολογίζεται από ανεξάρτητο αναλογιστή με τη χρήση της μεθόδου της εκτιμώμενης πιστωτικής μονάδος (Projected unit credit method). Η παρούσα αξία της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών υπολογίζεται με προεξόφληση των μελλοντικών χρηματικών εκροών με συντελεστή προεξόφλησης το επιτόκιο των μακροπρόθεσμων υψηλής ποιότητας εταιρικών ομολόγων που εκφράζονται στο νόμισμα στο οποίο η παροχή θα πληρωθεί και έχουν διάρκεια περίπου ίση με το συνταξιοδοτικό πρόγραμμα.

Το κόστος τρέχουσας απασχόλησης του προγράμματος καθορισμένων παροχών αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων εκτός από την περίπτωση που συμπεριλαμβάνεται στο κόστος ενός περιουσιακού στοιχείου. Το κόστος τρέχουσας απασχόλησης αντανάκλα την αύξηση της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών που προέρχεται από την απασχόληση των εργαζομένων μέσα στη χρήση καθώς και μεταβολές λόγω περικοπών ή διακανονισμών.

Το κόστος προϋπηρεσίας καταχωρείται άμεσα στα αποτελέσματα

Το καθαρό κόστος τόκων υπολογίζεται ως το καθαρό ποσό μεταξύ της υποχρέωσης για το πρόγραμμα καθορισμένων παροχών και της εύλογης αξίας των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος επί το επιτόκιο προεξόφλησης. Το κόστος αυτό συμπεριλαμβάνεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων στις παροχές σε εργαζομένους.

Τα αναλογιστικά κέρδη ή ζημίες που προκύπτουν από εμπειρικές αναπροσαρμογές και αλλαγές σε αναλογιστικές παραδοχές μεταφέρονται στα ίδια κεφάλαια μέσω της χρέωσης ή πίστωσης των λοιπών συνολικών εσόδων κατά την περίοδο την οποία προκύπτουν.

(γ) Παροχές τερματισμού της απασχόλησης

Οι παροχές τερματισμού της απασχόλησης πληρώνονται όταν οι εργαζόμενοι αποχωρούν πριν την ημερομηνία συνταξιοδότησεως. Ο Όμιλος καταχωρεί αυτές τις παροχές όταν δεσμεύεται, είτε όταν τερματίζει την απασχόληση υπαρχόντων εργαζομένων σύμφωνα με ένα λεπτομερές πρόγραμμα για το οποίο δεν υπάρχει πιθανότητα απόσυρσης, είτε όταν προσφέρει αυτές τις παροχές ως κίνητρο για εθελουσία αποχώρηση. Παροχές τερματισμού της απασχόλησης που οφείλονται 12 μήνες μετά την ημερομηνία του ισολογισμού προεξοφλούνται στην παρούσα αξία τους. Στην περίπτωση τερματισμού απασχόλησης που υπάρχει αδυναμία προσδιορισμού των εργαζομένων που θα κάνουν χρήση αυτών των παροχών, δεν γίνεται λογιστικοποίηση αλλά γνωστοποίηση ως ενδεχόμενη υποχρέωση.

2.19 Επιχορηγήσεις

Οι κρατικές επιχορηγήσεις καταχωρούνται στην εύλογη αξία τους όταν αναμένεται με βεβαιότητα ότι η επιχορήγηση θα εισπραχθεί και ο Όμιλος θα συμμορφωθεί με όλους τους προβλεπόμενους όρους. Κρατικές επιχορηγήσεις που λήφθηκαν για να καλύψουν έξοδα, καταχωρούνται στα αποτελέσματα με τέτοιο τρόπο έτσι ώστε να αντιστοιχίζονται με τα έξοδα αυτά. Οι κρατικές επιχορηγήσεις που σχετίζονται με την αγορά ενσώματων παγίων, περιλαμβάνονται στις μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις ως αναβαλλόμενες κρατικές επιχορηγήσεις και μεταφέρονται ως έσοδα στα αποτελέσματα με την σταθερή μέθοδο στη διάρκεια της αναμενόμενης ωφέλιμης ζωής των σχετικών περιουσιακών στοιχείων.

2.20 Προβλέψεις

Προβλέψεις αναγνωρίζονται όταν:

- i. Υπάρχει μία παρούσα νομική ή τεκμαιρόμενη δέσμευση ως αποτέλεσμα παρελθόντων γεγονότων.
- ii. Είναι πιθανόν ότι θα απαιτηθεί εκροή πόρων για τον διακανονισμό της δέσμευσης.
- iii. Το απαιτούμενο ποσό μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα.

Οι προβλέψεις υπολογίζονται στην παρούσα αξία των εξόδων τα οποία, βάσει της καλύτερης εκτίμησης της διοίκησης, απαιτούνται να καλύψουν την παρούσα υποχρέωση την ημερομηνία του ισολογισμού. Το προεξοφλητικό επιτόκιο που χρησιμοποιείται για τον προσδιορισμό της παρούσας αξίας αντικατοπτρίζει τις τρέχουσες αγοραίες εκτιμήσεις για την χρονική αξία του χρήματος και κινδύνους που αφορούν τη συγκεκριμένη υποχρέωση.

2.21 Αναγνώριση εσόδων

Τα έσοδα περιλαμβάνουν την εύλογη αξία των πωλήσεων αγαθών και παροχής υπηρεσιών κατά τη συνήθη πορεία των εργασιών της Εταιρείας, καθαρά από Φόρο Προστιθέμενης Αξίας, εκπτώσεις και επιστροφές. Τα διεταιρικά έσοδα εντός του Ομίλου απαλείφονται πλήρως.

Τα έσοδα λογίζονται μόνον όταν πιθανολογείται ότι τα οικονομικά οφέλη, που συνδέονται με τη συναλλαγή, θα εισρεύσουν στην επιχείρηση.

Τα έσοδα του Ομίλου και της Εταιρείας προέρχονται από συμβάσεις παραγωγής λογισμικών προγραμμάτων, καθώς και από συμβάσεις πωλήσεων και συντήρησης μηχανογραφικού εξοπλισμού και εφαρμογών.

Τα ειδικά κριτήρια αναγνώρισης των εσόδων που ισχύουν είναι τα εξής:

(α) Παροχή υπηρεσιών από:

- **Συμβάσεις παραγωγής λογισμικών προγραμμάτων (Κατασκευαστικά συμβόλαια)**

Ο Όμιλος και η Εταιρεία χρησιμοποιεί τη μέθοδο της ποσοστιαίας ολοκλήρωσης για να καθορίσει το κατάλληλο ποσό εσόδου που θα αναγνωρίσει σε μια συγκεκριμένη περίοδο. Το στάδιο ολοκλήρωσης υπολογίζεται με βάση τα συνολικά κόστη μέχρι την ημερομηνία του ισολογισμού ως ποσοστό του συνολικού υπολογιζόμενου κόστους για κάθε συμβόλαιο. Τα κόστη αναγνωρίζονται στην περίοδο την οποία πραγματοποιούνται. Όταν το αποτέλεσμα μιας σύμβασης δεν μπορεί να υπολογιστεί με αξιοπιστία, εισοδήματα αναγνωρίζονται μόνο στο βαθμό που τα έσοδα τα οποία έχουν πραγματοποιηθεί είναι πιθανό να ανακτηθούν. Όταν είναι πιθανό το συνολικό κόστος της σύμβασης να υπερβεί το συνολικό έσοδο, τότε η αναμενόμενη ζημία αναγνωρίζεται άμεσα στα αποτελέσματα χρήσεως ως έξοδο.

- **Συμβάσεις υποστήριξης προγραμμάτων βάσει ανθρωποαπασχόλησης (Times & Means)**

Times & Means είναι συμβάσεις για τις οποίες δεν υπάρχει προκαθορισμένο συνολικό συμβατικό αντικείμενο και τίμημα, με αποτέλεσμα να είναι άγνωστο από την αρχή το συνολικό ποσό εσόδου στο οποίο θα καταλήξει η σύμβαση. Οι συμβάσεις αυτές διαμορφώνουν ένα πλαίσιο συνεργασίας μεταξύ Εταιρίας και πελάτη και σε ορισμένες περιπτώσεις προσδιορίζουν και ένα χρηματικό όριο πέραν του οποίου δεν επιτρέπεται η επέκτασή τους.

Οι συμβάσεις Times & Means αφορούν σε υπηρεσίες υποστήριξης προγραμμάτων καθορίζοντας το γενικό πλαίσιο συνεργασίας, την περίοδο, τους τιμοκαταλόγους ανά ανθρωπόωρα, το προφίλ μηχανικών, τους όρους τιμολόγησης, πληρωμής, εξόφλησης κλπ.

Η καταχώρηση των εσόδων για τις ανωτέρω συμβάσεις γίνεται ταυτόχρονα με την τιμολόγηση των υπηρεσιών αυτών (τιμολόγηση on-time), πλην εξαιρέσεων (τέλος περιόδου αναφοράς) κατά τις οποίες υπολογίζονται τα αναλογούντα έσοδα (τιμολόγηση off-time) που καταχωρούνται ως δεδουλευμένα έσοδα. Οι λογαριασμοί των δεδουλευμένων τακτοποιούνται στην αμέσως επόμενη περίοδο με την τιμολόγηση του εσόδου.

- **Συντήρησης μηχανογραφικού εξοπλισμού και εφαρμογών**

Τα έσοδα από παροχή υπηρεσιών συντήρησης λογίζονται την περίοδο που παρέχονται οι υπηρεσίες με βάση το χρονοδιάγραμμα που ορίζεται από τις συμβάσεις.

(β) Πωλήσεις εμπορευμάτων

Οι πωλήσεις εμπορευμάτων αναγνωρίζονται όταν ο Όμιλος παραδίδει τα εμπορεύματα στους πελάτες, τα εμπορεύματα γίνονται αποδεκτά από αυτούς και η είσπραξη της απαίτησης είναι εύλογα εξασφαλισμένη. Σε περιπτώσεις εγγύησης επιστροφής χρημάτων για πωλήσεις εμπορευμάτων, οι επιστροφές λογίζονται σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού ως μείωση των εσόδων, με βάση στατιστικά στοιχεία.

(γ) Έσοδα από τόκους

Τα έσοδα από τόκους καταχωρούνται βάσει χρονικής αναλογίας και με την χρήση του πραγματικού επιτοκίου. Όταν υπάρχει απομείωση των απαιτήσεων, η λογιστική αξία αυτών μειώνεται στο ανακτήσιμο ποσό τους, το οποίο είναι η παρούσα αξία των αναμενόμενων μελλοντικών ταμειακών ροών, προεξοφλουμένων με το αρχικό πραγματικό επιτόκιο. Στην συνέχεια λογίζονται τόκοι με το ίδιο επιτόκιο επί της απομειωμένης (νέας λογιστικής) αξίας.

(δ) Μερίσματα

Τα μερίσματα, λογίζονται ως έσοδα, με την είσπραξή τους.

2.22 Μισθώσεις

Ως εκμισθωτής:

Η παροχή δικαιωμάτων χρήσης μισθωμένου εξοπλισμού και πληροφοριακών συστημάτων, κατά την οποία μεταβιβάζονται ουσιαστικά στους πελάτες του Ομίλου όλοι οι κίνδυνοι και τα οφέλη της ιδιοκτησίας, ταξινομούνται ως χρηματοδοτικές μισθώσεις. Οι χρηματοδοτικές μισθώσεις αναγνωρίζονται αρχικά ως απαιτήσεις κατά την έναρξη της μισθωτικής περιόδου στη χαμηλότερη μεταξύ της εύλογης αξίας του μισθωμένου εξοπλισμού ή της παρούσας αξίας των ελάχιστων εισπρακτέων μισθωμάτων. Η διαφορά μεταξύ του μικτού ποσού της απαίτησης και της παρούσας αξίας της απαίτησης αναγνωρίζεται ως μη δεδουλευμένο χρηματοοικονομικό έσοδο. Το έσοδο από την εκμίσθωση αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα χρήσης κατά τη διάρκεια της μίσθωσης χρησιμοποιώντας τη μέθοδο της καθαρής επένδυσης, η οποία αντιπροσωπεύει μια σταθερή περιοδική απόδοση.

Οι απαιτήσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις είναι μακροχρόνιες μισθώσεις, οι οποίες εντάσσονται στον ισολογισμό στην κατηγορία « Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις ». Οι απαιτήσεις αυτές αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος με τη χρήση του πραγματικού επιτοκίου, αφαιρουμένων των ζημιών απομείωσης. Οι ζημιές απομείωσης αναγνωρίζονται όταν υπάρχει αντικειμενική ένδειξη ότι η Εταιρεία δεν είναι σε θέση να εισπράξει όλα τα ποσά που οφείλονται με βάση τους συμβατικούς όρους. Η πρόβλεψη ζημιών απομείωσης στηρίζεται στην ιστορική γνώση της Εταιρείας και τους ενδογενείς κινδύνους στο χαρτοφυλάκιο της.

Ως μισθωτής:

Οι μισθώσεις παγίων όπου ο Όμιλος διατηρεί ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη της ιδιοκτησίας ταξινομούνται ως χρηματοδοτικές μισθώσεις. Οι χρηματοδοτικές μισθώσεις κεφαλαιοποιούνται με την έναρξη της μίσθωσης στη χαμηλότερη μεταξύ της εύλογης αξίας του παγίου στοιχείου ή της παρούσας αξίας των ελάχιστων μισθωμάτων. Οι αντίστοιχες υποχρεώσεις από μισθώματα, καθαρές από χρηματοοικονομικά έξοδα, απεικονίζονται στις υποχρεώσεις. Το μέρος του χρηματοοικονομικού εξόδου που αφορά σε χρηματοδοτικές μισθώσεις καταχωρείται στα αποτελέσματα χρήσης κατά τη διάρκεια της μίσθωσης. Τα πάγια που αποκτήθηκαν με χρηματοδοτική μίσθωση αποσβένονται στη μικρότερη περίοδο μεταξύ της ωφέλιμης ζωής τους και της διάρκειας της μίσθωσης.

Η Εταιρεία και ο Όμιλος δεν έχουν χρηματοδοτικές μισθώσεις ως μισθωτές.

Οι μισθώσεις όπου ουσιαστικά οι κίνδυνοι και τα οφέλη της ιδιοκτησίας διατηρούνται από τον εκμισθωτή, θεωρούνται ως λειτουργικές μισθώσεις. Οι πληρωμές που γίνονται για λειτουργικές μισθώσεις (καθαρές από τυχόν κίνητρα που προσφέρθηκαν από τον εκμισθωτή) καταχωρούνται στα αποτελέσματα χρήσης, αναλογικά κατά τη διάρκεια της μίσθωσης.

2.23 Διανομή μερισμάτων

Τα μερίσματα των κοινών μετοχών καταχωρούνται, ως υποχρέωση, στην χρήση που θα ανακοινωθούν και θα εγκριθούν από την Γενική Συνέλευση των μετόχων.

2.24 Κέρδη Ανά Μετοχή

Τα βασικά κέρδη ανά μετοχή υπολογίζονται διαιρώντας τα καθαρά κέρδη που αναλογούν στους μετόχους της Μητρικής Εταιρείας με το μέσο σταθμισμένο αριθμό κοινών μετοχών που είναι σε κυκλοφορία κατά τη διάρκεια κάθε έτους, εξαιρώντας τον μέσο όρο των κοινών μετοχών που αποκτήθηκαν ως ίδιες μετοχές. Τα απομειωμένα κέρδη ανά μετοχή υπολογίζονται διαιρώντας τα καθαρά κέρδη που αναλογούν στους μετόχους της μητρικής εταιρείας με το μέσο σταθμισμένο αριθμό κοινών μετοχών που είναι σε κυκλοφορία κατά τη διάρκεια κάθε έτους (προσαρμοσμένος με την επίδραση των δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών).

2.25 Συγκριτικά στοιχεία και στρογγυλοποιήσεις

Για την παρουσίαση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων της χρήσεως που έληξε την 31.12.2018 χρησιμοποιήθηκαν συγκριτικά στοιχεία των χρηματοοικονομικών καταστάσεων της 31.12.2017.

Προκειμένου τα στοιχεία των χρηματοοικονομικών καταστάσεων της χρήσεως που έληξε την 31.12.2017 να είναι συγκρίσιμα με τα στοιχεία της κλειόμενης χρήσης, πραγματοποιήθηκαν αναταξινομήσεις κονδυλίων που δεν έχουν καμία επίδραση στα ίδια κεφάλαια ή στα αποτελέσματα της Εταιρείας και του Ομίλου.

2α. Μεταβολές στις λογιστικές αρχές

Ο Όμιλος εφάρμοσε, για πρώτη φορά, το ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες» και το ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά Μέσα» με τη μέθοδο της σωρευτικής επίδρασης (δηλαδή την τροποποιημένη αναδρομική προσέγγιση), με την επίδραση της εφαρμογής αυτών των προτύπων να αναγνωρίζεται κατά την ημερομηνία της αρχικής εφαρμογής (δηλαδή την 1 Ιανουαρίου 2018). Αντίστοιχα, οι πληροφορίες που αφορούν στη χρήση 2017 δεν έχουν επαναδιατυπωθεί, δηλαδή αποτυπώνονται σύμφωνα με τα προηγούμενα πρότυπα, το ΔΛΠ 18, το ΔΛΠ 11, το ΔΛΠ 39 και τις σχετικές διερμηνείες. Όπως απαιτείται από το ΔΛΠ 34, η φύση και η επίδραση αυτών των αλλαγών παρουσιάζονται παρακάτω.

ΔΠΧΑ 15 Έσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες : Το ΔΠΧΑ 15 αντικαθιστά το ΔΛΠ 11 «Κατασκευαστικά Συμβόλαια», το ΔΛΠ 18 «Έσοδα» και τις συναφείς διερμηνείες και εφαρμόζεται σε όλα τα έσοδα που προκύπτουν από συμβάσεις με πελάτες, εκτός εάν οι συμβάσεις αυτές εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής άλλων προτύπων. Το νέο πρότυπο καθιερώνει ένα μοντέλο πέντε σταδίων για να επιμετρήσει τα έσοδα που προκύπτουν από συμβάσεις με πελάτες:

1. Προσδιορισμός της (των) σύμβασης (συμβάσεων) με τον πελάτη.
2. Προσδιορισμός των υποχρεώσεων εκτέλεσης.
3. Προσδιορισμός της τιμής συναλλαγής.
4. Επιμερισμός της τιμής συναλλαγής στις υποχρεώσεις εκτέλεσης της σύμβασης.
5. Αναγνώριση εσόδων όταν (ή ενόσω) μια οικονομική οντότητα εκπληρώνει μια υποχρέωση εκτέλεσης.

Η βασική αρχή είναι ότι μία οικονομική οντότητα θα αναγνωρίσει τα έσοδα με τρόπο που να απεικονίζει τη μεταβίβαση των αγαθών ή υπηρεσιών στους πελάτες στο ποσό το οποίο αναμένει να δικαιούται σε αντάλλαγμα για αυτά τα αγαθά ή τις υπηρεσίες. Επίσης, περιλαμβάνει τις αρχές που πρέπει να εφαρμόσει μία οικονομική οντότητα για να προσδιορίσει την επιμέτρηση των εσόδων και τη χρονική στιγμή της αναγνώρισής τους. Σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 15, τα έσοδα αναγνωρίζονται όταν ο πελάτης απόκτη τον έλεγχο των αγαθών ή υπηρεσιών, προσδιορίζοντας τον χρόνο της μεταβίβασης του ελέγχου - είτε σε δεδομένη χρονική στιγμή είτε σε βάθος χρόνου.

Ο Όμιλος εφαρμόζει το πρότυπο για τη χρήση 2018, και αναφορικά για τις προηγούμενες χρήσεις, από την εφαρμογή του δεν προκύπτει επίδραση στα ίδια κεφάλαια του Ομίλου και της Εταιρείας.

ΔΠΧΑ 9 Χρηματοοικονομικά Μέσα : Το ΔΠΧΑ 9 αντικαθιστά το ΔΛΠ 39 σχετικά με την ταξινόμηση και επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων και συμπεριλαμβάνει επίσης ένα μοντέλο αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών το οποίο αντικαθιστά το μοντέλο των πραγματοποιημένων πιστωτικών ζημιών. Το ΔΠΧΑ 9 καθιερώνει επίσης μία νέα προσέγγιση της λογιστικής αντιστάθμισης βασιζόμενη σε αρχές και αντιμετωπίζει ασυνέπειες και αδυναμίες στο μοντέλο του ΔΛΠ 39. Οι νέες πρόνοιες για τις ζημιές απομείωσης, σε ορισμένες περιπτώσεις έχουν ως αποτέλεσμα οι αναμενόμενες ζημιές να αναγνωριστούν νωρίτερα.

α) Κατάταξη και επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων: Το ΔΠΧΑ 9 διατηρεί σε μεγάλο βαθμό τις υπάρχουσες απαιτήσεις του ΔΛΠ 39 για την ταξινόμηση και τη μέτρηση των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων. Ωστόσο, εξαλείφει τις προηγούμενες κατηγορίες του ΔΛΠ 39 για τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία: διακρατούμενα ως τη λήξη, δάνεια και απαιτήσεις και διαθέσιμα προς πώληση. Η υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 9 δεν είχε επίδραση στις λογιστικές πολιτικές του Ομίλου που αφορούν χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις. Η επίδραση του ΔΠΧΑ 9 στην κατάταξη και τη επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων παρουσιάζεται παρακάτω.

Εκτός από τις απαιτήσεις από πελάτες που αρχικά αποτιμώνται στην αξία συναλλαγής, ο Όμιλος αρχικά αποτιμά ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο στην εύλογη αξία του συν το κόστος συναλλαγής, στην περίπτωση ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου που δεν αποτιμάται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων. Σύμφωνα

με το ΔΠΧΑ 9, τα χρηματοοικονομικά μέσα μεταγενέστερα επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, στο αποσβεσμένο κόστος, ή στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων.

Η κατάταξη βασίζεται σε δύο κριτήρια: 1. Το επιχειρηματικό μοντέλο εντός του οποίου διακατέχεται το χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο, δηλαδή εάν στόχος είναι η διακράτηση με σκοπό την είσπραξη συμβατικών ταμειακών ροών ή η είσπραξη συμβατικών ταμειακών ροών καθώς και η πώληση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και 2. Εάν οι συμβατικές ταμειακές ροές του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου συνίστανται αποκλειστικά σε αποπληρωμή κεφαλαίου και τόκων επί του ανεξόφλητου υπολοίπου («SPPI» κριτήριο).

Η νέα κατάταξη και επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων του Ομίλου έχει ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2017	01.01.2018	31.12.2017	01.01.2018
Κατάσταση μεταβολών ιδίων κεφαλαίων	-	-1.745		-1.745
Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις	-	1.745		1.745

3. Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου

3.1. Παράγοντες χρηματοοικονομικού κινδύνου

Ο Όμιλος εκτίθεται σε χρηματοοικονομικούς κινδύνους, όπως κινδύνους αγοράς (μεταβολές σε συναλλαγματικές ισοτιμίες, επιτόκια, τιμές αγοράς), πιστωτικό κίνδυνο και κίνδυνο ρευστότητας. Το γενικό πρόγραμμα διαχείρισης κινδύνων του Ομίλου εστιάζεται στη μη προβλεψιμότητα των χρηματοπιστωτικών αγορών και επιδιώκει να ελαχιστοποιήσει την ενδεχόμενη αρνητική τους επίδραση στη χρηματοοικονομική απόδοση του Ομίλου. Ο Όμιλος χρησιμοποιεί παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα με σκοπό την αντιστάθμιση της έκθεσής του σε συγκεκριμένους κινδύνους.

Η διαχείριση κινδύνων διεκπεραιώνεται από την κεντρική οικονομική υπηρεσία του Ομίλου, η οποία λειτουργεί με συγκεκριμένους κανόνες που έχουν εγκριθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας. Το Διοικητικό Συμβούλιο παρέχει οδηγίες και κατευθύνσεις για τη γενική διαχείριση του κινδύνου καθώς και ειδικές οδηγίες για την διαχείριση συγκεκριμένων κινδύνων όπως ο συναλλαγματικός κίνδυνος, ο κίνδυνος επιτοκίου και ο πιστωτικός κίνδυνος.

(α) Κίνδυνος αγοράς

(i) Συναλλαγματικός κίνδυνος

Ο Όμιλος δραστηριοποιείται στην Ευρώπη και συνεπώς το μεγαλύτερο μέρος των συναλλαγών του Ομίλου διεξάγεται σε Ευρώ. Μέρος όμως των αγορών εμπορευμάτων του Ομίλου γίνεται και σε άλλα νομίσματα με κυριότερο το Δολάριο Αμερικής. Η γρήγορη πληρωμή των προμηθευτών αυτών μειώνει σημαντικά το συναλλαγματικό κίνδυνο. Ο Όμιλος προκειμένου να αντισταθμίσει το συναλλαγματικό κίνδυνο προαγοράζει συνάλλαγμα και συνάπτει συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης συναλλάγματος με εξωτερικούς αντισυμβαλλόμενους.

Αναλυτικότερα η έκθεση του Ομίλου και της Εταιρείας σε συναλλαγματικό κίνδυνο την 31.12.2018 και την 31.12.2017 έχει ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ			
	31.12.2018			
	US \$	Swiss Franc	Romanian RON	Σύνολο
Απαιτήσεις σε ξένο νόμισμα	17	327	867	1.211
Υποχρεώσεις σε ξένο νόμισμα	108	-	554	662
Σύνολο	125	327	1.421	1.873

31.12.2017				
	US \$	Swiss Franc	Romanian RON	Σύνολο
Απαιτήσεις σε ξένο νόμισμα	92	-	1.114	1.206
Υποχρεώσεις σε ξένο νόμισμα	134		924	1.058
Σύνολο	226	-	2.038	2.264

Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ				
31.12.2018				
	US \$	Σύνολο		
Απαιτήσεις σε ξένο νόμισμα	17	17		
Υποχρεώσεις σε ξένο νόμισμα	108	108		
Σύνολο	125	125		

31.12.2017		
	US \$	Σύνολο
Απαιτήσεις σε ξένο νόμισμα	92	92
Υποχρεώσεις σε ξένο νόμισμα	134	134
Σύνολο	226	226

(ii) Κίνδυνος τιμών

Ο Όμιλος δεν έχει στην κατοχή του διαπραγματεύσιμα χρεόγραφα και συνεπώς δεν εκτίθεται σε κίνδυνο μεταβολής των χρηματιστηριακών τιμών χρεογράφων.

Ο κίνδυνος, που προκύπτει για την Εταιρεία από μεταβολές στις τιμές αγαθών, είναι αμελητέος.

(iii) Κίνδυνος Διακύμανσης επιτοκίων

Ο Όμιλος δεν χρηματοδοτεί τις ανάγκες του σε κεφάλαια κίνησης μέσω τραπεζικού δανεισμού με αποτέλεσμα να μην επιβαρύνει τα αποτελέσματά του με χρεωστικούς τόκους και ως εκ τούτου να μην επηρεάζεται σημαντικά από τις μεταβολές των επιτοκίων.

Οι δανειακές υποχρεώσεις του Ομίλου αφορούσαν σύναψη ομολογιακού δανείου με σκοπό την ανέγερση κτιρίου. Κατά την λήξη της προηγούμενης χρήσης εξοφλήθηκε το υπόλοιπο ποσό δανείου ύψους € 788 χιλ., ενώ κατά την τρέχουσα χρήση δεν υπάρχει ουσιαστικά υπόλοιπο δανειακής υποχρέωσης.

Όσον αφορά τη διατήρηση διαθεσίμων σε ξένο νόμισμα, πολιτική του Ομίλου είναι η διατήρηση του ελάχιστου απαραίτητου ποσού για την κάλυψη των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων στο νόμισμα αυτό.

(β) Πιστωτικός κίνδυνος

Η Εταιρεία παρέχει υπηρεσίες αποκλειστικά σε αναγνωρισμένα και φερέγγυα αντισυμβαλλόμενα μέρη. Είναι πολιτική της Εταιρείας και του Ομίλου γενικότερα όπως όλοι οι πελάτες, στους οποίους παρέχονται υπηρεσίες επί πιστώσει, υποβάλλονται σε διαδικασίες πιστοληπτικού ελέγχου. Κατά την παρακολούθηση του πιστωτικού κινδύνου των πελατών, οι πελάτες ομαδοποιούνται ανάλογα με τον επιχειρηματικό κλάδο, με τα πιστωτικά χαρακτηριστικά τους, τα χαρακτηριστικά ενηλικίωσης των απαιτήσεων τους και τα τυχόν προηγούμενα προβλήματα εισπραξιμότητας που έχουν επιδείξει. Οι πελάτες που χαρακτηρίζονται ως «υψηλού ρίσκου» τοποθετούνται σε ειδική κατάσταση πελατών και μελλοντικές πωλήσεις πρέπει να προεισπράττονται. Ανάλογα με το ιστορικό του πελάτη και την ιδιότητα του, ο Όμιλος για την εξασφάλιση των απαιτήσεων του ζητά, όπου αυτό είναι δυνατό, εμπράγματα ή άλλες εξασφαλίσεις (π.χ. εγγυητικές επιστολές).

Ο Όμιλος αναγνωρίζει πρόβλεψη απομείωσης που αντιπροσωπεύει την εκτίμηση του για ζημίες σε σχέση με τους πελάτες και τις λουπές απαιτήσεις. Η πρόβλεψη αυτή αποτελείται κυρίως από ζημίες απομείωσης συγκεκριμένων απαιτήσεων που εκτιμώνται βάσει των δεδομένων συνθηκών ότι θα πραγματοποιηθούν αλλά δεν έχουν ακόμα οριστικοποιηθεί. Η πρόβλεψη αυτή εμφανίζεται αφαιρετικά στο κονδύλι του Ισολογισμού «Πελάτες και Λουπές Απαιτήσεις».

Όσον αφορά τον πιστωτικό κίνδυνο που προκύπτει από τις τοποθετησείς διαθεσίμων, επισημαίνεται ότι ο Όμιλος συνεργάζεται μόνο με χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς που έχουν υψηλό δείκτη πιστοληπτικής ικανότητας.

Moody's Ratings	Balance
Aa3	5.099.684,84
Caa1	2.044.555,13
Caa2	490.181,74
Caa3	57.276,80

Σύνολο 7.691.698,51

Σχετική ανάλυση της ενηλικίωσης των απαιτήσεων του Ομίλου και της Εταιρείας περιλαμβάνεται στη Σημείωση 13.

(γ) Κίνδυνος ρευστότητας

Κάθε εταιρεία του Ομίλου καταρτίζει καταστάσεις χρηματοοικονομικής πληροφόρησης και τις υποβάλλει στη Unisystems Συστήματα Πληροφορικής ΑΕΕ σε τριμηνιαία βάση προκειμένου να συνταχθούν προγράμματα ταμειακών ροών και με τον τρόπο αυτό να υπάρχει αποτελεσματική παρακολούθηση της ρευστότητας σε επίπεδο Ομίλου.

Η διαχείριση της ρευστότητας επιτυγχάνεται μέσω της διατήρησης επαρκών ταμειακών διαθεσίμων καθώς και πιστωτικών ορίων με τις συνεργαζόμενες τράπεζες. Οι υπάρχουσες διαθέσιμες αξιοποιήσιμες εγκεκριμένες τραπεζικές πιστώσεις προς τον Όμιλο, είναι επαρκείς ώστε να αντιμετωπιστεί οποιαδήποτε πιθανή έλλειψη ταμειακών διαθεσίμων.

Αναλυτικότερα η ανάλυση των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων του Ομίλου και της Εταιρείας με βάση την ωρίμανσή τους έχει ως εξής:

Ο ΟΜΙΛΟΣ						
	<1 έτος	1-2 έτη	3-5 έτη	Πάνω από 5 έτη	Σύνολο	
31.12.2018						
Δανεισμός	12	-	-	-	12	
Προμηθευτές και άλλες υποχρεώσεις	20.794	10.645	-	-	31.439	
	20.806	10.645	-	-	31.451	
				Πάνω από 5 έτη	Σύνολο	
31.12.2017						
Δανεισμός	-	-	-	-	-	
Προμηθευτές και άλλες υποχρεώσεις	40.894	52	-	-	40.946	
	40.894	52	-	-	40.946	
Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ						
	<1 έτος	1-2 έτη	3-5 έτη	Πάνω από 5 έτη	Σύνολο	
31.12.2018						
Δανεισμός	12	-	-	-	12	
Προμηθευτές και άλλες υποχρεώσεις	20.196	10.645	-	-	30.841	
	20.208	10.645	-	-	30.853	

	<1 έτος	1-2 έτη	3-5 έτη	Πάνω από 5 έτη	Σύνολο
31.12.2017					
Δανεισμός	-	-	-	-	-
Προμηθευτές και άλλες υποχρεώσεις	40.059	52	-	-	40.111
	40.059	52	-	-	40.111

(δ) Κίνδυνος οικονομικής συγκυρίας – Μακροοικονομικό επιχειρησιακό περιβάλλον στην Ελλάδα

Το μακροοικονομικό και χρηματοοικονομικό περιβάλλον στην Ελλάδα εμφανίζει σημάδια σταθεροποίησης, ωστόσο εξακολουθεί να υπάρχει αβεβαιότητα. Οι έλεγχοι κεφαλαίων που αρχικώς επιβλήθηκαν στη χώρα την 28η Ιουνίου 2015, συνεχίζουν να υφίστανται, ωστόσο έκτοτε έχουν μερικώς μεταβληθεί (χαλαρώσει) κυρίως για τις επιχειρήσεις. Λαμβάνοντας υπόψη ότι οι συμφωνημένοι όροι και προϋποθέσεις του τρίτου προγράμματος διάσωσης εκπληρώθηκαν οι έλεγχοι κεφαλαίων θα χαλαρώσουν περαιτέρω και βραχυπρόθεσμα ή μεσοπρόθεσμα θα εξαιρεθούν, δεν αναμένεται σημαντική αρνητική επίπτωση στις δραστηριότητες του Ομίλου και της Εταιρείας.

Η Διοίκηση εκτιμά συνεχώς τον πιθανό αντίκτυπο τυχόν αλλαγών στο μακροοικονομικό και χρηματοπιστωτικό περιβάλλον στην Ελλάδα έτσι ώστε να εξασφαλίσει ότι θα ληφθούν όλες οι απαραίτητες ενέργειες και μέτρα, προκειμένου να ελαχιστοποιηθούν οι τυχόν επιπτώσεις στις δραστηριότητες του Ομίλου. Η Διοίκηση δεν είναι σε θέση να προβλέψει με ακρίβεια τις πιθανές εξελίξεις στην ελληνική οικονομία, ωστόσο με βάση την αξιολόγησή της, έχει καταλήξει στο συμπέρασμα ότι δεν απαιτούνται σημαντικές πρόσθετες προβλέψεις απομείωσης των χρηματοοικονομικών και μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων του Ομίλου κατά την 31 Δεκεμβρίου 2018.

Πιο συγκεκριμένα ο Όμιλος εξέτασε και έχει επαρκή ικανότητα σχετικά με:

- Την ικανότητα του να αποπληρώσει ή να αναχρηματοδοτήσει υφιστάμενο ή μελλοντικό δανεισμό του, καθώς αφενός υπάρχουν επαρκή ταμειακά διαθέσιμα αφετέρου δεν είναι εκτεθειμένος σε δανεισμό.
- Την ανακτησιμότητα των εμπορικών απαιτήσεων δεδομένου της αυστηρής πιστοδοτικής πολιτικής που εφαρμόζει και της ανά περίπτωση ασφάλεια πιστώσεων.
- Την διασφάλιση του ύψους των πωλήσεων λόγω της διασποράς των δραστηριοτήτων του με κύρια επικέντρωση την παροχή υπηρεσιών σε πελάτες της Ε.Ε.
- Την ανακτησιμότητα της αξίας των ενσωμάτων και άυλων περιουσιακών στοιχείων καθώς ο Όμιλος προσαρμόζει ετησίως τις εν λόγω αξίες με βάση την εύλογη αξία τους.

(ζ) Μη Χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι

Παράλληλα με τους χρηματοοικονομικούς κινδύνους ο Όμιλος εστιάζει στην παρακολούθηση συγκεκριμένων θεμάτων, που έχουν αναγνωρισθεί ως ουσιαστικά για τη βιώσιμη ανάπτυξη του. Τα θέματα αυτά αφορούν στην πλήρη συμμόρφωση με τη νομοθεσία και την εφαρμογή των πολιτικών της εταιρικής διακυβέρνησης, το ανθρώπινο δυναμικό, τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις από τη δραστηριότητα των εταιρειών, την εφοδιαστική αλυσίδα και την εξελικτική πορεία των εταιρειών στο πλαίσιο της αγοράς που δραστηριοποιούνται.

3.2 Διαχείριση κεφαλαιουχικού κινδύνου

Ο σκοπός της διαχείρισης του κεφαλαιουχικού κινδύνου είναι η εξασφάλιση της συνεχιζόμενης δραστηριότητας του Ομίλου (going concern) για να υπάρχουν ικανοποιητικές αποδόσεις για τους μετόχους, για να διατηρηθεί μια ιδανική κεφαλαιουχική δομή και για να μειωθεί το κόστος κεφαλαίου.

Η διατήρηση ή η προσαρμογή της κεφαλαιουχικής δομής, μπορεί να γίνει μέσω της προσαρμογής του ποσού των μερισμάτων που πληρώνονται στους μετόχους, της επιστροφής μετοχικού κεφαλαίου στους μετόχους, της έκδοσης νέων μετοχών ή της πώλησης περιουσιακών στοιχείων για να μειωθεί ο δανεισμός.

Ο Όμιλος ελέγχει τον κεφαλαιουχικό κίνδυνο με βάση τον συντελεστή μόχλευσης. Αυτός ο συντελεστής υπολογίζεται ως ο λόγος του καθαρού δανεισμού προς το σύνολο των κεφαλαίων (ιδίων και ξένων). Ο καθαρός δανεισμός υπολογίζεται ως το σύνολο των δανεισμού (μακροπρόθεσμοι και βραχυπρόθεσμοι) μείον ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα.

Οι συντελεστές μόχλευσης την 31^η Δεκεμβρίου 2018 και 2017 για τον Όμιλο έχουν ως εξής:

	<u>31.12.2018</u>	<u>31.12.2017</u>
Συνολικός δανεισμός (Σημείωση 20)	12	-
Μείον: Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα (Σημείωση 14)	(7.797)	(6.442)
Καθαρός δανεισμός	(7.785)	(6.442)
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	<u>27.653</u>	<u>29.681</u>
Σύνολο απασχολούμενων κεφαλαίων	<u>19.868</u>	<u>23.239</u>
Συντελεστής μόχλευσης	-39,19%	-27,72%

Η μεταβολή από -27,72% στις 31.12.2017 σε -39,19% του συντελεστή μόχλευσης την 31.12.2018 οφείλεται στο υψηλότερο μεν επίπεδο καθαρών ταμειακών διαθεσίμων αλλά στα σημαντικά χαμηλότερα ίδια κεφάλαια.

3.3 Προσδιορισμός των εύλογων αξιών

Ο Όμιλος παρέχει τις απαραίτητες γνωστοποιήσεις σχετικά με την επιμέτρηση της εύλογης αξίας μέσω μιας ιεράρχησης τριών επιπέδων.

- Χρηματοοικονομικά στοιχεία που είναι διαπραγματεύσιμα σε ενεργές αγορές η εύλογη αξία των οποίων προσδιορίζεται με βάση τις δημοσιευμένες τιμές αγοράς που ισχύουν κατά την ημερομηνία αναφοράς για όμοια περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις («Επίπεδο 1»).
- Χρηματοοικονομικά στοιχεία που δεν είναι διαπραγματεύσιμα σε ενεργές αγορές η εύλογη αξία των οποίων προσδιορίζεται με τη χρήση τεχνικών αποτίμησης και παραδοχών που στηρίζονται είτε άμεσα είτε έμμεσα σε δεδομένα της αγοράς κατά την ημερομηνία αναφοράς («Επίπεδο 2»).
- Χρηματοοικονομικά στοιχεία που δεν είναι διαπραγματεύσιμα σε ενεργές αγορές η εύλογη αξία των οποίων προσδιορίζεται με τη χρήση τεχνικών αποτίμησης και παραδοχών που κατά βάση δεν στηρίζονται σε δεδομένα της αγοράς («Επίπεδο 3»).

Δεν υπήρξαν μεταφορές ανάμεσα στο Επίπεδο 1 και Επίπεδο 2 κατά την διάρκεια της περιόδου.

4. Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και κρίσεις της Διοίκησης

Οι εκτιμήσεις και οι κρίσεις της Διοίκησης επανεξετάζονται διαρκώς και βασίζονται σε ιστορικά δεδομένα και προσδοκίες για μελλοντικά γεγονότα, που κρίνονται εύλογες σύμφωνα με τα ισχύοντα.

4.1 Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές

Ο Όμιλος και η Εταιρεία προβαίνουν σε εκτιμήσεις και παραδοχές σχετικά με την εξέλιξη των μελλοντικών γεγονότων. Οι εκτιμήσεις και παραδοχές που ενέχουν σημαντικό κίνδυνο να προκαλέσουν ουσιώδεις προσαρμογές στις λογιστικές αξίες των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων στους επόμενους 12 μήνες αφορούν:

(α) Εκτίμηση αναγνώρισης εσόδων από συμβάσεις παραγωγής λογισμικών προγραμμάτων

Για την αναγνώριση των εσόδων από κατασκευαστικά συμβόλαια και από παροχή υπηρεσιών ο Όμιλος χρησιμοποιεί τη μέθοδο του ποσοστού ολοκλήρωσης σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 15. Σύμφωνα με αυτή τη μέθοδο υπολογίζεται σωρευτικά το ποσοστό ολοκλήρωσης του έργου έως την εκάστοτε ημερομηνία ισολογισμού με βάση το ποσοστό που προκύπτει προσαρμόζοντας τα τιμολογηθέντα έσοδα σε σχέση με το συνολικό αναθεωρημένο συμβατικό τίμημα. Οι πιθανές

αναθεωρήσεις του συνολικού συμβατικού κόστους και τιμήματος λαμβάνονται υπόψη στην περίοδο κατά την οποία προκύπτουν τα αναθεωρητικά γεγονότα οπότε και τακτοποιούνται τα σχετικά κονδύλια κόστους και εσόδων.

(β) Φόρος εισοδήματος

Ο Όμιλος δραστηριοποιείται μέσω των θυγατρικών του σε διάφορες χώρες, οι δε θυγατρικές υπόκεινται σε φόρο εισοδήματος σε σχέση με το φορολογικό καθεστώς της κάθε χώρας. Για τον προσδιορισμό της πρόβλεψης για φόρο εισοδήματος απαιτείται να ασκηθεί κρίση από τη Διοίκηση. Υπάρχουν πολλές συναλλαγές και υπολογισμοί για τους οποίους ο τελικός προσδιορισμός του φόρου είναι αβέβαιος. Εάν το τελικό αποτέλεσμα της φορολογικής εκκαθάρισης ή του φορολογικού ελέγχου είναι διαφορετικό από την πρόβλεψη που είχε αρχικά αναγνωρισθεί, η διαφορά θα επηρεάσει τον φόρο εισοδήματος και την πρόβλεψη για αναβαλλόμενη φορολογία της χρήσης.

(γ) Συντελεστές απόσβεσης ενσώματων πάγιων περιουσιακών στοιχείων

Τα ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία αποσβένονται σύμφωνα με την υπολειπόμενη ωφέλιμη ζωής τους. Η υπολειπόμενη ωφέλιμη ζωή των ενσώματων παγίων περιουσιακών στοιχείων επανεκτιμάται περιοδικά για να καθοριστεί κατά πόσο συνεχίζει να είναι κατάλληλη. Οι πραγματικές ωφέλιμες ζωές των ενσώματων παγίων περιουσιακών στοιχείων ενδέχεται να διαφοροποιηθούν από παράγοντες όπως τα κόστη συντήρησης.

(δ) Πρόβλεψη για βραδέως κινούμενα και απαξιωμένα αποθέματα

Η Διοίκηση του Ομίλου προβαίνει σε περιοδική επανεκτίμηση της επάρκειας της πρόβλεψης σχετικά με τα βραδέως κινούμενα και απαξιωμένα αποθέματα. Για αποθέματα τα οποία παραμένουν ακίνητα, για χρονικό διάστημα μεταξύ δύο έως τεσσάρων ετών η σχετική πρόβλεψη υπολογίζεται με βάση την ενηλικίωση των αποθεμάτων και με βάση την προηγούμενη εμπειρία. Για αποθέματα τα οποία παραμένουν ακίνητα για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των τεσσάρων ετών σχηματίζεται σχετική πρόβλεψη η οποία ανέρχεται στο 100% της αξίας κτήσεως.

(ε) Απομείωση απαιτήσεων

Η Διοίκηση του Ομίλου προβαίνει σε περιοδική επανεκτίμηση της επάρκειας της πρόβλεψης σχετικά με τις επισφαλείς απαιτήσεις σε συνάρτηση της πιστωτικής πολιτικής και λαμβάνοντας υπόψη στοιχεία της Νομικής Υπηρεσίας του Ομίλου, τα οποία προκύπτουν βάσει επεξεργασίας ιστορικών δεδομένων και πρόσφατων εξελίξεων των υποθέσεων που διαχειρίζεται.

(στ) Παροχές προσωπικού

Η παρούσα αξία των συνταξιοδοτικών παροχών βασίζεται σε έναν αριθμό παραγόντων που προσδιορίζονται με τη χρήση αναλογιστικών μεθόδων και παραδοχών. Μία τέτοια αναλογιστική παραδοχή είναι και το επιτόκιο προεξόφλησης που χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό του κόστους της παροχής. Αλλαγές στις παραδοχές αυτές θα μεταβάλλουν την παρούσα αξία των σχετικών υποχρεώσεων στην κατάσταση οικονομικής θέσης.

Ο Όμιλος και η Εταιρεία καθορίζουν το κατάλληλο επιτόκιο προεξόφλησης στο τέλος κάθε χρήσης. Αυτό ορίζεται ως το επιτόκιο το οποίο θα έπρεπε να χρησιμοποιηθεί ώστε να προσδιοριστεί η παρούσα αξία των μελλοντικών ταμειακών ροών, οι οποίες αναμένεται να απαιτηθούν για την κάλυψη των υποχρεώσεων των συνταξιοδοτικών προγραμμάτων. Για τον καθορισμό του κατάλληλου επιτοκίου προεξόφλησης, χρησιμοποιείται το επιτόκιο υψηλής ποιότητας εταιρικών ομολογιών, τα οποία μετατρέπονται στο νόμισμα στο οποίο η υποχρέωση θα πληρωθεί, και των οποίων η ημερομηνία λήξης πλησιάζει εκείνη της σχετικής συνταξιοδοτικής υποχρέωσης.

Αναλυτικότερα οι παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν παρουσιάζονται στη Σημείωση 18.

(ζ) Απομείωση συμμετοχών σε θυγατρικές και συγγενείς επιχειρήσεις

Οι λογιστικές αξίες των συμμετοχών υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης όταν γεγονότα ή αλλαγές στις συνθήκες υποδηλώνουν ότι μπορεί να μην είναι πλέον ανακτήσιμες. Η ζημία απομείωσης μίας συμμετοχής καταχωρείται στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος. Ζημία απομείωσης μίας συμμετοχής προκύπτει όταν η αξία κτήσης της υπερβαίνει την εσωτερική λογιστική αξία της συμμετοχής.

(η) Απομείωση αξίας επενδύσεων σε ακίνητα

Η Εταιρεία καταχωρεί πάγια περιουσιακά της στοιχεία σε «Επενδύσεις σε ακίνητα» με βάση τις διατάξεις του ΔΛΠ 40 «Επενδύσεις σε ακίνητα». Η Εταιρεία λαμβάνοντας υπόψη τις συνθήκες στην αγορά ακινήτων προχωρά σε απομείωση της αξίας της ανωτέρω επένδυσης όταν η τρέχουσα αξία είναι μικρότερη από την αξία κτήσης του ακινήτου. Για το σκοπό αυτό χρησιμοποιεί εκθέσεις αναγνωρισμένων εκτιμητών.

Σε περίπτωση που συντρέχει λόγος απομείωσης, το έξοδο καταχωρείται στο κονδύλι «Λοιπά κέρδη/(ζημιές)» στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων.

5. Πληροφόρηση κατά τομέα

Τομέας είναι ένα ευδιάκριτο συστατικό στοιχείο του Ομίλου, που αφορά είτε την παροχή υπηρεσιών (επιχειρηματικός τομέας), είτε την παροχή υπηρεσιών σε συγκεκριμένο οικονομικό περιβάλλον (γεωγραφικός τομέας), ο οποίος υπόκειται σε κινδύνους και οφέλη που διαφέρουν από αυτούς των άλλων τομέων.

Η έδρα της Εταιρείας και του Ομίλου και η χώρα της κύριας δραστηριοποίησής τους είναι η Ελλάδα. Οι πωλήσεις του Ομίλου γίνονται κυρίως στην Ελλάδα και σε άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η ανάλυση κατά γεωγραφικούς τομείς των πωλήσεων του Ομίλου έχει ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		
	Πωλήσεις	Σύνολο ενεργητικού	Επενδύσεις σε ενσώματα και άυλα πάγια
	1.1 -31.12.2018	31.12.2018	1.1 -31.12.2018
Ελλάδα	52.769	50.236	309
Ευρωζώνη	36.529	14.716	8
Άλλες χώρες	907	886	-
Σύνολο	90.205	65.838	317
	Πωλήσεις	Σύνολο ενεργητικού	Επενδύσεις σε ενσώματα και άυλα πάγια
	1.1 -31.12.2017	31.12.2017	1.1 -31.12.2017
Ελλάδα	50.617	61.532	1.085
Ευρωζώνη	32.032	16.428	2
Άλλες χώρες	1.351	1.766	-
Σύνολο	84.000	79.726	1.087

Η ανάλυση των πωλήσεων ανά κατηγορία έχει ως εξής :

	Ο ΟΜΙΛΟΣ	
	Από 1^η Ιανουαρίου έως	
	31.12.2018	31.12.2017
Πωλήσεις εμπορευμάτων	5.871	4.761
Παροχή υπηρεσιών	84.334	79.239
Λοιπά	-	-
Σύνολο	90.205	84.000

6. Ενσώματα πάγια

Τα ενσώματα πάγια της Εταιρείας και του Ομίλου αναλύονται ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ				
	Οικόπεδα & Κτίρια	Μεταφορικά μέσα & μηχ/κός εξοπλισμός	Έπιπλα & εξαρτήματα	Ακιν/ήσεις υπό εκτέλεση	Σύνολο
Κόστος κτήσεως					
1^η Ιανουαρίου 2017	2.447	146	6.508	5.709	14.810
Προσθήκες	60	-	198	-	258
Πωλήσεις/ διαγραφές	(26)	(1)	(495)	-	(522)
Απομειώσεις	-	-	-	(1.000)	(1.000)
31^η Δεκεμβρίου 2017	2.481	145	6.211	4.709	13.546
Συσσωρευμένες αποσβέσεις					
1^η Ιανουαρίου 2017	(128)	(133)	(5.317)	-	(5.578)
Αποσβέσεις χρήσης	(57)	(3)	(468)	-	(528)
Πωλήσεις/ διαγραφές	1	1	493	-	495
31^η Δεκεμβρίου 2017	(184)	(135)	(5.292)	-	(5.611)
1^η Ιανουαρίου 2018	2.481	145	6.211	4.709	13.546
Προσθήκες	31	-	261	-	292
Πωλήσεις/ διαγραφές	-	(29)	(198)	-	(227)
Απομειώσεις	-	-	-	(750)	(750)
31^η Δεκεμβρίου 2018	2.512	116	6.274	3.959	12.861
Συσσωρευμένες αποσβέσεις					
1^η Ιανουαρίου 2018	(184)	(135)	(5.292)	-	(5.611)
Αποσβέσεις χρήσης	(44)	(3)	(402)	-	(449)
Πωλήσεις/ διαγραφές	-	29	197	-	226
31^η Δεκεμβρίου 2018	(228)	(109)	(5.497)	-	(5.834)
Αναπόσβεστη αξία την 31^η Δεκεμβρίου 2017	2.297	10	919	4.709	7.935
Αναπόσβεστη αξία την 31^η Δεκεμβρίου 2018	2.284	7	777	3.959	7.027

Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ					
	Οικόπεδα & Κτίρια	Μεταφορικά μέσα & μηχ/κός εξοπλισμός	Έπιπλα & εξαρτήματα	Ακιν/ήσεις υπό εκτέλεση	Σύνολο
Κόστος κτήσεως					
1^η Ιανουαρίου 2017	2.446	144	6.421	5.709	14.720
Προσθήκες	62	-	198	-	261
Πωλήσεις/ διαγραφές	(26)	(2)	(492)	-	(520)
Απομειώσεις	-	-	-	(1.000)	(1.000)
31^η Δεκεμβρίου 2017	2.482	142	6.127	4.709	13.460
Συσσωρευμένες αποσβέσεις					
1^η Ιανουαρίου 2017	(128)	(132)	(5.232)	-	(5.492)
Αποσβέσεις χρήσης	(57)	(3)	(468)	-	(528)
Πωλήσεις/ διαγραφές	1	2	491	-	494
31^η Δεκεμβρίου 2017	(184)	(133)	(5.209)	-	(5.526)
1^η Ιανουαρίου 2018	2.482	142	6.127	4.709	13.460
Προσθήκες	31	-	260	-	291
Πωλήσεις/ διαγραφές	-	(28)	(198)	-	(226)
Απομειώσεις	-	-	-	(750)	(750)
31^η Δεκεμβρίου 2018	2.513	114	6.189	3.959	12.775
Συσσωρευμένες αποσβέσεις					
1^η Ιανουαρίου 2018	(184)	(133)	(5.209)	-	(5.526)
Αποσβέσεις χρήσης	(44)	(3)	(401)	-	(448)
Πωλήσεις/ διαγραφές	-	29	197	-	226
31^η Δεκεμβρίου 2018	(228)	(107)	(5.413)	-	(5.748)
Αναπόσβεστη αξία					
την 31^η Δεκεμβρίου 2017	2.298	9	918	4.709	7.934
Αναπόσβεστη αξία					
την 31^η Δεκεμβρίου 2018	2.285	7	776	3.959	7.027

Οι προσθήκες ενσώματων παγίων του Ομίλου της χρήσης 2018 ποσού € 292 χιλ. αφορούν κυρίως σε δαπάνες για αγορές Ηλεκτρονικών Υπολογιστών (196K), επίπλων (42K) και λοιπού εξοπλισμού, ενώ οι μειώσεις ποσού € 226 χιλ. αφορούν κυρίως στην καταστροφή, πώληση και δωρεές πλήρως αποσβεσμένων και απαξιωμένων : τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού 107K , Ηλεκτρονικών Υπολογιστών 79K & μεταφορικών μέσων 28K.

Η Εταιρεία για τη χρηματοδότηση της επένδυσης που αφορά την ανέγερση του κτιρίου στην Καλλιθέα, οδός Κοσμερίδη-Κανακίδη 1, η οποία ξεκίνησε το 2008, έλαβε κατά τη χρήση 2012 ομολογιακό δάνειο ύψους € 2.100 χιλ.. Το ύψος της επένδυσης 31.12.2018 ανέρχεται σε € 5.718 χιλ. και απομειωμένη κατά € 1.750 χιλ. σε € 3.968 χιλ.. Για την συγκεκριμένη επένδυση δεν κεφαλαιοποιήθηκαν καταλογισθέντες τόκοι του ομολογιακού δανείου τη χρήση 2018 και 2017. Επίσης κατά την τρέχουσα χρήση η Εταιρεία πρόβη σε απομείωση της αξίας των ακινητοποιήσεων υπό εκτέλεση κατά € 750 χιλ..

Όμιλος
Ενσώματα πάγια

Η κατανομή αποσβέσεων ενσώματων παγίων ανά λειτουργία έχει ως εξής:

Κόστος πωληθέντων	376
Έξοδα διάθεσης	33
Έξοδα διοίκησης	<u>40</u>
	<u>449</u>

Εταιρεία
Ενσώματα πάγια

Η κατανομή αποσβέσεων ενσώματων παγίων ανά λειτουργία έχει ως εξής:

Κόστος πωληθέντων	376
Έξοδα διάθεσης	33
Έξοδα διοίκησης	<u>39</u>
	<u>448</u>

7. Άυλα περιουσιακά στοιχεία
Ο ΟΜΙΛΟΣ

	<u>Λογισμικό</u>	<u>Λοιπά</u>	<u>Σύνολο</u>
Κόστος κτήσεως			
1^η Ιανουαρίου 2017	2.010	2.493	5.642
Προσθήκες	826	-	826
Απομείωση	(131)	(121)	(252)
31^η Δεκεμβρίου 2017	2.706	2.372	6.217
Συσσωρευμένες αποσβέσεις			
1^η Ιανουαρίου 2017	(1.931)	(1.433)	(4.503)
Αποσβέσεις χρήσης	(51)	(450)	(501)
Απομείωση	131	82	214
31^η Δεκεμβρίου 2017	(1.851)	(1.800)	(4.790)
1^η Ιανουαρίου 2018	2.706	2.372	6.217
Προσθήκες	21	5	26
Απομείωση	(31)	-	(31)
31^η Δεκεμβρίου 2018	2.696	2.377	6.212
Συσσωρευμένες αποσβέσεις			
1^η Ιανουαρίου 2018	(1.851)	(1.800)	(4.790)
Αποσβέσεις χρήσης	(190)	(434)	(624)
Απομείωση	31	-	31
31^η Δεκεμβρίου 2018	(2.010)	(2.234)	(5.383)
Αναπόσβεστη αξία			
την 31^η Δεκεμβρίου 2017	855	572	1.427
Αναπόσβεστη αξία			
την 31^η Δεκεμβρίου 2018	686	143	829

Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ

	<u>Λογισμικό</u>	<u>Λοιπά</u>	<u>Σύνολο</u>
Κόστος κτήσεως			
1^η Ιανουαρίου 2017	2.010	2.493	5.642
Προσθήκες	826	-	826
Απομείωση	(130)	(121)	(251)
31^η Δεκεμβρίου 2017	2.706	2.372	6.217
Συσσωρευμένες αποσβέσεις			
1^η Ιανουαρίου 2017	(1.931)	(1.433)	(4.503)
Αποσβέσεις χρήσης	(51)	(450)	(501)
Απομείωση	131	83	214
31^η Δεκεμβρίου 2017	(1.851)	(1.800)	(4.790)
1^η Ιανουαρίου 2018	2.706	2.372	6.217
Προσθήκες	20	-	20
Απομείωση	(31)	-	(31)
31^η Δεκεμβρίου 2018	2.695	2.372	6.206
Συσσωρευμένες αποσβέσεις			
1^η Ιανουαρίου 2018	(1.851)	(1.800)	(4.790)
Αποσβέσεις χρήσης	(190)	(432)	(622)
Απομείωση	31	-	31
31^η Δεκεμβρίου 2018	(2.010)	(2.232)	(5.381)
Αναπόσβεστη αξία			
την 31η Δεκεμβρίου 2017	855	572	1.427
Αναπόσβεστη αξία			
την 31η Δεκεμβρίου 2018	685	140	825

Οι απομειώσεις άυλων περιουσιακών στοιχείων του Ομίλου στη χρήση 2018 ποσού €31 χιλ., αφορούν την διαγραφή λογισμικών προγραμμάτων της Εταιρείας στις 31.12.2018 τα οποία δεν είναι πλέον σε ισχύ.

Όμιλος
Άυλα πάγια

Η κατανομή αποσβέσεων άυλων παγίων ανά λειτουργία έχει ως εξής:

Κόστος πωληθέντων	526
Έξοδα διάθεσης	47
Έξοδα διοίκησης	51
	<u>624</u>

Εταιρεία
Άυλα πάγια

Η κατανομή αποσβέσεων άυλων παγίων ανά λειτουργία έχει ως εξής:

Κόστος πωληθέντων	526
Έξοδα διάθεσης	46
Έξοδα διοίκησης	50
	<u>622</u>

8. Επενδύσεις σε ακίνητα

μεταβολή των επενδύσεων σε ακίνητα στον Όμιλο και στην Εταιρεία έχει ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Κόστος				
Υπόλοιπο έναρξης	6.144	6.144	6.144	6.144
Στο τέλος της περιόδου	6.144	6.144	6.144	6.144
Συσσωρευμένες αποσβέσεις/απομειώσεις				
Υπόλοιπο έναρξης περιόδου	(3.309)	(3.299)	(3.309)	(3.299)
Αποσβέσεις περιόδου	(9)	(10)	(9)	(10)
Απομείωση επένδυσης	-	-	-	-
Υπόλοιπο στο τέλος της περιόδου	(3.318)	(3.309)	(3.318)	(3.309)
Αναπόσβεστη αξία στο τέλος της περιόδου	2.826	2.835	2.826	2.835

Το ανωτέρω ποσό ευρώ 2.826 χιλ. αφορά στην απομειωμένη, μέσω των αποτελεσμάτων εύλογη αξία ακινήτου στη Λεωφόρο Αθηνών. Ο Όμιλος λαμβάνοντας υπόψη σχετική έκθεση μελέτης αναγνωρισμένου εκτιμητή αλλά και τις συνθήκες στην αγορά ακινήτων προχώρησε, κατά τις χρήσεις 2013, 2014 και 2016 σε τμηματική διαγραφή (προσαρμογή σε εύλογη αξία) της αξίας της ανωτέρω επένδυσης, μέσω των αποτελεσμάτων, ύψους ευρώ 200 χιλ., 1015 χιλ. και 2.000 χιλ. αντίστοιχα. Το ανωτέρω ακίνητο, ο Όμιλος το είχε αγοράσει στη χρήση 2006 με αρχικό σκοπό την ανέγερση κτιρίου για την μετεγκατάσταση των γραφείων της. Στη χρήση 2007 αποφασίστηκε ότι δεν θα ανεγερθεί νέο κτίριο στο ανωτέρω ακίνητο. Ως εκ τούτου, δεδομένου ότι το ακίνητο κατέχεται για μακροπρόθεσμη αύξηση της αξίας του παρά για βραχυπρόθεσμη πώληση και με βάση τις σχετικές διατάξεις του Δ.Λ.Π. 40 «Επενδύσεις σε ακίνητα», καταχωρήθηκε στις επενδύσεις σε ακίνητα. Οι αποσβέσεις ποσού ευρώ 10 χιλ. αφορούν μικρής κλίμακας εγκαταστάσεις που βρίσκονται στο ανωτέρω ακίνητο. Σύμφωνα με το ΔΧΠΑ 13 (Επιμέτρηση εύλογης αξίας), η Διοίκηση της Εταιρείας εκτιμά ότι η αξία των επενδύσεων σε ακίνητα προσεγγίζει την εύλογη και ότι δεν προέκυψαν επιπλέον σημαντικές ενδείξεις για περαιτέρω απομείωση τους στις παρούσες χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

9. Επενδύσεις σε θυγατρικές και συγγενείς επιχειρήσεις

- Επενδύσεις σε θυγατρικές

Τα ποσοστά συμμετοχής της Εταιρείας σε θυγατρικές έχουν ως εξής:

31^η
Δεκεμβρίου
2017

Επωνυμία	Κόστος κτήσης συμμετοχής	Απομείωση	Απομείωση προηγούμενων χρήσεων	Αξία Ισολογισμού	Χώρα εγκατάστασης	Ποσοστό συμμετοχής
Unisystems Cyprus Limited	2.104	-	(2.005)	99	ΚΥΠΡΟΣ	100,00%
Unisystems Netherlands BV	1.061	(176)	(760)	125	ΟΛΛΑΝΔΙΑ	100,00%
	3.165	(176)	(2.765)	224		

31^η
Δεκεμβρίου
2018

Επωνυμία	Κόστος κτήσης συμμετοχής	Απομείωση	Απομείωση προηγούμενων χρήσεων	Αξία Ισολογισμού	Χώρα εγκατάστασης	Ποσοστό συμμετοχής
Unisystems Cyprus Limited	2.104	-	(2.005)	99	ΚΥΠΡΟΣ	100,00%
Unisystems Netherlands BV	1.061	(25)	(936)	100	ΟΛΛΑΝΔΙΑ	100,00%
Unisystems Luxembourg S.a.r.l.	12	-	-	12	ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ	100,00%
	3.177	(25)	(2.941)	211		

Η ανωτέρω κατάσταση περιλαμβάνει μόνο τις θυγατρικές στις οποίες η Εταιρεία έχει άμεση συμμετοχή. Στη Σημείωση 33 περιλαμβάνεται κατάσταση με όλες τις συμμετοχές, άμεσες και έμμεσες, της Εταιρείας σε θυγατρικές.

Η Εταιρεία, προκειμένου να προσδιορίσει αν υφίσταται θέμα απομείωσης των επενδύσεων σε θυγατρικές κατά την 31η Δεκεμβρίου 2018, διενήργησε τους σχετικούς ελέγχους απομείωσης. Από τον έλεγχο προέκυψε αναγκαιότητα για απομείωση της αξίας της Unisystems Turkey κατά 25 χιλ. ευρώ, η συγκεκριμένη εταιρεία ανήκει στον υπο-όμιλο Unisystems B.V.

Κατά την χρήση του 2018 η εταιρεία προέβη σε ίδρυση της θυγατρικής Unisystems Luxembourg S.a.r.l.. με μετοχικό κεφάλαιο 12 χιλ ευρώ.

Δεν υπάρχουν θυγατρικές με μη ελέγχουσες συμμετοχές.

- Επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Υπόλοιπο έναρξης χρήσης	-	-	224	345
Προσθήκες	-	-	12	55
Πωλήσεις / διαγραφές	-	-	-	-
Απομείωση	-	-	(25)	(176)
Υπόλοιπο λήξης χρήσης	-	-	211	224

Η Εταιρεία έχει μια συμμετοχή κατά ποσοστό 40%, στο μετοχικό κεφάλαιο της ιδρυθείσης το έτος 2006, εταιρείας ParkMobile Hellas A.E. Το κόστος κτήσης της συμμετοχής την 31 Δεκεμβρίου 2018 ανήλθε σε € 1.284 χιλ. και είναι πλήρως απομειωμένο. Η εταιρεία αυτή τελεί υπό εκκαθάριση η οποία προβλέπεται να ολοκληρωθεί εντός του 2019.

Τα στοιχεία που αφορούν στη συγγενή εταιρεία είναι τα ακόλουθα:

31^η Δεκεμβρίου 2017

Επωνυμία	Ενεργητικό	Υποχρεώσεις	Πωλήσεις	Κέρδη/(Ζημίες)	Ποσοστό συμμετοχής	Χώρα εγκατάστασης
PARKMOBILE HELLAS AE	406	738	-	(12)	40%	Ελλάδα
	406	738	-	(12)		

31^η Δεκεμβρίου 2018

(Μη δημοσιευμένα στοιχεία)

Επωνυμία	Ενεργητικό	Υποχρεώσεις	Πωλήσεις	Κέρδη/(Ζημίες)	Ποσοστό συμμετοχής	Χώρα εγκατάστασης
PARKMOBILE HELLAS AE	437	736	-	33	40%	Ελλάδα
	437	736	-	33		

10. Διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Υπόλοιπο έναρξης 1 Ιανουαρίου	-	4.539	-	4.539
Προσθήκες	-	-	-	-
Πωλήσεις	-	(4.539)	-	(4.539)
Απομείωση	-	-	-	-
Υπόλοιπο τέλους περιόδου	-	-	-	-

Τα διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία περιλαμβάνουν μη εισηγμένες μετοχές και αμοιβαία κεφάλαια χωρών ευρωπαϊκής ένωσης χαμηλού ρίσκου. Οι επενδύσεις σε μετοχές που δεν είναι εισηγμένες στο χρηματιστήριο παρουσιάζονται στο κόστος κτήσης μείον απομείωση.

Η εύλογη αξία των αμοιβαίων κεφαλαίων προσδιορίζεται από δημοσιευμένες τιμές προσφοράς που ισχύουν κατά την ημερομηνία της οικονομικής πληροφόρησης.

Η αξία των μετοχών αφορά σε συμμετοχές της Εταιρείας σε επενδύσεις με ποσοστό έως και 40%. Εντούτοις, η Εταιρεία δεν είναι σε θέση να ασκήσει σημαντική επιρροή σε αυτές, αφού οι λοιποί μέτοχοι είτε μεμονωμένα είτε σε συμφωνία μεταξύ τους τις ελέγχουν.

Στον παρακάτω πίνακα παρατίθεται η ανάλυση των συμμετοχών σε εταιρείες που έχουν ταξινομηθεί στην κατηγορία διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία:

ΕΤΑΙΡΕΙΑ	ΕΔΡΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ
1. ITEC A.E	ΕΛΛΑΔΑ	34,00%
2. CREATIVE MARKETING A.E	ΕΛΛΑΔΑ	40,00%
3. ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΠΑΡΚΟ «ΑΚΡΟΠΟΛΙΣ ΑΕ»	ΕΛΛΑΔΑ	4,43%
4. PROBANK A.E Υπό Ειδική Εκκαθάριση	ΕΛΛΑΔΑ	0,16%
5. Ε.Τ.Ε.Π.Η	ΕΛΛΑΔΑ	2,47%

Όλες οι παραπάνω μετοχές είναι πλήρως απομειωμένες.

Στην προηγούμενη χρήση το εκ μεταφοράς ποσό ύψους € 4.539 χιλ. αφορούσε συμμετοχή της Εταιρείας στην εταιρεία BRIQ A.E.A.A.Π..Η BRIQ ΑΕΑΑΠ ιδρύθηκε δυνάμει της συμβολαιογραφικής πράξης σύστασης υπ' αριθμ. 33100/07.10.2016, όπως αυτή τροποποιήθηκε με την υπ'αριθ. 33141/21.10.2016 συμβολαιογραφική πράξη (Ανακοίνωση ΓΕΜΗ υπ'αρ. 56308/21.10.2016).

Για την Εταιρεία η ως άνω εισφορά κατά την ίδρυση της «BriQ Properties A.E.E.A.Π.» συνίστατο σε: α) εισφορά εις είδος, δηλαδή του οικοπέδου και κτιρίου αποθηκών συνολικής επιφάνειας 3.989 τ.μ. επί της οδού Λουτρού 65, στο Μενίδι Αττικής αξίας 1.649 χιλ. και β) εισφορά μετρητών ποσού € 2.880 χιλ..

Μαζί με την αποτίμηση της συμμετοχής αυτής στις 30.11.2016 και την επαύξηση της αξίας στα βιβλία της Unisystems κατά 10χιλ. η αξία ανήρχετο σε 4.539 χιλ.

Ακολούθως, με την από 23 Δεκεμβρίου 2016 απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων αποφασίσθηκε η μείωση του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας (Ανακοίνωση ΓΕΜΗ 741113/5.1.2017) με επιστροφή σε είδος των μετοχών της BriQ Properties A.E.E.A.Π. που κατείχε η Unisystems στη μητρική εταιρεία Quest Συμμετοχών Α.Ε. (1.944.285 μετοχές) αξίας 4.539 χιλ. και επιπλέον μετρητά (1.130.872€).

Στην ίδια χρήση το ποσό ύψους € 4.539 χιλ στο κονδύλι των πωλήσεων αφορούσε στην επιστροφή σε είδος των μετοχών της BriQ Properties A.E.E.A.Π. στους μετόχους που κατείχε η Εταιρεία (1.944.285 μετοχές).

Η ανωτέρω μεταβίβαση λογιστικοποιήθηκε εντός της προηγούμενης χρήσης μετά την από 5.1.2017 δημοσίευσή της στο ΓΕΜΗ.

11. Αναβαλλόμενη φορολογία

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται όταν υπάρχει εφαρμόσιμο νομικό δικαίωμα να συμψηφισθούν οι τρέχουσες φορολογικές απαιτήσεις έναντι των τρεχουσών φορολογικών υποχρεώσεων και όταν οι αναβαλλόμενοι φόροι εισοδήματος αφορούν στην ίδια φορολογική αρχή. Τα συμψηφισμένα ποσά είναι τα κατωτέρω:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις:				
Ανακτήσιμες μετά από 12 μήνες	5.890	8.929	5.890	8.929
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις:				
Πληρωτέες μετά από 12 μήνες	(2.878)	(5.425)	(2.878)	(5.425)
	<u>3.012</u>	<u>3.504</u>	<u>3.012</u>	<u>3.504</u>

Η συνολική μεταβολή στον αναβαλλόμενο φόρο εισοδήματος είναι η κατωτέρω:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Υπόλοιπο έναρξης	3.504	4.272	3.504	4.272
Αναγνώριση στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσεως (Σημείωση 25)	(530)	(865)	(530)	(865)
Εξαγορά θυγατρικής πλέον Φόρος απευθείας στις Κινήσεις στην καθαρή θέση	38	97	38	97
Υπόλοιπο τέλους περιόδου	<u>3.012</u>	<u>3.504</u>	<u>3.012</u>	<u>3.504</u>

Ο ΟΜΙΛΟΣ
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις:

	Επιταχυνόμενες φορολογικές αποσβέσεις	Έσοδα αποτίμησης στην εύλογη αξία	Λοιπά	Σύνολο
1^η Ιανουαρίου 2017	-	101	566	667
Χρέωση/ (πίστωση) στην κατάσταση αποτελεσμάτων	362	(101)	4.498	4.759
31^η Δεκεμβρίου 2017	<u>362</u>	-	<u>5.064</u>	<u>5.426</u>
1^η Ιανουαρίου 2018	362	-	5.064	5.426
Χρέωση/ (πίστωση) στην κατάσταση αποτελεσμάτων	(17)	-	(2.531)	(2.548)
31^η Δεκεμβρίου 2018	<u>345</u>	-	<u>2.533</u>	<u>2.878</u>

Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις:

	Προβλέψεις απαιτήσεων	Διαγραφή άυλων στοιχείων ενεργητικού	Φορολογικές ζημίες	Αναγνώριση Εσόδων	Λοιπά	Σύνολο
1^η Ιανουαρίου 2017	503	(75)	-	7.976	(3.466)	4.939
Χρέωση/ (πίστωση) στα Ίδια Κεφάλαια	-	-	-	-	97	97
Χρέωση/ (πίστωση) στην κατάσταση αποτελεσμάτων	200	168	859	(3.490)	6.156	3.893
31^η Δεκεμβρίου 2017	703	93	859	4.486	2.788	8.929
1^η Ιανουαρίου 2018	703	93	859	4.486	2.788	8.929
Χρέωση/ (πίστωση) στα Ίδια Κεφάλαια	-	-	-	-	37	37
Χρέωση/ (πίστωση) στην κατάσταση αποτελεσμάτων	(113)	68	(291)	(2.304)	(436)	(3.076)
31^η Δεκεμβρίου 2018	590	161	568	2.182	2.390	5.890

Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις:

	Επιταχυνόμενες φορολογικές αποσβέσεις	Έσοδα αποτ. στην ευλ.αξία	Λοιπά	Σύνολο
1^η Ιανουαρίου 2017	-	101	566	667
Χρέωση/ (πίστωση) στην κατάσταση αποτελεσμάτων	362	(101)	4.498	4.759
Εξαγορά Θυγατρικής	-	-	-	-
31^η Δεκεμβρίου 2017	362	-	5.064	5.426
1^η Ιανουαρίου 2018	362	-	5.064	5.426
Χρέωση/ (πίστωση) στην κατάσταση αποτελεσμάτων	(17)	-	(2.531)	(2.548)
Εξαγορά Θυγατρικής	-	-	-	-
31^η Δεκεμβρίου 2018	345	-	2.533	2.878

Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις:

	Προβλέψεις απαιτήσεων	Διαγραφή άυλων στοιχείων ενεργητικού	Φορολογικές ζημίες	Αναγνώριση		Σύνολο
				Εσόδων	Λοιπά	
1^η Ιανουαρίου 2017	503	(75)	-	7.976	(3.466)	4.939
Χρέωση/ (πίστωση) στα Ίδια Κεφάλαια	-	-	-	-	97	97
Χρέωση/ (πίστωση) στην κατάσταση αποτελεσμάτων	200	168	859	(3.490)	6.156	3.893
31^η Δεκεμβρίου 2017	703	93	859	4.486	2.788	8.929
1^η Ιανουαρίου 2018	703	93	859	4.486	2.788	8.929
Χρέωση/ (πίστωση) στα Ίδια Κεφάλαια	-	-	-	-	37	37
Χρέωση/ (πίστωση) στην κατάσταση αποτελεσμάτων	(113)	68	(291)	(2.304)	(436)	(3.076)
31^η Δεκεμβρίου 2018	590	161	568	2.182	2.390	5.890

Για τον υπολογισμό της αναβαλλόμενης φορολογίας έχει ληφθεί υπόψη ο φορολογικός συντελεστής του 2019 (28%).

12. Αποθέματα

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Εμπορεύματα	3.140	3.556	3.140	3.556
Λοιπά	169	173	169	173
Σύνολο	3.309	3.729	3.309	3.729
Μείον: Προβλέψεις για βραδέως κινούμενα αποθέματα:				
Εμπορεύματα	2.151	1.741	2.151	1.741
	2.151	1.741	2.151	1.741
Συνολική καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία	1.158	1.988	1.158	1.988
	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Ανάλυση πρόβλεψης				
Στην αρχή της χρήσης	1.741	2.888	1.741	2.888
Δημιουργία πρόβλεψης στη χρήση	415	415	415	415
Χρησιμοποίηση πρόβλεψης μέσα στη χρήση	(5)	(1.562)	(5)	(1.562)
Στο τέλος της χρήσης	2.151	1.741	2.151	1.741

Η χρησιμοποίηση πρόβλεψης ποσού 5 χιλ. και 1.562 χιλ. έγινε διότι κατά τη διάρκεια των χρήσεων 2018 και 2017 αντίστοιχα η Εταιρεία προέβη σε καταστροφή αποθεμάτων ίσης αξίας.

13. Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Πελάτες	16.731	14.790	16.143	13.852
Μείον: Προβλέψεις απομείωσης	(2.468)	(2.424)	(2.468)	(2.424)
Καθαρές απαιτήσεις πελατών	14.263	12.366	13.675	11.428
Προκαταβολές	35	20	34	20
Έξοδα επομένων χρήσεων	11.019	20.048	11.014	20.048
Δεδουλευμένα έσοδα	5	-	-	-
Λοιπές απαιτήσεις	380	365	332	362
Απαιτήσεις από συνδεδεμένα μέρη (Σημ. 31)	512	642	1.289	734
Σύνολο	26.214	33.441	26.344	32.592
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό	215	238	212	238
Κυκλοφορούν ενεργητικό	25.998	33.203	26.132	32.354
	26.213	33.441	26.344	32.592

Οι λογιστικές αξίες των ανωτέρω απαιτήσεων αντιπροσωπεύουν την εύλογη αξία τους.

Δεν υφίστανται σημαντικές ληξιπρόθεσμες και μη απομειωμένες εμπορικές απαιτήσεις στον Όμιλο και την Εταιρεία κατά την 31 Δεκεμβρίου 2018.

Η ανάλυση της χρονικής καθυστέρησης είσπραξης των απαιτήσεων του Ομίλου και της Εταιρείας από πελάτες και συνδεδεμένα μέρη έχει ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Καθαρές απαιτήσεις εμπορικών πελατών και απαιτήσεις από συνδεδεμένα μέρη	14.774	13.008	14.963	12.163
Πλήρως εξυπηρετούμενες απαιτήσεις από πελάτες	12.326	10.147	12.515	9.307
Απομειωμένες απαιτήσεις από Μη ληξιπρόθεσμα και μη απομειωμένα κατά την ημερομηνία κατάρτισης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων:				
Έχει σχηματισθεί πρόβλεψη για το ποσό των:	2.468	2.424	2.468	2.424
	(2.468)	(2.424)	(2.468)	(2.424)
Σύνολο	-	-	-	-
Οι ληξιπρόθεσμες και απομειωμένες απαιτήσεις από πελάτες αναλύονται:				
Από 3-6 μήνες	348	239	348	239
Από 6-12 μήνες	53	131	53	131
Από 12 και πάνω μήνες	2.047	2.490	2.047	2.485
Σύνολο	2.448	2.861	2.448	2.856

Η μεταβολή στην πρόβλεψη απομείωσης απαιτήσεων έχει ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Υπόλοιπο έναρξης χρήσης	2.424	2.469	2.424	2.469
Πρόβλεψη για απομείωση απαιτήσεων	362	-	362	-

Διαγραφές απαιτήσεων	-	-	-	-
Μη χρησιμοποιηθείσες προβλέψεις	(318)	(45)	(318)	(45)
Υπόλοιπο λήξης χρήσης	2.468	2.424	2.468	2.424

Η πρόβλεψη επισφαλών απαιτήσεων της χρήσης καταχωρήθηκε στο κόστος πωληθέντων.

Οι απαιτήσεις από πελάτες καθώς και οι λουιές απαιτήσεις εκφράζονται στα κατωτέρω νομίσματα:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Ποσά σε χιλιάδες ευρώ				
Ευρώ (€)	25.269	32.408	26.000	32.500
USD (\$)	17	92	17	92
RON	601	940	-	-
Λοιπά (CHF, LEV, TL)	326	-	327	-
Σύνολο	26.213	33.440	26.344	32.592

14. Απαιτήσεις / Υποχρεώσεις από συμβάσεις με πελάτες

	Ο ΟΜΙΛΟΣ			
	31.12.2018		31.12.2017	
	Ενεργητικό	Παθητικό	Ενεργητικό	Παθητικό
Υπόλοιπο στοιχείου του ενεργητικού της σύμβασης / (συμβατικής υποχρέωσης) στην αρχή της χρήσης	15.268	25.066	10.333	36.014
Ποσά που αναγνωρίστηκαν στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων				
Έσοδα / (έξοδα) που αναγνωρίστηκαν στην χρήση από την εκτέλεση των συμβάσεων	(1.565)	(11.652)	4.935	(10.948)
Αναταξινομήσεις σε απαιτήσεις / υποχρεώσεις	-	-	-	-
Απομείωση στοιχείων ενεργητικού	-	-	-	-
Λοιπά	-	-	-	-
Σύνολο	13.703	13.414	15.268	25.066
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό	1.535	10.593	-	-
Κυκλοφορούν ενεργητικό	12.168	2.821	15.268	25.066
	13.703	13.414	15.268	25.066

Οι Απαιτήσεις / Υποχρεώσεις από συμβάσεις με πελάτες εκφράζονται στα κατωτέρω νομίσματα:

	31.12.2018		31.12.2017	
	Ενεργητικό	Παθητικό	Ενεργητικό	Παθητικό
Ποσά σε χιλιάδες ευρώ				
Ευρώ (€)	13.436	13.338	15.094	24.858
USD (\$)	-	-	-	-
RON	267	76	174	208
Λοιπά (CHF, LEV, TL)	-	-	-	-
Σύνολο	13.703	13.414	15.268	25.066

Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ

	31.12.2018		31.12.2017	
	Ενεργητικό	Παθητικό	Ενεργητικό	Παθητικό
Υπόλοιπο στοιχείου του ενεργητικού της σύμβασης / (συμβατικής υποχρέωσης) στην αρχή της χρήσης	15.094	24.859	10.308	35.990
Ποσά που αναγνωρίστηκαν στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων				
Έσοδα / (έξοδα) που αναγνωρίστηκαν στην χρήση από την εκτέλεση των συμβάσεων	(1.926)	(11.521)	4.786	(11.131)
Αναταξινομήσεις σε απαιτήσεις / υποχρεώσεις	-	-	-	-
Απομείωση στοιχείων ενεργητικού	-	-	-	-
Λοιπά	-	-	-	-
Σύνολο	13.168	13.338	15.094	24.859
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό	1.535	10.593	-	-
Κυκλοφορούν ενεργητικό	11.633	2.745	15.094	24.859
	13.168	13.338	15.094	24.859

Οι Απαιτήσεις / Υποχρεώσεις από συμβάσεις με πελάτες εκφράζονται στα κατωτέρω νομίσματα:

	31.12.2018		31.12.2017	
	Ενεργητικό	Παθητικό	Ενεργητικό	Παθητικό
Ποσά σε χιλιάδες ευρώ				
Ευρώ (€)	12.901	13.262	14.920	24.651
USD (\$)	-	-	-	-
RON	267	76	174	208
Λοιπά (CHF, LEV, TL)	-	-	-	-
Σύνολο	13.168	13.338	15.094	24.859

15. Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Διαθέσιμα στο ταμείο	113	35	5	14
Βραχυπρόθεσμες τραπεζικές καταθέσεις	7.684	6.407	6.941	5.973
Σύνολο	7.797	6.442	6.946	5.987

Οι βραχυπρόθεσμες τραπεζικές καταθέσεις αποτελούνται από καταθέσεις όψεως ή προθεσμίας στην Ελλάδα και το εξωτερικό. Τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα αναλύονται στα εξής νομίσματα:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Ευρώ (€)	7.305	5.992	6.868	5.937
USD (\$)	78	50	78	50
Λοιπά (RON, LEV, TL)	414	400	-	-
Σύνολο	7.797	6.442	6.946	5.987

16. Μετοχικό κεφάλαιο
Μετοχικό κεφάλαιο και διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο

Το Μετοχικό Κεφάλαιο αναλύεται ως ακολούθως:

	Αριθμός μετοχών	Αξία μετοχών	Υπέρ το άρτιο	Σύνολο
1^η Ιανουαρίου 2017	21.000	10.080	9.329	19.409
Μείωση μετοχικού κεφαλαίου	(10.500)	(5.670)	-	(5.670)
Αύξηση μετ. κεφαλαίου	-	-	-	-
31^η Δεκεμβρίου 2017	10.500	4.410	9.329	13.739
1^η Ιανουαρίου 2018	10.500	4.410	9.329	13.739
Μείωση μετ. κεφαλαίου με επιστροφή σε είδος στην QH	-	-	-	-
Αύξηση μετ. κεφαλαίου	-	-	-	-
31^η Δεκεμβρίου 2018	10.500	4.410	9.329	13.739

Με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της 23/12/2016 που τροποποίησε το Καταστατικό, το Μετοχικό Κεφάλαιο της Εταιρείας μειώθηκε στην προηγούμενη χρήση κατά πέντε εκατομμύρια εξακόσιες εβδομήντα χιλιάδες ευρώ (€5.670.000,00) μέσω ταυτόχρονης (i) αύξησης της ονομαστικής αξίας εκάστης μετοχής με παράλληλη μείωση του συνολικού αριθμού των μετοχών της σε δέκα εκατομμύρια πεντακόσιες χιλιάδες (10.500.000), με συνένωσή τους με αναλογία δύο (2) παλαιές μετοχές σε μία (1) νέα μετοχή (reverse split) και (ii) μείωσης της ονομαστικής αξίας εκάστης νέας (προερχόμενης από το reverse split) μετοχής πενήντα τέσσερα λεπτά του ευρώ (€0,54) και επιστροφή στους Μετόχους σε είδος των μετοχών της εταιρείας «BriQ Properties Ανώνυμη Εταιρεία Επενδύσεων σε Ακίνητη Περιουσία», ήτοι ενός εκατομμυρίου εννιακοσίων σαράντα τεσσάρων χιλιάδων διακοσίων ογδόντα πέντε ευρώ (1.944.285) μετοχών, τις οποίες κατείχε συνολικής αξίας τεσσάρων εκατομμυρίων πεντακοσίων τριάντα εννέα χιλιάδων εκατόν είκοσι οκτώ ευρώ (€4.539.128) και καταβολή ποσού ενός εκατομμυρίου εκατόν τριάντα χιλιάδων οκτακοσίων εβδομήντα δύο ευρώ (€1.130.872) στους Μετόχους.

Έτσι το μετοχικό κεφάλαιο διαμορφώθηκε σε τέσσερα εκατομμύρια τετρακόσιες δέκα χιλιάδες ευρώ (€ 4.410.000) και διαιρείται σε 10.500.000 κοινές ονομαστικές μετοχές, ονομαστικής αξίας σαράντα δύο λεπτών του ευρώ (€0,42) η κάθε μία.

Η ανωτέρω απόφαση τελέστηκε λογιστικά στις 05/01/2017 ημερομηνία κατά την οποία ανακοινώθηκε από το Γ.Ε.ΜΗ, η καταχώρησή του με αριθμό 883228/29-12-2016, εγκριτική απόφαση της Περιφέρειας Αττικής (αρ. 22065/29-12-2016) περί τροποποίησης του καταστατικού της Εταιρείας.

17. Λοιπά αποθεματικά και αδιανέμητα κέρδη

Τα Λοιπά Αποθεματικά και αδιανέμητα κέρδη αναλύονται ως ακολούθως:

Ο ΟΜΙΛΟΣ			
	Τακτικό αποθεματικό	Λοιπά αποθεματικά	Σύνολο
Υπόλοιπο την 1^η Ιανουαρίου 2017	3.645	85	3.730
Μεταβολές κατά την διάρκεια της χρήσης	-	(52)	(52)
Υπόλοιπο την 31^η Δεκεμβρίου 2017	3.645	33	3.678
Μεταβολές κατά την διάρκεια της χρήσης	-	143	143
Υπόλοιπο την 31η Δεκεμβρίου 2018	3.645	176	3.821

Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ

	Τακτικό αποθεματικό	Λοιπά αποθεματικά	Σύνολο
Υπόλοιπο την 1^η Ιανουαρίου 2017	3.645	-	3.645
Μεταβολές κατά την διάρκεια της χρήσης	-	-	-
Υπόλοιπο την 31^η Δεκεμβρίου 2017	3.645	-	3.645
Μεταβολές κατά την διάρκεια της χρήσης	-	-	-
Υπόλοιπο την 31η Δεκεμβρίου 2018	3.645	-	3.645

Τακτικό Αποθεματικό

Το τακτικό αποθεματικό σχηματίζεται, με βάση τον κωδ. Ν. 2190/1920, με παρακράτηση 5% από τα καθαρά κέρδη μετά από φόρους και πριν την διανομή του μερίσματος. Η εταιρεία έχει σκοπό το σχηματισμό τακτικού αποθεματικού μέχρι να καλύψει το 1/3 του καταβλημένου μετοχικού κεφαλαίου και το οποίο μπορεί να χρησιμοποιηθεί για κάλυψη ζημιών μετά από απόφαση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των μετόχων, και ως εκ τούτου δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί για οποιοδήποτε άλλο λόγο. Για τις χρήσεις 2018 και 2017 δεν σχηματίστηκε τακτικό αποθεματικό, καθώς το ήδη υπάρχον καλύπτει το 1/3 του καταβλημένου μετοχικού κεφαλαίου.

Αφορολόγητα αποθεματικά

Στο λογαριασμό Αδιανέμητα κέρδη, στον Όμιλο και στην Εταιρεία, περιλαμβάνονται αποθεματικά αναπτυξιακών νόμων. Σε περίπτωση διανομής τους θα φορολογηθούν με τον ισχύοντα φορολογικό συντελεστή της χρήσης αυτής. Ο Όμιλος δεν προτίθεται να διανείμει ή να κεφαλαιοποιήσει τα συγκεκριμένα αποθεματικά και επομένως δεν έχει προβεί σε υπολογισμό του φόρου εισοδήματος που θα επιβαλλόταν στην περίπτωση αυτή.

18. Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία

Σύμφωνα με την νομοθεσία οι εργαζόμενοι δικαιούνται αποζημίωση στη περίπτωση απόλυσης ή συνταξιοδότησής τους, το ύψος της οποίας ποικίλει ανάλογα με τον μισθό, τα έτη υπηρεσίας και τον τρόπο της αποχώρησης.

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Υποχρεώσεις ισολογισμού για:				
Συνταξιοδοτικές παροχές	3.761	3.466	3.761	3.466
Σύνολο	3.761	3.466	3.761	3.466

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	Από 1 ^η Ιανουαρίου έως		Από 1 ^η Ιανουαρίου έως	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Χρεώσεις στην κατάσταση				
Συνολικών Εισοδημάτων:				
Συνταξιοδοτικές παροχές	162	114	162	114
Σύνολο	162	114	162	114

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Χρεώσεις στην κατάσταση				
Λοιπών Συνολικών				
Εισοδημάτων:				

Συνταξιοδοτικές παροχές	133	335	133	335
Σύνολο	133	335	133	335

Η χρέωση στην κατάσταση συνολικών εισοδημάτων αναλύεται ως εξής:

Κόστος Πωληθέντων :	122
Κόστος Διάθεσης :	26
Κόστος Διοίκησης :	14
	162

Τα ποσά που έχουν καταχωρηθεί στον Ισολογισμό έχουν προσδιορισθεί ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Παρούσα αξία μη χρηματοδοτούμενων υποχρεώσεων	3.761	3.466	3.761	3.466
Υποχρέωση στον ισολογισμό	3.761	3.466	3.761	3.466

Τα ποσά που έχουν καταχωρηθεί στην κατάσταση αποτελεσμάτων έχουν ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	Από 1 ^η Ιανουαρίου έως		Από 1 ^η Ιανουαρίου έως	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	252	246	252	246
Χρηματοοικονομικά έξοδα/ (έσοδα)	59	48	59	48
Κόστος περικοπών-διακανονισμών-τερματισμού υπηρεσίας	(58)	72	(58)	72
Κόστος παλαιότερης απασχόλησης και (κέρδη)/ζημίες από τακτοποιήσεις	(91)	(252)	(91)	(252)
Σύνολο περιλαμβανόμενο στις παροχές σε εργαζομένους (Σημείωση 22)	162	114	162	114

Η μεταβολή της υποχρέωσης που έχει καταχωρηθεί στον Ισολογισμό έχει ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Υπόλοιπο έναρξης χρήσης (αναπροσαρμοσμένο)	3.466	3.017	3.466	3.017
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	252	246	252	246
Χρηματοοικονομικά έξοδα/ (έσοδα)	59	48	59	48
Καταβολές παροχών από την εταιρεία	(91)	(252)	(91)	(252)
Κόστος περικοπών-διακανονισμών-τερματισμού υπηρεσίας	(58)	72	(58)	72
Αναλογιστικά (Κέρδη)/ Ζημίες από μεταβολή χρηματοοικονομικών παραδοχών	133	335	133	335
Υπόλοιπο λήξης χρήσης	3.761	3.466	3.761	3.466

Οι κύριες αναλογιστικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν έχουν ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Προεξοφλητικό επιτόκιο	1,70%	1,70%	1,70%	1,70%
Πληθωρισμός	1,75%	1,75%	1,75%	1,75%
Μελλοντικές αυξήσεις μισθών	1,75%	1,75%	1,75%	1,75%

19. Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Προμηθευτές	7.114	6.464	6.718	5.967
Ποσά οφειλόμενα σε συνδεδεμένα μέρη (Σημείωση 31)	1.510	1.396	1.513	1.406
Δεδουλευμένα έξοδα	5.277	4.708	5.253	4.705
Ασφαλιστικοί οργανισμοί και λοιποί φόροι - τέλη	3.220	3.022	3.119	2.884
Λοιπές υποχρεώσεις	903	290	900	290
Σύνολο	18.024	15.880	17.503	15.252
Ανάλυση υποχρεώσεων:				
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Μακροπρόθεσμες	52	52	52	52
Βραχυπρόθεσμες	17.972	15.828	17.451	15.200
Σύνολο	18.024	15.880	17.503	15.252

Η πίστωση που παρέχεται στον Όμιλο καθορίζεται από τους όρους πληρωμής που αναφέρονται κατά περίπτωση σε κάθε σύμβαση με προμηθευτή.

20. Δάνεια

Τα Δάνεια αναλύονται ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Βραχυπρόθεσμα δάνεια				
Τραπεζικός δανεισμός	12	-	12	-
Σύνολο βραχυπρόθεσμων δανείων	12	-	12	-
Σύνολο δανείων	-	-	-	-
Σύνολο Διαθεσίμων	(7.797)	(6.442)	(6.946)	(5.987)
Καθαρός Δανεισμός	(7.785)	(6.442)	(6.934)	(5.987)

Οι ημερομηνίες λήξης του συνόλου των δανείων είναι οι εξής :

	6 μήνες ή λιγότερο	6-12 μήνες	1-5 έτη	Σύνολο
31.12.2018				
Σύνολο δανείων	12	-	-	12
	12	-	-	12
31.12.2017				
Σύνολο δανείων	-	-	-	-
	-	-	-	-

- Χρηματοοικονομικά μέσα

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

31.12.2018

Υποχρεώσεις	< 1 έτος	1-5 έτη
Δανεισμός	12	-
Εμπορικοί και λοιποί πιστωτές	20.794	10.645
Σύνολο	20.806	10.645

31.12.2017

Υποχρεώσεις	< 1 έτος	1-5 έτη
Δανεισμός	-	-
Εμπορικοί και λοιποί πιστωτές	40.894	52
Σύνολο	40.894	52

ΕΤΑΙΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

31.12.2018

Υποχρεώσεις	< 1 έτος	1-5 έτη
Δανεισμός	12	-
Εμπορικοί και λοιποί πιστωτές	20.196	10.645
Σύνολο	20.208	10.645

31.12.2017

Υποχρεώσεις	< 1 έτος	1-5 έτη
Δανεισμός	-	-
Εμπορικοί και λοιποί πιστωτές	40.059	52
Σύνολο	40.059	52

Τα ποσά του δανεισμού αναλύονται στα εξής νομίσματα:

	31.12.2018	31.12.2017
Euro	12	-
	12	-

21. Έξοδα ανά κατηγορία

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	Από 1 ^η Ιανουαρίου έως		Από 1 ^η Ιανουαρίου έως	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Παροχές σε εργαζομένους (Σημείωση 24)	29.253	27.097	28.936	26.978
Κόστος αποθεμάτων αναγνωρισμένο ως έξοδο	11.736	10.134	10.109	8.955
Απομείωση-καταστροφή αποθεμάτων	415	144	415	144
Απομείωση για επισφαλείς απαιτήσεις	-	-	-	-
Ενοίκια λειτουργικών μισθώσεων	1.186	1.211	1.172	1.199
Αποσβέσεις ενσώματων παγίων	458	538	457	537
Αποσβέσεις άυλων περιουσιακών στοιχείων	624	501	624	501
Ενοίκια μεταφορικών μέσων παροχές τρίτων & ασφάλιστρα	1.073	1.037	1.072	1.034
Έξοδα διαφήμισης	166	383	162	381
Έξοδα ταξιδίων /μεταφορικά	1.842	1.673	1.834	1.668
Αμοιβές και έξοδα τρίτων	42.456	38.077	42.694	38.356
Λοιπά (καταστροφές αποθ. Intercompany exp.)	2.166	1.995	2.132	1.975
Σύνολο	91.375	82.790	89.607	81.728

Κατανομή ανά λειτουργία	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	Από 1 ^η Ιανουαρίου έως		Από 1 ^η Ιανουαρίου έως	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Κόστος πωλήσεων	79.216	70.580	77.676	69.723
Έξοδα διάθεσης	5.739	6.005	5.565	5.828
Έξοδα διοίκησης	6.419	6.205	6.366	6.177
	91.374	82.790	89.607	81.728

22. Παροχές σε εργαζόμενους

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	Από 1 ^η Ιανουαρίου έως		Από 1 ^η Ιανουαρίου έως	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Μισθοί και ημερομίσθια	22.130	20.458	21.847	20.381
Έξοδα κοινωνικής ασφάλισης	5.191	4.778	5.157	4.761
Κόστος προγραμμάτων καθορισμένων παροχών (Σημείωση 18)	253	366	253	366
Καταβολές παροχών (Σημείωση 18)	(91)	(252)	(91)	(252)
Λοιπές παροχές σε εργαζόμενους	1.770	1.747	1.770	1.722
Σύνολο	29.253	27.097	28.936	26.978

Ο αριθμός του απασχολούμενου προσωπικού κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2018 ανήλθε: Όμιλος 632, Εταιρεία 605 (31^η Δεκεμβρίου 2017 Όμιλος 571, Εταιρεία 562).

23. Λοιπά έσοδα / (έξοδα) - Λοιπά κέρδη / (ζημιές)

Τα Λοιπά κέρδη / (ζημιές) αναλύονται ως ακολούθως:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	Από 1 ^η Ιανουαρίου έως		Από 1 ^η Ιανουαρίου έως	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Επιδοτήσεις δαπανών	157	549	157	549
Κέρδη / (ζημιές) από εκποίηση & διαγραφή παγίων	2	(38)	2	(38)
Ζημιές απομείωσης συνδεδεμένων και συγγενών εταιρειών (Σημείωση 9)	-	-	(25)	(176)
Απομείωση ενσώματων παγίων (Σημείωση 6)	(750)	(1.000)	(750)	(1.000)
Απομείωση περ. στοιχείων ενεργητικού διακρατούμενων προς πώληση (Σημείωση 15)	-	-	-	-
Καθαρά κέρδη / (ζημιές) από συναλλαγματικές διαφορές	-	(69)	-	(69)
Λοιπά (θετική έκβαση δικαστικών διεκδικήσεων)	2.587	44	2.598	44
Σύνολο	1.996	514	1.982	690

Το ποσό των 2.583 αποτελεί είσπραξη ως θετική έκβαση δικαστικής διαμάχης.

24. Χρηματοοικονομικά έσοδα /(έξοδα)

Η ανάλυση του χρηματοοικονομικού αποτελέσματος έχει ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	Από 1 ^η Ιανουαρίου έως		Από 1 ^η Ιανουαρίου έως	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Χρηματοοικονομικά έξοδα				
- Τραπεζικά δάνεια	(57)	(56)	(57)	(56)
- Τόκοι προκαταβολών πελατών	(34)	(40)	(27)	(35)
- Χρηματοδοτικές μισθώσεις	(112)	(104)	(112)	(104)
- Προμήθειες εγγυητικών επιστολών	(110)	(121)	(110)	(121)
- Ζημίες από συναλλαγματικές διαφορές	(13)	4	(6)	-
	<u>(326)</u>	<u>(317)</u>	<u>(312)</u>	<u>(316)</u>
Χρηματοοικονομικά έσοδα				
- Έσοδα τόκων τραπεζικών καταθέσεων	42	77	42	77
- Κέρδη από συναλλαγματικές διαφορές	-	5	-	5
	<u>42</u>	<u>82</u>	<u>42</u>	<u>82</u>
	<u>(284)</u>	<u>(235)</u>	<u>(270)</u>	<u>(234)</u>

25. Φόρος εισοδήματος

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	Από 1 ^η Ιανουαρίου έως		Από 1 ^η Ιανουαρίου έως	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Φόρος χρήσης	(164)	(434)	(140)	(424)
Αναβαλλόμενος φόρος (Σημείωση 11)	(530)	(865)	(530)	(865)
Σύνολο	<u>(694)</u>	<u>(1.299)</u>	<u>(670)</u>	<u>(1.289)</u>

Ο τρέχων φόρος εισοδήματος έχει υπολογισθεί με βάση τον τρέχοντα φορολογικό συντελεστή της χρήσης 2018, 29% (2017, 29%) για την Εταιρεία. Όσον αφορά τις θυγατρικές εταιρείες του Ομίλου, όπου είναι εγκατεστημένες στο εξωτερικό, για τον υπολογισμό της τρέχουσας φορολογικής επιβάρυνσης εφαρμόζονται οι τοπικοί φορολογικοί συντελεστές: Λουξεμβούργο 21%, Κύπρος 12,50%, Ρουμανία 16%, Βέλγιο 29.58%, Ολλανδία 25%, Τουρκία 20%.

Ο φόρος, επί των κερδών προ φόρων του Ομίλου και της Εταιρείας, διαφέρει από το θεωρητικό ποσό που θα προέκυπτε χρησιμοποιώντας τον σταθμισμένο μέσο συντελεστή φόρου, επί των κερδών/ζημιών των ενοποιημένων εταιρειών. Η διαφορά έχει ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	Από 1 ^η Ιανουαρίου έως		Από 1 ^η Ιανουαρίου έως	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Κέρδη προ φόρων	541	460	482	189
Φόρος υπολογισμένος με βάση τους ισχύοντες φορολογικούς συντελεστές	(222)	(165)	(169)	(137)
Έξοδα που δεν εκπίπτουν Εισόδημα που δεν υπόκειται σε φόρο για φορολογικούς σκοπούς	(1.252)	(1.480)	(1.279)	(1.497)
Χρήση προηγ. αναγν.φορολ.ζημιών	720	712	718	712
Λοιποί φόροι / λοιπές φορολογικές προσαρμογές	877	(821)	877	(821)
Σύνολο	(694)	(1.299)	(670)	(1.289)

Έκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης

Για τις χρήσεις 2011 και έπειτα, οι εταιρείες υπόκεινται σε ετήσιο φορολογικό έλεγχο από τους ορκωτούς ελεγκτές - λογιστές τους ως προς τη συμμόρφωσή τους με τις διατάξεις της κείμενης φορολογικής νομοθεσίας. Το αποτέλεσμα αυτού του ελέγχου οδηγεί στην έκδοση φορολογικού πιστοποιητικού, το οποίο, εφόσον πληρούνται οι σχετικές προϋποθέσεις, υποκαθιστά τον έλεγχο από τη δημόσια αρχή, χωρίς όμως οι εταιρίες να περαιώνουν τις φορολογικές τους υποχρεώσεις για τις χρήσεις αυτές. Η δημόσια αρχή διατηρεί το δικαίωμα μεταγενέστερου ελέγχου. Η Εταιρεία ελέγχθηκε από τους ορκωτούς ελεγκτές και έλαβε φορολογικό πιστοποιητικό για τις χρήσεις 2011 - 2017.

Ο φορολογικός έλεγχος για τη χρήση 2018 διενεργείται ήδη από την ΠραϊσγουωτερχαουςΚούπερς Α.Ε.Ε.. Κατά την ολοκλήρωση του φορολογικού ελέγχου, η διοίκηση δεν αναμένει να προκύψουν σημαντικές φορολογικές υποχρεώσεις πέραν από αυτές που καταχωρήθηκαν και που απεικονίζονται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

Οι χρήσεις για τις οποίες η Εταιρεία και οι θυγατρικές της εταιρείες δεν έχουν ελεγχθεί και ως εκ τούτου οι φορολογικές τους υποχρεώσεις για τις χρήσεις αυτές δεν έχουν καταστεί οριστικές, παρουσιάζονται στη Σημείωση 33.

26. Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες

	Σημ.	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
		Από 1 ^η Ιανουαρίου έως		Από 1 ^η Ιανουαρίου έως	
		31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Κέρδη χρήσης μετά φόρων		(153)	(839)	(188)	(1.100)
<i>Προσαρμογές για:</i>					
Φόρο εισοδήματος	25	694	1.299	670	1.289
Αποσβέσεις ενσώματων παγίων στοιχείων	6,8	458	538	457	537
Απομείωση ενσώματων παγίων	6	750	1.000	750	1.000
Αποσβέσεις άυλων περιουσιακών στοιχείων (Κέρδη)/ ζημιές από πώληση ενσώματων παγίων στοιχείων	7	624	501	623	501
και λοιπών επενδύσεων	23	2	38	2	38
Έσοδα τόκων	24	(42)	(86)	(42)	(76)
Έξοδα τόκων	24	329	420	315	408
Έσοδα από μερίσματα & απομειώσεων	23	-	-	25	176
Συναλλαγματικά (κέρδη)/ ζημιές		(31)	(10)	(3)	-
(Έξοδα)/έσοδα συν/γών καθαρής θέσης		(1.745)		(1.745)	
Αναγνωρισθέντα έσοδα κρατικών επιχορηγήσεων		(148)	(539)	(148)	(539)
		736	2.322	716	2.234
Μεταβολές λογαριασμών κεφαλαίου κίνησης ή που σχετίζονται με τις λειτουργικές δραστηριότητες					
(Αύξηση)/ μείωση αποθεμάτων		420	1.136	420	1.136
(Αύξηση)/ μείωση απαιτήσεων		4.323	8.652	4.193	12.495
Αύξηση/ (μείωση) υποχρεώσεων		13.833	14.147	13.578	10.542
Αύξηση/ (μείωση) προβλέψεων		(17.653)	(28.985)	(17.653)	(28.985)
Αύξηση/ (μείωση) υποχρέωσης παροχών στο προσωπικό λόγω συνταξιοδότησης		295	449	295	449
		1.218	(4.601)	833	(4.363)
Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες		1.954	(2.279)	1.549	(2.129)

27. Κέρδη ανά μετοχή
Βασικά και απομειωμένα

Τα βασικά και απομειωμένα κέρδη ανά μετοχή υπολογίζονται με διαίρεση του κέρδους που αναλογεί στους μετόχους της μητρικής, με τον σταθμισμένο μέσο αριθμό των κοινών μετοχών στην διάρκεια της περιόδου, εξαιρουμένων των ιδίων κοινών μετοχών που αγοράσθηκαν από την επιχείρηση.

Οι κοινές μετοχές που εκδίδονται ως μέρος του κόστους μιας συνένωσης επιχειρήσεων περιλαμβάνονται στον μέσο σταθμισμένο αριθμό των μετοχών από την ημερομηνία της απόκτησης. Αυτό γιατί ο αποκτών ενσωματώνει τα κέρδη και τις ζημιές του αποκτώμενου στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων του από την ημερομηνία εκείνη.

ποσά σε €

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Κέρδη μετά από φόρους	(153.102)	(839.047)	(188.201)	(1.099.792)
Κέρδη που αναλογούν στους μετόχους της μητρικής	(153.102)	(839.047)	(188.201)	(1.099.792)
Σταθμισμένος μέσος όρος του αριθμού μετοχών	10.500.000	10.500.000	10.500.000	10.500.000
Βασικά και απομειωμένα κέρδη / (ζημιές) ανά μετοχή (€ ανά μετοχή)	(0,0146)	(0,0799)	(0,0179)	(0,1047)

28. Ανειλημμένες υποχρεώσεις
Κεφαλαιουχικές υποχρεώσεις

Κατά την ημερομηνία σύνταξης των ετησίων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, δεν υπάρχουν σημαντικές κεφαλαιουχικές δαπάνες που έχουν αναληφθεί και δεν έχουν εκτελεσθεί.

Δεσμεύσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις

Η Εταιρεία δεν έχει συνάψει συμβάσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων.

Δεσμεύσεις από λειτουργικές μισθώσεις

Τα μελλοντικά ελάχιστα μισθώματα, με βάση τις υπογεγραμμένες συμβάσεις, αναλύονται ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Έως 1 έτος	1.145	1.052	1.145	1.052
Από 1-5 έτη	4.179	3.989	4.179	3.989
Περισσότερα από 5 έτη	2.927	3.890	2.927	3.890
	8.251	8.931	8.251	8.931

29. Ενδεχόμενες υποχρεώσεις και απαιτήσεις

Ο Όμιλος και η Εταιρεία έχουν ενδεχόμενες υποχρεώσεις και απαιτήσεις σε σχέση με τράπεζες, λουπές εγγυήσεις και άλλα θέματα που προκύπτουν στα πλαίσια της συνήθους δραστηριότητάς τους από τις οποίες δεν αναμένεται να προκύψουν σημαντικές επιπλέον επιβαρύνσεις.

Οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις αναλύονται ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Εγγυήσεις για προκαταβολές	1.038	1.115	1.038	1.115
Εγγυήσεις για εξασφάλιση καλής εκτελέσεως συμβάσεων με πελάτες	3.600	4.495	3.600	4.495
Εγγυήσεις για συμμετοχή σε διαγωνισμούς	1.791	1.607	1.791	1.607
Υποθήκες σε Οικόπεδα	-	7.800	-	7.800
	6.429	15.017	6.429	15.017

Οι ενδεχόμενες απαιτήσεις αναλύονται ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Ληφθείσες εγγυήσεις για εξασφάλιση απαιτήσεων από πελάτες	37	22	37	22
	37	22	37	22

Οι φορολογικές υποχρεώσεις της Εταιρείας και του Ομίλου δεν έχουν καταστεί οριστικές αφού παραμένουν ανέλεγκτες φορολογικά προηγούμενες χρήσεις (Σημείωση 32).

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2018 δεν υπήρχαν επίδικες ή υπο διαιτησία διαφορές που να συνιστούν ενδεχόμενες υποχρεώσεις σημαντικής αξίας.

30. Υφιστάμενα εμπράγματα βάρη

Εγγυήσεις σε Τράπεζες υπέρ θυγατρικών και συγγενών εταιρειών του Ομίλου δεν υφίστανται, ωστόσο σε περίπτωση που παραστεί ανάγκη δανεισμού αυτές θα είναι εξασφαλισμένες από την Εταιρεία. Δεν υπάρχουν επιπλέον υποθήκες και προσημειώσεις επί των οικοπέδων και κτιρίων της Εταιρείας και του Ομίλου πέραν αυτής που αναφέρεται στις Σημειώσεις 20 και 29.

31. Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη

Η εταιρεία Quest Συμμετοχών Α.Ε., με έδρα την Καλλιθέα στην Αθήνα, είναι η μητρική εταιρεία της Unisystems Συστήματα Πληροφορικής ΑΕΕ και κατέχει το 100% των μετοχών της.

Οι ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Unisystems Συστήματα Πληροφορικής ΑΕΕ περιλαμβάνονται με τη μέθοδο της ολικής ενοποίησης στις ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Quest Συμμετοχών Α.Ε..

Για τις εταιρείες του ομίλου της Unisystems Συστήματα Πληροφορικής ΑΕΕ δείτε στη Σημείωση 33.

Οι συναλλαγές με τα συνδεδεμένα μέρη έχουν ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	Από 1^η Ιανουαρίου έως		Από 1^η Ιανουαρίου έως	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
i) Πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών				
Πωλήσεις αγαθών	243	115	243	115
σε μητρική	-	-	-	-
σε θυγατρικές	-	-	-	-
σε συγγενείς	-	-	-	-
σε λοιπές συνδεδεμένες	243	115	243	115
Πωλήσεις υπηρεσιών	1.372	884	1.913	1.206
σε μητρική	32	29	32	29
σε θυγατρικές	-	-	328	322
σε συνδεδεμένες	-	-	-	-
σε λοιπές συνδεδεμένες	1.340	855	1.553	855
	1.615	999	2.156	1.321
ii) Αγορές αγαθών και υπηρεσιών				
Αγορές αγαθών	1.874	870	1.874	870
από μητρική	-	-	-	-
από θυγατρικές	-	-	-	-
από λοιπές συνδεδεμένες	1.874	870	1.874	870
Αγορές υπηρεσιών	1.916	2.846	1.919	2.927
από μητρική	493	440	493	521
από θυγατρικές	-	-	-	-
από συγγενείς	-	-	-	-
από λοιπές συνδεδεμένες	1.423	2.406	1.426	2.406
Αγορές παγίων	-	800	-	800
από μητρική	-	-	-	-
από θυγατρικές	-	-	-	-
από συγγενείς	-	-	-	-
από λοιπές συνδεδεμένες	-	800	-	800
Έξοδα ενοικίων	740	825	740	825
από μητρική	-	-	-	-
από θυγατρικές	-	-	-	-
από συγγενείς	-	-	-	-
από λοιπές συνδεδεμένες	740	825	740	825
	4.530	5.341	4.533	5.422
iii) Παροχές προς τη Διοίκηση				
Μισθοί και άλλες βραχυπρόθεσμες εργασιακές παροχές	302	296	302	296
Παροχές διακοπής συνεργασίας	-	-	-	-
Άλλες μακροπρόθεσμες παροχές	-	-	-	-
	302	296	302	296

iv) Υπόλοιπα τέλους χρήσης που προέρχονται από πωλήσεις-αγορές αγαθών/υπηρεσιών

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Απαιτήσεις από συνδεδεμένα μέρη:				
-Μητρικής	-	-	-	-
-Θυγατρικών	-	-	365	82
-Λοιπών συνδεδεμένων	511	642	923	652
	511	642	1.288	734
Υποχρεώσεις προς συνδεδεμένα μέρη:				
-Μητρικής	96	94	96	103
-Θυγατρικών	-	-	-	-
-Συγγενείς	-	-	-	-
-Λοιπών συνδεδεμένων	1.414	1.302	1.417	1.302
	1.510	1.396	1.513	1.405

Οι υπηρεσίες από και προς συνδεδεμένα μέρη, καθώς και οι πωλήσεις και αγορές αγαθών, γίνονται σύμφωνα με τους τιμοκαταλόγους που ισχύουν για μη συνδεδεμένα μέλη.

32. Ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις

Η Εταιρεία δεν έχει ελεγχθεί από τις αρμόδιες φορολογικές αρχές για τη χρήση 2010. Στις 27/12/2016 η Εταιρεία έλαβε εντολή ελέγχου για τη χρήση 2010.

Εντούτοις, κατ' εφαρμογή σχετικών φορολογικών διατάξεων: α) της παρ. 1 του άρθρου 84 του ν. 2238/1994 (ανέλεγκτες υποθέσεις φορολογίας εισοδήματος), β) της παρ. 1 του άρθρου 57 του ν. 2859/2000 (ανέλεγκτες υποθέσεις Φ.Π.Α. και γ) της παρ. 5 του άρθρου 9 του ν. 2523/1997 (επιβολή προστίμων για υποθέσεις φορολογίας εισοδήματος), το δικαίωμα του Δημοσίου για την επιβολή του φόρου για τις χρήσεις μέχρι και το 2011 έχει παραγραφεί μέχρι την 31/12/2017, με την επιφύλαξη ειδικών ή εξαιρετικών διατάξεων που τυχόν προβλέπουν μεγαλύτερη προθεσμία παραγραφής και υπό τις προϋποθέσεις που αυτές ορίζουν.

Σύμφωνα όμως με την απόφαση 1738/14-07-2017 του ΣτΕ το οποίο έκρινε την συνταγματικότητα των συνεχών παρατάσεων του χρόνου παραγραφής των φορολογικών υποθέσεων και διαφόρων σκέψεων περί παραβίασης του κανόνα της 5-ετους παραγραφής ή και διαφορετικής αντιμετώπισης των φορολογουμένων λόγω έκδοσης εντολών ελέγχου από διάφορες αρχές ελέγχου έκρινε : «Με τα δεδομένα αυτά και ενόψει των εκτεθέντων στις σκέψεις 5 και 6, οι παρατεθείσες στην όγδοη σκέψη διατάξεις αντίκεινται στις εξειδικεύουσες την (απορρέουσα από την αρχή του κράτους δικαίου) αρχή της ασφάλειας δικαίου διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 78 του Συντάγματος, διότι παρατείνουν την προθεσμία παραγραφής φορολογικών αξιώσεων του Δημοσίου αναγομένων σε ημερολογιακά έτη προγενέστερα του προηγούμενου της δημοσιεύσεως των σχετικών νόμων ετών».

Πέραν αυτών, κατά πάγια νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας και των διοικητικών δικαστηρίων, ελλείψει υφισταμένης στον Κώδικα Νόμων περί Τελών Χαρτοσήμου διατάξεως περί παραγραφής, η σχετική αξίωση του Δημοσίου για την επιβολή τελών χαρτοσήμου υπόκειται στην κατά το άρθρο 249 του Αστικού Κώδικα εικοσαετή παραγραφή.

Με την εντολή ελέγχου αρ. 252/0/1118 από 12/7/2017 του Κέντρου Ελέγχου Μεγάλων Επιχειρήσεων ξεκίνησε μερικός έλεγχος για την χρήση 2012 της Εταιρείας για όλα τα φορολογικά αντικείμενα ο οποίος σύμφωνα με την εντολή και τις σχετικές νομικές διατάξεις που επικαλείται, μπορεί να εκταθεί μέχρι την 31η/12/2022.

Οι χρήσεις για τις οποίες η Εταιρεία και οι θυγατρικές της εταιρείες δεν έχουν ελεγχθεί και ως εκ τούτου οι φορολογικές τους υποχρεώσεις για τις χρήσεις αυτές δεν έχουν καταστεί οριστικές παρουσιάζονται παρακάτω.

Η σωρευτική πρόβλεψη για τις ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις, για τον Όμιλο ανέρχεται σε € 383 χιλ..

<u>Εταιρίες του Ομίλου</u>	<u>Έδρα</u>	<u>Ποσοστό Συμμετοχής</u>	<u>Μέθοδος ενοποίησης</u>	<u>Ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις</u>
1. Unisystems Συστήματα Πληροφορικής Α.Ε.Ε.	ΕΛΛΑΔΑ	-	-	2010
1.α Unisystems Belgium SA (υποκατάστημα)	ΒΕΛΓΙΟ	-	Ολική ενοποίηση	2014-2018
2. Unisystems Cyprus Ltd	ΚΥΠΡΟΣ	100%	Ολική ενοποίηση	2012-2018
2.α. Unisystems Information Technology Systems SRL	ΡΟΥΜΑΝΙΑ	100%	Ολική ενοποίηση	-
2.β. Unisystems Bulgaria Ltd (εκκαθαρίστηκε στο 2015)	ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	100%	Ολική ενοποίηση	-
3. Unisystemes BV	ΟΛΛΑΝΔΙΑ	100%	Ολική ενοποίηση	2018
3.α. UNISYSTEMS TURK BİLGİ TEKNOLOJİLERİ AS (κατέθεσε αίτηση εκκαθάρισης στις 21/2/2018 στο Εμπορικό Μητρώο Κωνσταντινούπολης)	ΤΟΥΡΚΙΑ	100%	Ολική ενοποίηση	2014-2018
4. Uni-Nortel Τεχνολογίες Επικοινωνίας (Ελλάς) Α.Ε.	ΕΛΛΑΔΑ	-	Απορροφήθηκε το 2010	2010
5. ΦΑΣΤ ΕΛΛΑΣ Α.Ε.Ε.	ΕΛΛΑΔΑ	-	Απορροφήθηκε το 2010	2010-2011

Η εταιρεία έχει επιβαρυνθεί με τα παρακάτω ποσά σε ελεγκτές για φορολογικό έλεγχο και έλεγχο ΔΠΧΑ, για της ετήσιες οικονομικές καταστάσεις:

Αμοιβές ελέγχου	2018	2017
Φορολογικό Πιστοποιητικό (PWC)	35	35
Έλεγχος οικονομικών καταστάσεων (PWC)	49	49

33. Γεγονότα μετά την ημερομηνία του Ισολογισμού

Δεν προέκυψαν σημαντικά γεγονότα μετά την ημερομηνία Ισολογισμού.

Καλλιθέα, 28 Μαρτίου 2019

Ο Πρόεδρος του Δ.Σ. &
Διευθύνων Σύμβουλος

Ο Αντιπρόεδρος

Το Μέλος του Δ.Σ.

Ο Διευθυντής Λογιστηρίου

Ιωάννης Κ. Λουμάκης

Απόστολος Μ. Γεωργαντζής

Μάρκος Γ. Μπιτσάκος

Νικόλαος Δ. Χαρίσης

Α.Δ.Τ. ΑΚ 082270

Α.Δ.Τ. Φ 090096

Α.Δ.Τ. ΑΑ 079768

Α.Δ.Τ. ΑΗ101374
ΑΡ.ΑΔΕΙΑΣ: 0008340-
Α'ΤΑΞΗΣ

uni.systems

UniSystems Συστήματα Πληροφορικής Ανώνυμη Εμπορική Εταιρεία

Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου

προς την Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων

**επί των ενοποιημένων και εταιρικών Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων
χρήσεως 2018**

(από 1^η Ιανουαρίου 2018 έως 31^η Δεκεμβρίου 2018)

Καλλιθέα

Μάρτιος 2019

Κύριοι Μέτοχοι,

Έχουμε την τιμή να θέσουμε υπόψη σας για έγκριση τις εταιρικές και ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της Εταιρείας μας για τη χρήση 2018 και να σας δώσουμε τις παρακάτω επεξηγήσεις.

Η Παρούσα Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου είναι εναρμονισμένη με το πνεύμα και τα αναφερόμενα στα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) που εφαρμόζονται από την 1^η Ιανουαρίου 2005 στην Ελλάδα.

Η Έκθεση εξηγεί τις κύριες τάσεις και τους παράγοντες που υποστηρίζουν την ανάπτυξη, την αποδοτικότητα την κατάσταση και τη θέση των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων της Εταιρείας και του Ομίλου κατά την διάρκεια της διαχειριστικής περιόδου που έληξε την 31^η Δεκεμβρίου 2018 καθώς και τις κύριες τάσεις και παράγοντες που πιθανόν να επηρεάζουν την μελλοντική ανάπτυξη, αποδοτικότητα και Χρηματοοικονομική θέση της επιχειρήσεως.

Ο σκοπός της Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου, είναι η παροχή πληροφοριών οι οποίες θα βοηθήσουν τους χρήστες των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων να κατανοήσουν και να εκτιμήσουν τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις στο πλαίσιο του περιβάλλοντος στο οποίο λειτουργεί η επιχείρηση, να εκτιμήσουν αυτά που η Διοίκηση θεωρεί ως τα πλέον σημαντικά θέματα που αντιμετωπίζει η επιχείρηση, τον τρόπο που προτίθεται να τα διαχειρισθεί, καθώς και τις στρατηγικές που έχουν υιοθετηθεί από την επιχείρηση και την πιθανότητα επιτυχίας αυτών των στρατηγικών.

Στην παρούσα Έκθεση περιλαμβάνονται πρόσθετες επεξηγήσεις των ποσών που αναφέρονται στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις, όπου αυτό κρίθηκε ότι απαιτείται, και εξηγεί τις συνθήκες και τα γεγονότα από τα οποία προέκυψε η παρεχόμενη από τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις πληροφόρηση.

Η παρούσα Έκθεση συντάχθηκε σύμφωνα με τους όρους και προϋποθέσεις του άρθρου 136 του κωδ. Ν. 2190/1920 και δεδομένου ότι η Εταιρεία συντάσσει εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις, είναι ενιαία, πλην όμως έχει ως κύριο και πρωτεύον σημείο αναφοράς τα ενοποιημένα οικονομικά δεδομένα της Εταιρείας και των συνδεδεμένων με αυτήν

εταιρειών. Η αναφορά σε μη ενοποιημένα οικονομικά δεδομένα στην ανάλυση που ακολουθεί λαμβάνει χώρα στα συγκεκριμένα εκείνα σημεία που τούτο έχει κριθεί σκόπιμο ή αναγκαίο από το Διοικητικό Συμβούλιο για την καλύτερη κατανόηση του περιεχομένου της παρούσας Εκθέσεως.

Ο Όμιλος «Unisystems Συστήματα Πληροφορικής Α.Ε.Ε.» απαρτίζεται την 31^η Δεκεμβρίου 2018 από τις ακόλουθες εταιρείες:

Εταιρείες που ενοποιήθηκαν	Ποσοστό συμμετοχής	Είδος συμμετοχής	Μέθοδος ενοποίησης
Unisystems Συστήματα Πληροφορικής Α.Ε.Ε.	Μητρική	Μητρική	Ολική
Unisystems Cyprus Ltd (ex-Info Quest Cyprus Ltd)	100,00%	Άμεση	Ολική
Unisystems Information Technology Systems SRL (Romania)	100,00%	Έμμεση	Ολική
Unisystems Netherlands B.V.	100,00%	Άμεση	Ολική
Unisystems Turkish Information Technologies Inc	100,00%	Έμμεση	Ολική
Unisystems Luxembourg S.a.r.l.	100,00%	Άμεση	Ολική
ParkMobile Hellas A.E.	40,00%	Άμεση	Καθαρή Θέση

Περιγραφή αντικειμένου εργασιών

Ο Όμιλος δραστηριοποιείται στο χώρο της πληροφορικής και της τεχνολογίας με την κάθε εταιρεία του να έχει ένα διακριτό ρόλο στο πλαίσιο της λειτουργίας του:

Η μητρική **Unisystems A.E.** («Εταιρεία» ή «Unisystems») ασχολείται κυρίως με την παροχή ολοκληρωμένων μηχανογραφικών λύσεων (Systems Integration) και την υλοποίηση έργων

μεγάλης κλίμακας (Large Scale Projects) σε συγκεκριμένους τομείς της αγοράς (Market Segments). Οι λύσεις περιλαμβάνουν την ανάπτυξη ή μετατροπή επιχειρησιακών εφαρμογών, την παροχή εξειδικευμένων υπηρεσιών πληροφορικής και τεχνολογίας, την παροχή ευρέως φάσματος υπηρεσιών, όπως εγκατάσταση και υποστήριξη των υποδομών μηχανογραφικού εξοπλισμού και λογισμικού, την εγκατάσταση και υποστήριξη δικτύων μεταφοράς δεδομένων και φωνής, την ανάπτυξη καθετοποιημένου λογισμικού για τον Τραπεζικό, Δημόσιο και Τηλεπικοινωνιακό τομέα, την πλήρη τεχνική υποστήριξη μηχανογραφικού εξοπλισμού και λογισμικού σε πανελλαδική κάλυψη επί 24 ώρες το εικοσιτετράωρο, την εκπαίδευση και τις συμβουλευτικές υπηρεσίες, την παροχή υπηρεσιών (outsourcing). Επίσης, η Εταιρεία παρέχει μέσα από το ιδιόκτητο Κέντρο αποθήκευσης Δεδομένων (Data Center) πρωτοποριακές υπηρεσίες στους πελάτες της.

Η Εταιρεία είναι βασικός συνεργάτης στην Ελλάδα διαφόρων μεγάλων οίκων του εξωτερικού όπως η UNISYS, DELLEMC, ORACLE, CISCO, MICROSOFT, HP, CITRIX, REDHAT, GENESYS κλπ., κάτι που προσδίδει σημαντικό πλεονέκτημα στις προσφερόμενες λύσεις της.

Ανάπτυξη υφισταμένων δραστηριοτήτων

i) Δίκτυο πωλήσεων και διανομής

Οι πωλήσεις της Unisystems υποστηρίζονται από ανεξάρτητες οργανωτικές/επιχειρησιακές μονάδες (Business Units BU), που απευθύνονται στο Χρηματοοικονομικό, Δημόσιο, Ιδιωτικό και Τηλεπικοινωνιακό τομέα, οι οποίες στελεχώνονται από εξειδικευμένο προσωπικό που γνωρίζει σε βάθος τις προσφερόμενες τεχνολογικές λύσεις και τις ειδικές επιχειρησιακές ανάγκες κάθε κάθετης αγοράς. Υπάρχει επίσης ανεξάρτητη επιχειρησιακή μονάδα για τις αγορές του εξωτερικού που δραστηριοποιείται η εταιρεία.

Η Unisystems το 2018 σημείωσε αύξηση πωλήσεων κατά περίπου 7,4% και έκανε συνολικά έσοδα 90Μ€ το 2018 από 84Μ€ το 2017. Στο πελατολόγιο της Εταιρείας περιλαμβάνονται πολλές από τις μεγαλύτερες και δυναμικότερες εταιρείες και οργανισμοί, όπως ο όμιλος Alpha Bank στην Ελλάδα και το εξωτερικό, ο όμιλος EFG Eurobank Ergasias, η Τράπεζα της Ελλάδος, ο όμιλος Ελληνικά Χρηματιστήρια, η Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος, η Τράπεζα Πειραιώς, ο Όμιλος Cosmote, η Vodafone,

---

η WIND, το Υπουργείο Οικονομικών, το Υπουργείο Εσωτερικών, το Υπουργείο Παιδείας, το ΙΚΑ, ο ΕΟΠΥΥ, το Υπουργείο Δικαιοσύνης, το Ανώτατο Συμβούλιο Επιλογής Προσωπικού, το Συμβούλιο της Επικρατείας, η Κτηματολόγιο ΑΕ, η First Data Hellas, ο όμιλος ΡΟΚΑΣ, η ICAP, ο Όμιλος Αγγελικούση, Εθνική Βιβλιοθήκη κ.ά..

Από πλευράς λειτουργικής κερδοφορίας η εταιρεία σημείωσε πτώση κερδών λόγω προβλημάτων σε συγκεκριμένα έργα σε Ελλάδα και εξωτερικό. Τα προβλήματα αυτά αντιμετωπίστηκαν μέσα στο 2018 και δεν θα επηρεάσουν την εταιρεία στο μέλλον.

Οι πωλήσεις προωθούνται, για το σύνολο της περιοχής δραστηριοποίησης της Εταιρείας και του Ομίλου, κυρίως από τα κεντρικά γραφεία της Εταιρείας. Η κύρια δραστηριότητα της Εταιρείας, που είναι η προμήθεια Ολοκληρωμένων Συστημάτων (System Integration) και το γεγονός ότι απευθύνεται κυρίως σε μεγάλους πελάτες, έχει ως συνέπεια να μην απαιτείται η δημιουργία δικτύου διανομής.

Η **Unisystems**, μέσω του υποκαταστήματός της στο Βέλγιο, εκτελεί σημαντικά έργα πληροφορικής για διάφορους Φορείς και Οργανισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης συνεργαζόμενη με κορυφαίες ευρωπαϊκές εταιρείες. Μέσα στο 2018 η εταιρεία μετέτρεψε το υποκατάστημα στο Λουξεμβούργο σε θυγατρική εταιρεία με σκοπό να εξυπηρετήσει καλύτερα την πελατειακή της βάση. Επίσης ίδρυσε υποκατάστημα, της θυγατρικής της του Λουξεμβούργου, στην Ιταλία για την υποστήριξη νέων έργων στην περιοχή της Β. Ιταλίας.

Η Unisystems διατηρεί θυγατρική εταιρεία στην Ρουμανία για να εξυπηρετεί με ολοκληρωμένες λύσεις θυγατρικές Ελληνικών εταιρειών, ξένες πολυεθνικές καθώς και μεγάλες τοπικές εταιρείες. Η αγορά της Ρουμανίας εμφανίζει σημαντική ανάπτυξη τα τελευταία χρόνια.

ii) Ανάπτυξη υφισταμένων δραστηριοτήτων

Μέσα στο 2018 η Εταιρεία συνέχισε τις επενδύσεις με σκοπό την διεύρυνση των υπηρεσιών DATA CENTER και CLOUD COMPUTING. Ήδη έχει δημιουργήσει και προωθεί πρωτοποριακές υπηρεσίες CLOUD COMPUTING (IaaS, PaaS και AaaS) υπό το διακριτικό UNI | CLOUD.

Μέσα στο 2018 η εταιρεία δημιούργησε νέα οργανωτική δομή για την καινοτομία και την επιχειρηματική ανάπτυξη (Business Development). Σκοπός της νέας αυτής δομής είναι η διαμόρφωση στρατηγικής, τεχνογνωσίας και λύσεων σε νέες περιοχές όπως το Blockchain, Big Data Analytics, Internet of Things, User Experience κλπ. Επίσης δόθηκε ειδική έμφαση στην σύνδεση της εταιρείας με Πανεπιστήμια, Ερευνητικά Κέντρα και Ινστιτούτα για την ανάπτυξη καινοτόμων λύσεων και ερευνητικών προτάσεων για χρηματοδότηση.

iii) Διεθνής δραστηριότητα

Η βασική διεθνής δραστηριότητα της εταιρείας είναι οι αγορές της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ειδικότερα μεγάλα έργα πληροφορικής των διαφόρων Γενικών Διευθύνσεων (DG-Directorates General) και των Ευρωπαϊκών Ινστιτούτων (European Institutes) που βρίσκονται εγκατεστημένα στα 28 κράτη μέλη της Ένωσης.

Οι συνολικές πωλήσεις από την αγορά αυτή για το 2018 ανήλθαν σε € 32,3 εκ. και σημείωσαν αύξηση 10% από € 29,1 εκ. το 2017. Την ίδια περίοδο η εταιρεία είχε πολύ καλές επιδόσεις σε συμβασιοποιήσεις νέων έργων. Ενδεικτικά αναφέρουμε συμβάσεις με European Chemical Agency (ECHA), European Centre for Disease Prevention and Control (ECDC), European Insurance and Occupational Pensions Authority (EIOPA), European Institute of Innovation and Technology (EIT), DG-DIGIT, European Banking Authority (EBA), European Agency for Railways (ERA) κλπ. Το σύνολο των ανεκτέλεστων συμβάσεων για της αγορά της ΕΕ στο τέλος του 2018 ανήλθε σε περίπου € 200 εκ..

Οι υπόλοιπες αγορές που δραστηριοποιείται η εταιρεία είναι αυτές της ΝΑ Ευρώπης και ειδικότερα στις χώρες Ρουμανία, Κύπρος, Αλβανία, Σερβία, FYROM και Μάλτα. Τα ενοποιημένα έσοδα από τις αγορές αυτές για το 2018 ανήλθαν σε € 4,3 εκ. και σημείωσαν αύξηση της τάξης του 10% σε σχέση με το 2017 € 3,9 εκ.. Ιδιαίτερα καλή ήταν η απόδοση της θυγατρικής στη Ρουμανία που είχε έσοδα το 2018 € 2 εκ. και δείχνει σημάδια δυναμικής ανάπτυξης. Σημαντικοί πελάτες στην Ρουμανία είναι η ORANGE, η ENEL, η TELEKOM ROMANIA, η RAIFFEISEN.

Τα συνολικά έσοδα από τις αγορές του εξωτερικού για το 2018 ανήλθαν σε 36,6 εκ. και παρουσίασαν αύξηση 11% σε σχέση με το 2017 (€33). Για το 2018 τα έσοδα από διεθνείς δραστηριότητες είναι πλέον το 41% του συνόλου των εσόδων και το 46% των εσόδων από υπηρεσίες της εταιρείας.

Επιδιώξεις και στρατηγικές

Βασική επιδίωξη της Εταιρείας τα τελευταία χρόνια είναι να καταστεί βασικός πάροχος λύσεων πληροφορικής, εκτός από τον τραπεζικό, στον τομέα τηλεπικοινωνιών, στο Δημόσιο και σε κάθε άλλη αγορά, προσφέροντας αξιόπιστες λύσεις υποδομών και εφαρμογών, είτε μέσω συνεργασιών, είτε μέσω ανάπτυξης νέων προϊόντων, αξιοποιώντας την τεχνογνωσία και την εμπειρία των στελεχών της.

Επιδίωξη, επίσης, της Εταιρείας είναι και η επέκταση της δραστηριότητάς της στο εξωτερικό με δύο βασικούς άξονες:

- Την αγορά πληροφορικής των κεντρικών υπηρεσιών, Φορέων και Οργανισμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που εξελίσσονται στους μεγαλύτερους καταναλωτές και προϊόντων και υπηρεσιών πληροφορικής της Ευρώπης.
- Την αγορά της ΝΑ Ευρώπης, όπου δραστηριοποιούνται οι βασικότεροι Έλληνες πελάτες της Εταιρείας, αλλά και αναμένεται μεσοπρόθεσμα ότι θα υπάρχει οικονομική ανάπτυξη με ρυθμούς υψηλότερους της υπόλοιπης Ευρώπης.

Η εταιρεία δίνει ιδιαίτερη έμφαση στο να διατηρήσει την ηγετική της θέση στην εγχώρια αγορά πληροφορικής με κύριους Τομείς τον κλάδο των Χρηματοπιστωτικών Ιδρυμάτων και Τηλεπικοινωνιακών φορέων. Συμμετέχει επιλεκτικά σε συγκεκριμένα έργα Δημοσίου ανάλογα με την τεχνογνωσία που διαθέτει ή την στρατηγική του έργου. Τέλος βλέπει περιθώρια ανάπτυξης στην υπόλοιπο ιδιωτικό τομέα επικεντρώνοντας την προσπάθειά της σε μεγάλους Ομίλους ή συγκεκριμένες ιδιαίτερες αγορές.

Επιδόσεις και χρηματοοικονομική θέση

Η εξέλιξη ορισμένων βασικών μεγεθών του Ομίλου, τα οποία προσδιορίζονται κατά κύριο λόγο από τα μεγέθη της Εταιρείας, στη χρήση 2018 έναντι της προηγούμενης χρήσης, έχει ως εξής:

Πωλήσεις: Οι συνολικές πωλήσεις του Ομίλου ανήλθαν τη χρήση 2018 σε € 90.205 χιλ. έναντι € 84.000 χιλ. της προηγούμενης χρήσης.

Κέρδη/ζημίες χρήσεως μετά φόρων: Οι μετά φόρων ζημίες χρήσεως 2018 ανήλθαν σε € 153 χιλ. έναντι € ζημιών € 839 χιλ. της προηγούμενης χρήσης.

EBITDA: Τα κέρδη προ φόρων, χρηματοοικονομικών αποτελεσμάτων, αποσβέσεων χρήσεως και επενδυτικών αποτελεσμάτων το 2018 ανήλθαν σε €2.659 χιλ. έναντι € 2.841 χιλ. της προηγούμενης χρήσης.

Η πορεία και αποτελεσματικότητα της Εταιρείας για το 2018 θεωρούμε ότι ήταν ικανοποιητική, ιδιαίτερα δε, αν ληφθεί υπόψη ότι το αποτέλεσμα επιτεύχθηκε μέσα σε ένα ιδιαίτερα δυσμενές εξωτερικό περιβάλλον με μεγάλο ανταγωνισμό, περιορισμό των επενδύσεων των επιχειρήσεων του ιδιωτικού τομέα και καθυστερήσεις στην υλοποίηση των έργων του Δημοσίου και του ΕΣΠΑ (2014-2020).

Κατόπιν των προαναφερθέντων, θεωρούμε ότι με την παράθεση ορισμένων χρηματοοικονομικών δεικτών απεικονίζεται καλύτερα η εξέλιξη των επιδόσεων και της χρηματοοικονομικής θέσης του Ομίλου κατά τη χρήση 2018.

ΟΜΙΛΟΣ

Αριθμοδείκτες αποδοτικότητας	31.12.2018	31.12.2017	Περιγραφή
Αποτελέσματα προ Φόρων / Πωλήσεις	0,60%	0,55%	Ο αριθμοδείκτης αυτός απεικονίζει την συνολική απόδοση του Ομίλου σε σύγκριση με τις πωλήσεις
Αποτελέσματα προ Φόρων / Μέσο όρο Ιδίων Κεφαλαίων	1,89%	1,39%	Ο αριθμοδείκτης αυτός απεικονίζει την αποδοτικότητα των ιδίων κεφαλαίων του Ομίλου
Μικτά αποτελέσματα εκμετάλλευσης/ Πωλήσεις αποθεμάτων και υπηρεσιών	12,18%	15,98%	Ο αριθμοδείκτης αυτός απεικονίζει το ποσοστιαίο μέγεθος του μικτού κέρδους επί των πωλήσεων του Ομίλου
Μικτά αποτελέσματα εκμετάλλευσης/ Κόστος πωλήσεων	13,87%	19,01%	Ο αριθμοδείκτης αυτός απεικονίζει το ποσοστιαίο μέγεθος του μικτού κέρδους επί του κόστους πωλήσεων του Ομίλου

Αριθμοδείκτες κυκλοφοριακής ταχύτητας	31.12.2018	31.12.2017	Περιγραφή
Κυκλοφοριακή ταχύτητα αποθεμάτων	7,73	5,18	Πόσες φορές κυκλοφορούν τα αποθέματα μέσα στην περίοδο
Κυκλοφοριακή ταχύτητα απαιτήσεων (πελατών)	2,42	1,66	Πόσες φορές δημιουργούνται και εισπράττονται οι απαιτήσεις έναντι των πελατών
Κυκλοφοριακή ταχύτητα υποχρεώσεων (προμηθευτών)	3,06	1,88	Πόσες φορές κατά μέσο όρο πληρώνονται οι προμηθευτές

Αριθμοδείκτες ρευστότητας	31.12.2018	31.12.2017	Περιγραφή
Κυκλοφορούν Ενεργητικό / Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις	227,34%	142,14%	Ο δείκτης αυτός δείχνει τη δυνατότητα του Ομίλου να καλύψει τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις του με στοιχεία του κυκλοφορούντος ενεργητικού.
Κεφάλαιο κίνησης / Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	127,34%	42,14%	Ο αριθμοδείκτης αυτός δείχνει το ποσοστό των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων που καλύπτονται από το κεφάλαιο κίνησης

Αριθμοδείκτες οικονομικής διαρθρώσεως	31.12.2018	31.12.2017	Περιγραφή
Κυκλοφορούν Ενεργητικό / Σύνολο Ενεργητικού	72,17%	73,20%	Ο δείκτης αυτός δείχνει την αναλογία κεφαλαίων που έχει διατεθεί σε κυκλοφορούν ενεργητικό
Μη κυκλοφορούν Ενεργητικό / Σύνολο Ενεργητικού	27,83%	26,80%	Ο δείκτης αυτός δείχνει την αναλογία κεφαλαίων που έχει διατεθεί σε μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία
Ίδια Κεφάλαια / Σύνολο Υποχρεώσεων	72,42%	59,31%	Ο δείκτης αυτός δείχνει την οικονομική αυτάρκεια του Ομίλου
Σύνολο Υποχρεώσεων / Σύνολο Παθητικού	58,00%	62,77%	Ο δείκτης αυτός δείχνει την δανειακή εξάρτηση του Ομίλου

ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Αριθμοδείκτες αποδοτικότητας	31.12.2018	31.12.2017	Περιγραφή
Αποτελέσματα προ Φόρων / Πωλήσεις	0,55%	0,23%	Ο αριθμοδείκτης αυτός απεικονίζει την συνολική απόδοση της Εταιρείας σε σύγκριση με τις πωλήσεις
Αποτελέσματα προ Φόρων / Μέσο όρο Ιδίων Κεφαλαίων	1,83%	0,58%	Ο αριθμοδείκτης αυτός απεικονίζει την αποδοτικότητα των ιδίων κεφαλαίων της Εταιρείας
Μικτά αποτελέσματα εκμετάλλευσης/ Πωλήσεις αποθεμάτων και υπηρεσιών	12,11%	15,84%	Ο αριθμοδείκτης αυτός απεικονίζει το ποσοστιαίο μέγεθος του μικτού κέρδους επί των πωλήσεων της Εταιρείας
Μικτά αποτελέσματα εκμετάλλευσης/ Κόστος πωλήσεων	13,78%	18,81%	Ο αριθμοδείκτης αυτός απεικονίζει το ποσοστιαίο μέγεθος του μικτού κέρδους επί του κόστους πωλήσεων της Εταιρείας
Αριθμοδείκτες κυκλοφοριακής ταχύτητας	31.12.2018	31.12.2017	Περιγραφή
Κυκλοφοριακή ταχύτητα αποθεμάτων	10,59	4,59	Πόσες φορές κυκλοφορούν τα αποθέματα μέσα στην περίοδο
Κυκλοφοριακή ταχύτητα απαιτήσεων (πελατών)	3,64	1,66	Πόσες φορές δημιουργούνται και εισπράττονται οι απαιτήσεις έναντι των πελατών
Κυκλοφοριακή ταχύτητα υποχρεώσεων (προμηθευτών)	3,08	1,88	Πόσες φορές κατά μέσο όρο πληρώνονται οι προμηθευτές

Αριθμοδείκτες ρευστότητας	31.12.2018	31.12.2017	Περιγραφή
Κυκλοφορούν Ενεργητικό / Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις	103,79%	141,43%	Ο δείκτης αυτός δείχνει τη δυνατότητα του Ομίλου να καλύψει τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις του με στοιχεία του κυκλοφορούντος ενεργητικού.
Κεφάλαιο κίνησης / Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	3,79%	41,43%	Ο αριθμοδείκτης αυτός δείχνει το ποσοστό των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων που καλύπτονται από το κεφάλαιο κίνησης
Αριθμοδείκτες οικονομικής διαρθρώσεως	31.12.2018	31.12.2017	Περιγραφή
Κυκλοφορούν Ενεργητικό/ Σύνολο Ενεργητικού	68,00%	72,48%	Ο δείκτης αυτός δείχνει την αναλογία κεφαλαίων που έχει διατεθεί σε κυκλοφορούν ενεργητικό
Μη κυκλοφορούν Ενεργητικό / Σύνολο Ενεργητικού	32,00%	27,52%	Ο δείκτης αυτός δείχνει την αναλογία κεφαλαίων που έχει διατεθεί σε μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία
Ίδια Κεφάλαια / Σύνολο Υποχρεώσεων	52,91%	59,48%	Ο δείκτης αυτός δείχνει την οικονομική αυτόνομη κατάσταση της Εταιρείας
Σύνολο Υποχρεώσεων / Σύνολο Παθητικού	65,40%	62,71%	Ο δείκτης αυτός δείχνει την δανειακή εξάρτηση της Εταιρείας

Προοπτικές για την επόμενη χρήση

Είναι προφανές ότι οι δύσκολες μακροοικονομικές συνθήκες που διαμορφώνονται στην Ελλάδα έχουν επηρεάσει σημαντικά το σύνολο της οικονομικής δραστηριότητας. Το τρέχον διαμορφούμενο οικονομικό πλαίσιο δυσκολεύει σημαντικά τη διενέργεια προβλέψεων για τα αναμενόμενα οικονομικά μεγέθη στους τομείς όπου δραστηριοποιείται η Εταιρεία και ο Όμιλος κατά το 2019 .

Η διοίκηση του Ομίλου λαμβάνοντας υπόψη τις διαμορφούμενες δυσκολίες εξακολουθεί και στο 2019 να εκτελεί τα επιχειρηματικά της σχέδια με κύριο γνώμονα και προτεραιότητα την παραγωγή θετικών ταμειακών ροών, τον περιορισμό της δανειακής έκθεσης, τον περιορισμό του πιστωτικού κινδύνου από πωλήσεις επί πιστώσει και την ενδυνάμωση της κερδοφορίας.

Η συστηματική επικέντρωση στις αγορές του εξωτερικού, και στην εγχώρια αγορά στον Χρηματοοικονομικό και Τηλεπικοινωνιακό Τομέα, θα συνεχισθεί και θα εντατικοποιηθεί και μέσα στο

2019. Η υπόλοιπη εγχώρια αγορά του ιδιωτικού τομέα θεωρούμε ότι αποτελεί στόχο για την εταιρεία γιατί υπάρχει σημαντική υστέρηση τα τελευταία χρόνια σε επενδύσεις πληροφορικής, που θα πρέπει όμως να γίνουν για να μπορούν να παραμείνουν ανταγωνιστικές.

Επιπλέον, η Unisystems αποτελεί φορέα υλοποίησης δύο επενδυτικών σχεδίων με επιχορήγηση από το Ν. 3299/2004, τα οποία ξεκίνησαν εντός της χρήσεως 2008 και αναμένεται να συμβάλουν στην ενίσχυση των οικονομικών μεγεθών του Ομίλου και της Εταιρείας. Και για τα δύο σχέδια έχει διενεργηθεί ο έλεγχος Α' φάσης για το 50% της επένδυσης – βάσει των δύο επενδυτικών σχεδίων - και αναμένονταν εκταμίευση και είσπραξη από την Εταιρεία ποσού περίπου € 430 χιλ., σύμφωνα με το Ν.4399/2016. Συγκεκριμένα:

- i. Επενδυτικό σχέδιο ανάπτυξης εφαρμογών λογισμικού με κεντρικό θέμα «Συμμόρφωση προς το Κανονιστικό Πλαίσιο», προϋπολογισμού € **5.089.005**, στο οποίο θα λάβει επιχορήγηση 30% επί του προϋπολογισμού με βάση την υπ' αρ. πρωτ. 33165/ΥΠΕ/4/00532/Ν.3299/04 απόφαση υπαγωγής στις διατάξεις του Ν. 3299/2004 και την τροποποιητική απόφαση 33595/ΥΠΕ/4/00532/Ε/Ν.3299/2004.
- ii. Επενδυτικό σχέδιο ανάπτυξης εφαρμογών λογισμικού ERP με προσανατολισμό τον Δημόσιο Τομέα, πληροφοριακού συστήματος Διαχείρισης Ανθρωπίνων Πόρων και πλατφόρμας ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, προϋπολογισμού € **4.988.349** στο οποίο θα λάβει επιχορήγηση 30% επί του προϋπολογισμού με βάση την υπ' αρ. πρωτ. 17075/ΥΠΕ/4/00641/Ν.3299/04 απόφαση υπαγωγής του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών της εταιρείας ΝΤΙΣΙΖΙΟΝ – ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ Α.Ε. στις διατάξεις του Ν. 3299/2004, καθώς η τελευταία έχει απορροφηθεί δια συγχωνεύσεως από τη Unisystems με βάση την απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης υπ' αρ. Κ2-18572/31.12.2007.

Λόγω όμως της κρίσης που διέρχεται η χώρα και της καθυστέρησης καταβολής προς την εταιρεία των ποσών επιχορήγησης, αποφασίσθηκε η απόσυρση από το επενδυτικά σχέδια.

Στις 29/10/2018 υποβλήθηκαν «Αιτήματα ανάκλησης της απόφασης των επενδυτικών σχεδίων» τα οποία έλαβαν αρ. πρωτ. 114160 & 114162 της 29ης Οκτωβρίου 2018.

Μακροχρόνιοι Στόχοι – Προοπτικές

Οι προοπτικές του Ομίλου Unisystems κρίνονται θετικές, τόσο γιατί η πληροφορική στην Ελλάδα αναμένεται να παρουσιάσει γενικότερα ανάπτυξη, όσο και γιατί η Εταιρεία συγκεντρώνει χαρακτηριστικά που την κάνουν να ξεχωρίζει από τις λοιπές εταιρείες του κλάδου.

Οι υφιστάμενες και νέες ανάγκες εκσυγχρονισμού της μηχανογράφησης του Ιδιωτικού και Δημοσίου Τομέα, το Κοινοτικό Πλαίσιο Αναφοράς (ΕΣΠΑ 2014-2020), οι απαιτήσεις του μνημονίου, η ενιαία αγορά και το κοινό νόμισμα δημιουργούν νέες συνθήκες ανταγωνισμού για τις ελληνικές επιχειρήσεις αυξάνοντας τις ανάγκες τους για εκσυγχρονισμό των πληροφοριακών τους συστημάτων, δημιουργούν επίσης ένα πλαίσιο ανάπτυξης του ευρύτερου κλάδου της πληροφορικής, όπου θα επωφεληθούν εκείνες οι εταιρείες που θα διαθέτουν την απαραίτητη τεχνογνωσία, εμπειρία και ευελιξία προκειμένου να ανταποκριθούν στις νέες συνθήκες της αγοράς.

Επίσης σημειώνουμε, ότι οι ανεκτέλεστες συμβασιολογημένες συμβάσεις της εταιρείας μέχρι και το 2022 φτάνουν στο ποσό των € 250 εκ..

Στο πλαίσιο αυτό, τα κυριότερα ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα του Ομίλου είναι τα εξής:

- Η ύπαρξη τεχνογνωσίας και η συνεχής παρακολούθηση και υιοθέτηση νέων τεχνολογιών που έχουν εφαρμογή στον τομέα της πληροφορικής περιλαμβάνοντας και παράλληλους κλάδους όπως οι τηλεπικοινωνίες κτλ. Η ραγδαία εξέλιξη της τεχνολογίας στον τομέα πληροφορικής οδηγεί τους περισσότερους χρήστες, ακόμα και αυτούς που έχουν στη διάθεσή τους εξελιγμένες μηχανογραφικές υπηρεσίες, σε αδυναμία να συντηρήσουν την απαραίτητη τεχνογνωσία. Η αγορά πληροφορικής απαιτεί όλο και περισσότερες υπηρεσίες από εταιρίες που είναι σε θέση να παρέχουν συγκεντρωμένη αυτή την τεχνογνωσία.
- Η δυνατότητα παροχής ολοκληρωμένων λύσεων, συνδυάζοντας την παροχή όλων των συναφών υπηρεσιών με τον καταλληλότερο κατά περίπτωση εξοπλισμό και λογισμικό που δεν περιορίζεται μόνο σε προϊόντα ενός κατασκευαστή αλλά περιλαμβάνει επίσης τους περισσότερους γνωστούς προμηθευτές του χώρου της πληροφορικής με τους οποίους υπάρχουν συμφωνίες συνεργασίας άμεσες ή έμμεσες.

Έρευνα και ανάπτυξη

Ο Όμιλος, ως πρωτοπόρος στην αγορά του κλάδου Πληροφορικής, έχει υιοθετήσει πλήρως τη φιλοσοφία της σύγκλισης των τεχνολογιών, πληροφορικής και επικοινωνιών επενδύοντας σε έρευνα και ανάπτυξη αλλά και την καινοτομία. Έχοντας φροντίσει να προετοιμαστεί εγκαίρως κατά τα προηγούμενα χρόνια, τόσο ενισχύοντας τον τομέα της Πληροφορικής για την ανάπτυξη επιχειρηματικών λύσεων και εφαρμογών, όσο και υιοθετώντας στρατηγικές τοποθετήσεις στον τομέα των Τηλεπικοινωνιών, είναι σε θέση σήμερα να καλύψει τις περισσότερες σχετικές ανάγκες επιχειρήσεων και ιδιωτών.

Το 2018 ο Όμιλος υλοποιεί το 5-ετές αναπτυξιακό πλάνο με έμφαση σε νέες λύσεις και προϊόντα, στην καινοτομία και στην προσέλκυση νέων ταλέντων στην εταιρεία. Ο ψηφιακός μετασχηματισμός αποτελεί συστατικό στοιχείο της στρατηγικής της εταιρείας τόσο για τις εσωτερικές της δομές και διαδικασίες όσο και για τις προτεινόμενες λύσεις προς τους πελάτες της.

Σημαντική επικέντρωση για το 2019, αποτελεί η συνέχιση της βελτίωσης, αυτοματοποίηση και ομογενοποίηση όλου του κύκλου ανάπτυξης λογισμικού (Application Life Cycle Management) με σκοπό την αναβάθμιση της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας ιδιαίτερα για τα μεγάλα έργα πληροφορικής του εξωτερικού. Προς το σκοπό αυτό πραγματοποιήθηκε μέσα στο 2018 σημαντική αναδιοργάνωση της Τεχνικής δ/σης λογισμικού και έχουν δρομολογηθεί συγκεκριμένες δράσεις βελτίωσης και επενδύσεων σε ανθρώπους, συστήματα και διαδικασίες.

Εργασιακά Θέματα

Έχουν εκπληρωθεί όλες οι υποχρεώσεις, τυπικές και ουσιαστικές που υπαγορεύονται από την Ελληνική Νομοθεσία, όσον αφορά θέματα εργατικά. Η Εταιρεία δεν αντιμετωπίζει εργασιακά θέματα. Οι εργασιακές σχέσεις είναι ιδιαίτερα καλές. Μέρος της στρατηγικής της εταιρείας και της κουλτούρας της είναι να φροντίζει για την ανάπτυξη των εργαζομένων της και να προσελκύει ικανούς ανθρώπους.

Επιπλέον η εξασφάλιση ίσων ευκαιριών για κάθε εργαζόμενο ή υποψήφιο έχει καταστεί βασική προτεραιότητα. Η εταιρεία έχει καθιερώσει πολιτικές σχετικά με την πρόσληψη, την κατάρτιση, τη

διαχείριση ταλέντων, την αμοιβή και τις πολιτικές παροχών, δημιουργώντας ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο διαχείρισης πόρων που προάγει τη διαφάνεια. Η εκπαίδευση και η ανάπτυξη των εργαζομένων αποτελεί βασική προτεραιότητα για την εταιρεία.

Βάσει της πολιτικής για τα ανθρώπινα δικαιώματα που έχει θεσπίσει, η εταιρεία διασφαλίζει την ισότητα των φύλων και τις ίσες ευκαιρίες για όλους.

Στην εταιρεία, η υγεία και η ασφάλεια των εργαζομένων αποτελεί ύψιστη προτεραιότητα. Οι εργαζόμενοι είναι πιο ικανοποιημένοι και εκτελούν με τον καλύτερο δυνατό τρόπο την εργασία τους, όταν εργάζονται σε ένα αξιοπρεπές, φιλικό και ευχάριστο περιβάλλον, στο οποίο μπορούν να αναπτύξουν τη δημιουργικότητά τους. Αυτή είναι και η πεποίθηση της Διοίκησης της εταιρείας.

Τέλος η εταιρεία παροτρύνει συστηματικά τους εργαζόμενους να διατηρούν ισορροπία μεταξύ επαγγελματικής και προσωπικής ζωής και οργανώνει διάφορες ενέργειες για το σκοπό αυτό, οι οποίες περιλαμβάνουν κίνητρα για αθλήματα, όπως η ομάδα μπάσκετ.

Περιβαλλοντικά Θέματα

Έχουν εκπληρωθεί όλες οι υποχρεώσεις, τυπικές και ουσιαστικές που υπαγορεύονται από την Ελληνική Νομοθεσία, όσον αφορά θέματα Περιβαλλοντικά.

Όλες οι επιχειρηματικές πρακτικές που ακολουθεί η εταιρεία λαμβάνουν υπόψη την εξοικονόμηση ενέργειας και υλικών. Την ίδια στιγμή, εξασφαλίζει ότι η εμπορική λειτουργία της εταιρείας επηρεάζει στο ελάχιστο δυνατό το φυσικό περιβάλλον και ότι συμμορφώνεται με την ελληνική περιβαλλοντική νομοθεσία.

Η εταιρεία εφαρμόζει συστηματικά δράσεις για την αναβάθμιση και τη βελτίωση της υποδομής των κτιρίων, όπως η σταδιακή αντικατάσταση των λαμπτήρων με λαμπτήρες LED, και η εγκατάσταση αυτόματου συστήματος φωτισμού σε κοινόχρηστους χώρους.

Υποκαταστήματα

Η Εταιρεία διατηρεί ένα υποκατάστημα το οποίο είναι εγκατεστημένο στο Βέλγιο, ενώ τον Αύγουστο του 2016 το υποκατάστημα αυτό δημιούργησε γραφείο αντιπροσώπευσης (representation office) στο Λουξεμβούργο. Τα ως άνω υποκατάστημα και γραφείο αντιπροσώπευσης υποστηρίζουν τη δραστηριότητα της Εταιρείας ιδίως στις χώρες αυτές. Η ανάληψη έργων από Φορείς και Οργανισμούς

της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η οποία αυξάνεται κάθε χρόνο, κατέστησε αναγκαία την δημιουργία θυγατρικής στο Λουξεμβούργο η οποία έλαβε χώρα την 8^η/6/2018 και στη συνέχεια για τις ανάγκες των έργων που εκτελούνται στην Ιταλία δημιουργήθηκε υποκατάστημα της Unisystems Luxembourg στην Ιταλία στις 10/08/2018. Στη διάρκεια του 2019 θα εκκαθαριστεί το ανωτέρω αναφερθέν representation office στο Λουξεμβούργο.

Κυριότεροι κίνδυνοι και αβεβαιότητες

Παράγοντες χρηματοοικονομικού κινδύνου

Ο Όμιλος εκτίθεται σε χρηματοοικονομικούς κινδύνους, όπως κινδύνους αγοράς (μεταβολές σε συναλλαγματικές ισοτιμίες, επιτόκια, τιμές αγοράς), πιστωτικό κίνδυνο και κίνδυνο ρευστότητας. Το γενικό πρόγραμμα διαχείρισης κινδύνων του Ομίλου εστιάζεται στη μη προβλεψιμότητα των χρηματοπιστωτικών αγορών και επιδιώκει να ελαχιστοποιήσει την ενδεχόμενη αρνητική τους επίδραση στη χρηματοοικονομική απόδοση του Ομίλου. Ο Όμιλος χρησιμοποιεί παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα με σκοπό την αντιστάθμιση της έκθεσής του σε συγκεκριμένους κινδύνους.

Η διαχείριση κινδύνων διεκπεραιώνεται από την κεντρική οικονομική υπηρεσία του Ομίλου, η οποία λειτουργεί με συγκεκριμένους κανόνες που έχουν εγκριθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας. Το Διοικητικό Συμβούλιο παρέχει οδηγίες και κατευθύνσεις για τη γενική διαχείριση του κινδύνου, καθώς και ειδικές οδηγίες για τη διαχείριση συγκεκριμένων κινδύνων, όπως ο συναλλαγματικός κίνδυνος, ο κίνδυνος επιτοκίου και ο πιστωτικός κίνδυνος.

(α) Κίνδυνος αγοράς

(i) Συναλλαγματικός κίνδυνος

Ο Όμιλος δραστηριοποιείται στην Ευρώπη και συνεπώς το μεγαλύτερο μέρος των συναλλαγών του Ομίλου διεξάγεται σε Ευρώ. Μέρος όμως των αγορών εμπορευμάτων του Ομίλου γίνεται και σε άλλα νομίσματα με κυριότερο το Δολάριο Αμερικής. Η γρήγορη πληρωμή των προμηθευτών αυτών μειώνει σημαντικά το συναλλαγματικό κίνδυνο. Ο Όμιλος, προκειμένου να αντισταθμίσει το συναλλαγματικό

κίνδυνο, προαγοράζει συνάλλαγμα και συνάπτει συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης συναλλάγματος με εξωτερικούς αντισυμβαλλόμενους. Αναλυτικότερα η έκθεση του Ομίλου και της Εταιρείας σε συναλλαγματικό κίνδυνο την 31.12.2018 και την 31.12.2017 έχει ως εξής:

Ο ΟΜΙΛΟΣ				
31.12.2018				
	US \$	CHF	Romanian RON	Σύνολο
Απαιτήσεις σε ξένο νόμισμα	17	-	867	884
Υποχρεώσεις σε ξένο νόμισμα	107	-	250	357
Σύνολο	124	-	1.117	1.241
31.12.2017				
	US \$	Turkish Lira	Romanian RON	Σύνολο
Απαιτήσεις σε ξένο νόμισμα	92	-	1.114	1.206
Υποχρεώσεις σε ξένο νόμισμα	176	-	363	539
Σύνολο	268	-	1.477	1.745
Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ				
31.12.2018				
	US \$	CHF		Σύνολο
Απαιτήσεις σε ξένο νόμισμα	17	327		344
Υποχρεώσεις σε ξένο νόμισμα	107	-		107
Σύνολο	124	327		451
31.12.2017				
	US \$			Σύνολο
Απαιτήσεις σε ξένο νόμισμα	92			92
Υποχρεώσεις σε ξένο νόμισμα	134			134
Σύνολο	226			226

Τα ταμειακά διαθέσιμα της Εταιρείας σε ξένο νόμισμα, κατά την 31^η Δεκεμβρίου της κλειόμενης χρήσης 2018, ανέρχονταν σε USD 89 χιλ. τα οποία αποτιμώμενα σε ευρώ είναι 78 χιλ.

(ii) Κίνδυνος τιμών

Ο Όμιλος δεν έχει στην κατοχή του διαπραγματεύσιμα χρεόγραφα και, συνεπώς, δεν εκτίθεται σε κίνδυνο μεταβολής των χρηματιστηριακών τιμών χρεογράφων.

Ο κίνδυνος, που προκύπτει για την Εταιρεία από μεταβολές στις τιμές αγαθών, είναι αμελητέος.

(iii) Κίνδυνος Διακύμανσης επιτοκίων

Ο Όμιλος δεν χρηματοδοτεί τις ανάγκες του σε κεφάλαια κίνησης μέσω τραπεζικού δανεισμού με αποτέλεσμα να μην επιβαρύνει τα αποτελέσματά του με χρεωστικούς τόκους και, ως εκ τούτου, να μην επηρεάζεται σημαντικά από τις μεταβολές των επιτοκίων.

Όσον αφορά στη διατήρηση διαθεσίμων σε ξένο νόμισμα, πολιτική του Ομίλου είναι η διατήρηση του ελάχιστου απαραίτητου ποσού για την κάλυψη των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων στο νόμισμα αυτό. Στην χρήση 2018 δεν συνέτρεξε τέτοιος λόγος.

(β) Πιστωτικός κίνδυνος

Η Εταιρεία παρέχει υπηρεσίες αποκλειστικά σε αναγνωρισμένα και φερέγγυα αντισυμβαλλόμενα μέρη. Είναι πολιτική της Εταιρείας και του Ομίλου γενικότερα όπως όλοι οι πελάτες, στους οποίους παρέχονται υπηρεσίες επί πιστώσει, υποβάλλονται σε διαδικασίες πιστοληπτικού ελέγχου. Κατά την παρακολούθηση του πιστωτικού κινδύνου των πελατών, οι πελάτες ομαδοποιούνται ανάλογα με τον επιχειρηματικό κλάδο, με τα πιστωτικά χαρακτηριστικά τους, τα χαρακτηριστικά ενηλικίωσης των απαιτήσεων τους και τα τυχόν προηγούμενα προβλήματα εισπραξιμότητας που έχουν επιδείξει. Οι υποψήφιοι νέοι πελάτες που χαρακτηρίζονται ως «υψηλού ρίσκου» τοποθετούνται σε ειδική κατάσταση πελατών και μελλοντικές πωλήσεις προεισπράττονται. Ανάλογα με το ιστορικό του κάθε πελάτη και την ιδιότητα του, ο Όμιλος για την εξασφάλιση των απαιτήσεων του ζητά, όπου αυτό είναι δυνατό, εμπράγματα ή άλλες εξασφαλίσεις (π.χ. εγγυητικές επιστολές).

Ο Όμιλος αναγνωρίζει πρόβλεψη απομείωσης που αντιπροσωπεύει την εκτίμησή του για ζημίες σε σχέση με τους πελάτες και τις λοιπές απαιτήσεις. Η πρόβλεψη αυτή αποτελείται κυρίως από ζημίες απομείωσης συγκεκριμένων απαιτήσεων που εκτιμώνται βάσει των δεδομένων συνθηκών ότι θα

πραγματοποιηθούν, αλλά δεν έχουν ακόμα οριστικοποιηθεί. Η πρόβλεψη αυτή εμφανίζεται αφαιρετικά στο κονδύλι του Ισολογισμού «Πελάτες και Λοιπές Απαιτήσεις».

Όσον αφορά στον πιστωτικό κίνδυνο που προκύπτει από τις τοποθετήσεις διαθεσίμων, επισημαίνεται ότι ο Όμιλος συνεργάζεται μόνο με χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς που έχουν υψηλό δείκτη πιστοληπτικής ικανότητας και με τις συστημικές Τράπεζες στην Ελλάδα.

Σχετική ανάλυση της ενηλικίωσης των απαιτήσεων του Ομίλου και της Εταιρείας περιλαμβάνεται στη σημείωση 13.

(γ) Κίνδυνος ρευστότητας

Κάθε εταιρεία του Ομίλου καταρτίζει καταστάσεις χρηματοοικονομικής πληροφόρησης και τις υποβάλλει στη UniSystems σε τριμηνιαία βάση, προκειμένου να συνταχθούν προγράμματα ταμειακών ροών και με τον τρόπο αυτό να υπάρχει αποτελεσματική παρακολούθηση της ρευστότητας σε επίπεδο Ομίλου.

Η διαχείριση της ρευστότητας επιτυγχάνεται μέσω της διατήρησης επαρκών ταμειακών διαθεσίμων, καθώς και πιστωτικών ορίων με τις συνεργαζόμενες τράπεζες. Οι υπάρχουσες διαθέσιμες αχρησιμοποίητες εγκεκριμένες τραπεζικές πιστώσεις προς τον Όμιλο είναι επαρκείς, ώστε να αντιμετωπιστεί οποιαδήποτε πιθανή έλλειψη ταμειακών διαθεσίμων.

Αναλυτικότερα η ανάλυση των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων του Ομίλου και της Εταιρείας με βάση την ωρίμανσή τους έχει ως εξής:

Ο ΟΜΙΛΟΣ					
	<1 έτος	1-2 έτη	3-5 έτη	Πάνω από 5 έτη	Σύνολο
31.12.2018					
Δανεισμός	12	-	-	-	12
Προμηθευτές και άλλες υποχρεώσεις	20.794	10.645	-	-	31.439
	20.806	10.645	-	-	31.451
31.12.2017					
Δανεισμός	-	-	-	-	-
Προμηθευτές και άλλες υποχρεώσεις	40.894	52	-	-	40.946
	40.894	52	-	-	40.946
Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ					
	<1 έτος	1-2 έτη	3-5 έτη	Πάνω από 5 έτη	Σύνολο
31.12.2018					
Δανεισμός	-	-	-	-	-
Προμηθευτές και άλλες υποχρεώσεις	20.196	10.645	-	-	30.841
	20.196	10.645	-	-	30.841
31.12.2017					
Δανεισμός	-	-	-	-	-
Προμηθευτές και άλλες υποχρεώσεις	40.059	52	-	-	40.111
	40.059	52	-	-	40.111

(δ) Κίνδυνος οικονομικής συγκυρίας – Μακροοικονομικό επιχειρησιακό περιβάλλον στην Ελλάδα

Οι εξελίξεις κατά τη διάρκεια του 2018 και οι συζητήσεις σε εθνικό και διεθνές επίπεδο σχετικά με την εκπλήρωση των όρων του προγράμματος χρηματοδότησης της Ελλάδας, καθιστούν το μακροοικονομικό και χρηματοοικονομικό περιβάλλον στη χώρα ευμετάβλητο. Η επιστροφή στην

οικονομική σταθερότητα εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τις ενέργειες και τις αποφάσεις θεσμικών οργάνων στη χώρα αλλά και στο εξωτερικό. Λαμβάνοντας υπόψη τη φύση των δραστηριοτήτων και τη χρηματοοικονομική κατάσταση της Εταιρείας και του Ομίλου, τυχόν αρνητικές εξελίξεις δεν αναμένεται να επηρεάσουν σημαντικά την ομαλή λειτουργία της, εφόσον αυτές ισχύσουν για βραχύ διάστημα. Παρ' όλα αυτά η Διοίκηση εκτιμά διαρκώς την κατάσταση και τις πιθανές επιπτώσεις της, προκειμένου να διασφαλίσει ότι λαμβάνονται έγκαιρα όλα τα αναγκαία και δυνατά μέτρα και ενέργειες για την ελαχιστοποίηση τυχόν επιπτώσεων στις δραστηριότητες της Εταιρείας και του Ομίλου.

Πιο συγκεκριμένα ο Όμιλος εξέτασε και επιβεβαιώνει τα κάτωθι:

- Την ικανότητά του να αποπληρώσει ή να αναχρηματοδοτήσει τον υφιστάμενο δανεισμό του, καθώς, αφενός υπάρχουν επαρκή ταμειακά διαθέσιμα, αφετέρου δεν είναι εκτεθειμένος σε σημαντικό βραχυπρόθεσμο δανεισμό.
- Την ανακτησιμότητα των εμπορικών απαιτήσεων, δεδομένης της αυστηρής πιστοδοτικής πολιτικής που εφαρμόζει.
- Την διασφάλιση του ύψους των πωλήσεων λόγω της σύναψης μακροχρόνιων συμβάσεων παραγωγής λογισμικών προγραμμάτων και παροχής υπηρεσιών συντήρησης μηχανογραφικού εξοπλισμού και εφαρμογών.
- Την ανακτησιμότητα της αξίας των ενσωμάτων και άυλων περιουσιακών στοιχείων, καθώς ο Όμιλος διενεργεί έλεγχο απομείωσης της αξίας των εν λόγω περιουσιακών στοιχείων όταν υπάρχουν ενδείξεις ότι η λογιστική τους αξία δε θα ανακτηθεί.

3.2 Διαχείριση κεφαλαιουχικού κινδύνου

Ο σκοπός της διαχείρισης του κεφαλαιουχικού κινδύνου είναι η εξασφάλιση της συνεχιζόμενης δραστηριότητας του Ομίλου (going concern) για να υπάρχουν ικανοποιητικές αποδόσεις για τους

μετόχους, για να διατηρηθεί μια ιδανική κεφαλαιουχική δομή και για να μειωθεί το κόστος κεφαλαίου.

Η διατήρηση ή η προσαρμογή της κεφαλαιουχικής δομής μπορεί να γίνει μέσω της προσαρμογής του ποσού των μερισμάτων που καταβάλλονται στους μετόχους, της επιστροφής μετοχικού κεφαλαίου στους μετόχους, της έκδοσης νέων μετοχών ή της πώλησης περιουσιακών στοιχείων για να μειωθεί ο δανεισμός.

Ο Όμιλος ελέγχει τον κεφαλαιουχικό κίνδυνο με βάση τον συντελεστή μόχλευσης. Αυτός ο συντελεστής υπολογίζεται ως ο λόγος του καθαρού δανεισμού προς το σύνολο των κεφαλαίων (ιδίων και ξένων). Ο καθαρός δανεισμός υπολογίζεται ως το σύνολο των δανεισμού (μακροπρόθεσμου και βραχυπρόθεσμου) μείον ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα.

Οι συντελεστές μόχλευσης την 31^η Δεκεμβρίου 2018 και 2017 για τον Όμιλο έχουν ως εξής:

	31.12.2018	31.12.2017
Συνολικός δανεισμός (Σημείωση 20)	12	0
Μείον: Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα (Σημείωση 14)	(7.797)	(6.442)
Καθαρός δανεισμός	(7.785)	(6.442)
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	27.653	29.681
Σύνολο απασχολούμενων κεφαλαίων	19.868	23.239
Συντελεστής μόχλευσης	-39.19%	-27.72%

Η μεταβολή από αρνητικό 27.72% στις 31.12.2017 σε αρνητικό 39,19% του συντελεστή μόχλευσης την 31.12.2018 καταδεικνύει την ουσιαστική απουσία δανειακών υποχρεώσεων κατά τη λήξη της τρέχουσας χρήσης, αλλά με μεγαλύτερο ποσοστό μετρητών, έναντι του συνόλου των απασχολούμενων κεφαλαίων, από πέρυσι.

δ) Διαχείριση κεφαλαιουχικού κινδύνου

Ο Όμιλος διαρκώς βελτιστοποιεί την κεφαλαιακή του διάρθρωση (δηλαδή, τη σχέση μεταξύ δανεισμού και ιδίων κεφαλαίων). Ο σκοπός της διαχείρισης του κεφαλαιουχικού κινδύνου είναι η εξασφάλιση της συνεχιζόμενης δραστηριότητας του Ομίλου (going concern) για να υπάρχουν ικανοποιητικές αποδόσεις για τους μετόχους, για να διατηρηθεί μια ιδανική κεφαλαιουχική δομή και για να μειωθεί το κόστος κεφαλαίου.

Επενδύσεις σε θυγατρικές, συγγενείς και λοιπές επιχειρήσεις

Τα πάσης φύσεως αξιόγραφα της Εταιρείας αναλύονται ως ακολούθως:

	<i>Αξία κτήσεως</i>	<i>Απομείωση χρήσεως/εγκώρηση</i>	<i>Αξία αποτιμήσεως</i>	<i>Απομείωση από προηγούμενες χρήσεις</i>	<i>% Συμμετοχής</i>
31 Δεκεμβρίου 2017					
Επενδύσεις σε θυγατρικές επιχειρήσεις					
Unisystems Netherlands BV	1.061	(176)	125	(760)	100,00%
Unisystems Cyprus Ltd	2.104	-	99	(2.005)	100,00%
	3.165	(176)	224	(2.765)	
Επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις					
PARKMOBILE HELLAS A.E.	1.284	-	-	(1.284)	40,00%
	1.284	-	-	(1.284)	
Διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία					
BriQ Properties A.E.E.A.Π.	4.539	(4.539)	-	-	16,31%
ITEC AE	726	-	-	(726)	34,00%
PROBANK AE	570	-	-	(570)	0,16%
ΠΑΡΚΟ ΥΨΗΛΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΑΚΡΟΠΟΛΙΣ	527	-	-	(527)	4,43%
CREATIVE MARKETING	693	-	-	(693)	40,00%
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ & ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΠΑΡΚΟ ΗΠΕΙΡΟΥ	10	-	-	(10)	2,47%
	7.065	(4.539)	-	(2.526)	
ΣΥΝΟΛΟ	11.514	(4.715)	224	(6.575)	

	<i>Αξία κτήσεως</i>	<i>Απομείωση χρήσεως/εκχώρηση</i>	<i>Αξία αποτιμήσεως</i>	<i>Απομείωση από προηγούμενες χρήσεις</i>	<i>% Συμμετοχής</i>
31 Δεκεμβρίου 2018					
Επενδύσεις σε θυγατρικές επιχειρήσεις					
Unisystems Netherlands BV	1.061	(25)	100	(936)	100,00%
Unisystems Cyprus Ltd	2.104	-	99	(2.005)	100,00%
Unisystems Luxembourg S.a.r.l.	12	-	12	-	
	3.177	(25)	211	(2.941)	
Επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις					
PARKMOBILE HELLAS A.E.	1.284	-	-	(1.284)	40,00%
	1.284	-	-	(1.284)	
Διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία					
BriQ Properties A.E.E.A.Π.	4.539	(4.539)	-	-	16,31%
ITEC AE	726	-	-	(726)	34,00%
PROBANK AE	570	-	-	(570)	0,16%
ΠΑΡΚΟ ΥΨΗΛΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΑΚΡΟΠΟΛΙΣ	527	-	-	(527)	4,43%
CREATIVE MARKETING	693	-	-	(693)	40,00%
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ & ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΠΑΡΚΟ ΗΠΕΙΡΟΥ	10	-	-	(10)	2,47%
	7.065	(4.539)	-	(2.526)	
ΣΥΝΟΛΟ	11.526	(4.564)	211	(6.751)	

Οι λογιστικές αξίες των συμμετοχών υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης όταν γεγονότα ή αλλαγές στις συνθήκες υποδηλώνουν ότι μπορεί να μην είναι πλέον ανακτήσιμες. Η ζημία απομείωσης μίας συμμετοχής καταχωρείται στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος. Ζημία απομείωσης μίας συμμετοχής προκύπτει όταν η αξία κτήσης της υπερβαίνει την εσωτερική λογιστική αξία της συμμετοχής.

Γεγονότα μετά την ημερομηνία του Ισολογισμού

Δεν υπάρχουν σημαντικά γεγονότα μετά την 31/12/2018 που να αφορούν την κλειόμενη χρήση.

Κύριοι Μέτοχοι,

Μετά από τα παραπάνω σας παρακαλούμε όπως εγκρίνετε τις ενοποιημένες και εταιρικές Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της χρήσεως 2018.

Καλλιθέα, 28 Μαρτίου 2019

Ο Πρόεδρος του Διοικητικού
Συμβουλίου και Διευθύνων Σύμβουλος

Ιωάννης Κ. Λουμάκης